

Kurdi žrtve ciničnih računov

DUŠAN UDOVIČ

Zlasti v zadnjih dneh odmeva v medijih usoda sirskega mesta Kobane, ki leži tik ob meji s Turčijo in v katerem so od vedno naseljeni Kurdi. Peščica njihovih slabo oboroženih borcev že dolgo krčevito brani mesto pred napadi džihadistov islamskega kalifata. Kobane je obkoljeno s treh strani, le ozek prehod predstavlja mejo s Turčijo. Tudi včeraj so kurdske borci odbili napad džihadistov, ki pa, kot kaže, napredujejo, kljub letalskim napadom mednarodne koalicije pod vodstvom ZDA na njihove položaje.

Kobanski Kurdi so v past, ki ne dopušča velikih možnosti. Če mesto dokočno zavzamejo islamski skrajneži, čaka Kurde pokol, ki ga mnogi že zdaj, še preden je do njega prišlo, primerjajo tistemu v Srebrenici.

Položaj Kurdev v mestu Kobane je tragičen in obenem absurden do popolnosti. Kljub temu, da mednarodno koalicijo proti tako imenovanemu islamskemu kalifatu sestavlja preko štirideset držav in so parlamenti mnogih izmed teh (tudi Nemčija in Italija) izglasovali sklepe o pomoči v orožju kurdskim borcem, je bitka za Kobane skoraj že izgubljena. Kurde je mednarodna skupnost sklenila oborožiti in jih v Iraku in Siriji uporabiti kot ščit pred prodirajočimi džihadisti, zdaj pa smo tik pred tem, da jih slednji v Kobaneju neusmiljeno pokoljejo.

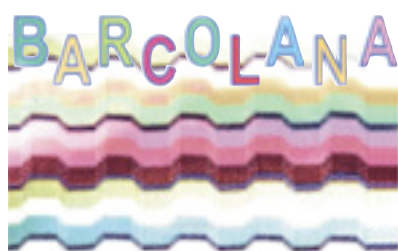
Najbolj cinično vlogo v tej zgodbi igra Turčija, katere vojska je s tanki razpostavljena le streljaj pred obleganim mestom.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ISLAMSKA DRŽAVA - Medtem ko so kurdske sile včeraj ustavile prodiranje džihadistov

Kurdi po svetu solidarni z rojaki v mestu Kobane

Množična zborovanja v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Turčiji in drugod

46. JESENSKI POKAL - V Tržaškem zalivu

Zajadrajte!

Na tržaško nabrežje bodo danes že zgodaj zjutraj navalili številni ljubitelji jadrnanja in radovedneži

FOTODAMJ@N

DOBERDOB - Leta 1944 so ga odpeljali Nemci

Oton Jarc po 70 letih počiva v rojstni vasi

Množica ljudi se je včeraj v Dobrodo poklonila spomenu na Otona Jarca, ki so ga pred sedemdesetimi leti Nemci odpeljali iz vasi

BUMBACA

TRST - Vsi (ali skoraj) nestrpno čakajo na strel iz topa, ki bo danes dopoldne točno ob 10. uri naznanil začetek 46. jadranskega Jesenskega pokala, priljubljene Barcolane. Pred startno črto v Tržaškem zalivu bo 1877 jadrnic. Rekord 1968 vpisanih posadk iz leta 2001 torej ni padel, čeprav je še v petek kazalo, da bi lahko prekoračili magično mejo 2000.

Regata je po vsej verjetnosti že odločena. Podobno kot v zadnjih štirih letih, ko je ciljno črto kot prva prijadrala velikanka Esimit Europa 2. Presenečenje lahko pripravi posadka No Borders team Furia Benussija, ki je letos najela slovensko velikanko Maxi Jenjo, na kateri bo kot taktik slovenski jadralac Mitja Kosmina.

Na 23. strani

Tudi v Trst prispel vlak ExpoExpress

Na 4. strani

Župan Kukanja o papirnici Burgo

Na 5. strani

Na Sloviku deset let izobraževanja

Na 17. strani

Na Oslavju svečanost ob obnovljeni piramidi

Na 18. strani

fitness gogoSport
fitness cardio
fitbike
bootcamp trx force
aerobic box step
krav maga pilates
body power zumba
telovadba za zdrav hrbet
Gorica, Ul. Brigata Casale 32
Tel: +39 3429724465
www.gogoSport.eu

La Combustibile S.r.l.
TRST - DOMJO 38 - TEL. 040.820331
www.lacombustibile.com

**PELETI PO
NAJBOLJŠIH
CENAH**

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU
torej izdaja
zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:
10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30
ob petkih: 10.00 - 12.00
ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

**EXTREMNA
PREOBRAZBA TELES
V 6 MESECIH**

- strokovno voden osebni trening 3x tedensko
- osebno prilagojen jedilnik
- merjenje telesne maščobe s plikommetrom

osebni trener
Carmen Galasso
**20 LET IZKUŠENJ
V PREOBRAZBI TELES**
tel.: +386 (0)70 447 941
+39 349 19 14 892

ISLAMSKA DRŽAVA - V mestu na meji s Turčijo že mesec dni potekajo srditi spopadi

Kurdi odvrnili napad IS na središče mesta Kobane

Tisoči Kurdov v Nemčiji in drugod po svetu demonstrirali v podporo rojakom

DAMASK, DÜSSELDORF - Kurdski borci v obmejnem sirskega mesta Kobane so včeraj zjutraj uspeli preprečiti poskus pripadnikov Islamske države (IS), da bi ti napredovali v središče obleganega mesta, za katero že skoraj mesec dni potekajo srditi spopadi med stranema. Do napada na položaje kurdske sil je prišlo le dan po tistem, ko so džihadisti IS zavzeli poveljstvo kurdske sil v Kobaneju ob meji s Turčijo. Med 90-minutnimi spopadi je bilo slišati silovito streljanje med pripadniki IS in kurdske silami, preden so se džihadisti umaknili, je sporočil Sirski observatorij za človekove pravice s sedežem v Londonu.

Kurdski aktivist v obleganem mestu Farhad al Šami pa je po telefonu poročal o silovitih spopadih na južni, zahodni in predvsem na vzhodni strani mesta. Kurdske sil, ki so v primerjavi s pripadniki IS slabše oboroženi, je ponoči uspelo odvrniti najmanj sedem napadov džihadistov na jugozahodu Kobaneja, je povedal.

Letala zavezniških sil pod vodstvom ZDA pa so izvedla dva zračna napada na cilje IS na jugu in vzhodu mesta, je še sporočil sirski observatorij. Pripadniki IS po petkovem zavzetju poveljstva kurdske sil v Kobaneju sedaj nadzirajo že 40 odstotkov mesta, v katero so vdrl v ponedeljek. Od začetka ofenzive IS na Kobane 16. septembra je bilo v mestu in njegovi okolici ubitih okoli 500 ljudi, večinoma borcev na obeh straneh. 300.000 prebivalcev je zbežalo, od tega večina, okoli 200.000, v sosednjo Turčijo. Odposlanec ZN za Sirijo Staffan de Mistura je v petek v Ženevi opozoril, da se v mestu in njegovi okolici še vedno nahaja okoli 12.000 civilistov, med njimi jih je skoraj 700 pretežno starejših ujetih v središču mesta in bodo "po vsej verjetnosti pobiti", če mesto pade v roke IS. Kobane je po njegovih besedah "dobesedno obkoljen", z izjemo ozkega prehoda proti turški meji.

Medtem Kurdi po svetu izražajo solidarnost s svojimi rojaki v Kobaneju. Tako se je več kot 20.000 Kurdov v nemškem Düsseldorfu včeraj udeležilo zborovanja v podporo rojakom v obleganem mestu. K

udeležbi na demonstracijah, ki so potekale mirno, je pozvalo več kurdske združenja. Na podobnih demonstracijah pred nekaj dnevi v mestih Hamburg in Celle je namreč prišlo do izmedov med udeleženci shodov in domnevnimi simpatizerji skrajne islamistične IS. Včerajšnji pohod v Düsseldorfu je potekal skozi središče mesta do sedeža deželne vlade. Udeleženci so nosili napise in z gesli pozivali k ustavitvi masakra v Kobaneju. Od nemške vlade so zahtevali, naj izvrši pritisk na Turčijo, da bi ta omogočila vzpostavitev varnostnega prehoda za dostavo pomoči in orožja kurdske borcem in številnim beguncem. Zahtevali so tudi osvoboditev voditelja Kurdske delavske stranke (PKK) Abdullaha Öcalana, ki je zaprt v Turčiji. Podobne demonstracije so se včeraj zvrstile v Avstriji, Italiji, Turčiji in drugod po svetu.

Kurdi so včeraj demonstrirali tudi na rimskem letališču Fiumicino

ANSA

RIM - Drugi dan tridnevnega shoda Gibanja petih zvezd

Grillo napolnil Circus Maximus in se zavzel za referendum o evru

Komik in politik se je tudi povzpel na žerjav in dejal, da bo skočil z njega, če ne bo takoj prišlo do sprememb

ANSA

RIM - Potem ko je v petek pred maloštevilnimi gledalci izjavil, da bolj spoštuje Silvia Berlusconija kakor predstavnike Demokratske stranke, je Beppe Grillo včeraj pred polnim stadionom Circus Maximus v Rimu obudil zamisel o referendumu o opustitvi evra. Somišljenike je na shodu Gibanja 5 zvezd pozval, naj se z vsemi sredstvi borijo proti reformi trga dela, »ki prinaša milijon novih sužnjev«.

Grillo se je zavzel za uvedbo državlanskega dohodka, svoje izvoljene predstavnike (navzoči so bili tudi predstavniki iz FJK) pa pozval, naj gredo med ljudi. Oster je bil do italijanskih časopisov, ki imajo po njegovem mnenju štete dneve. Vojsko je pozval, naj gre v Genovo, prehititi in ustavi predsednika vlade Matteo Renzija ter pomaga poplavljenecem (obrambno ministrstvo je odgovorilo, da je vojska že na delu). Dejal je še, da ima G5Z več vpisanih kot Demokratska stranka.

»Strateg« Gianroberto Casaleggio je kritiziral Napolitano in ukinitve 18. člena delavskega statuta. Na odru so peli kantavtor Edoardo Bennato ter Meganoidi, popoldne so oder za nekaj minut zasedli (izžvižgani) kritiki, ki zahtevajo večjo transparentnost v gibanju.

NADALJEVANJE s 1. STRANI

Nadaljevanje uvodnika

Turška vojska je edina, ki bi lahko v nekaj urah osvobodila mesto pred džihadisti, toda njeni vojaki ostajajo za mejo in z bližnjih gričev opazujejo kurdske tragedije, ne da bi mignili z mezinco. In to tudi potem, ko je sam turški predsednik Erdogan pred dnevi izjavil, da brez posega kopenskih sil ne bo mogoče rešiti mesta in je turški parlament tudi odobril sklep, da turška vojska poseže z orožjem proti džihadistom.

Takemu Erdoganovem obnašanju se ni čuditi ob ugotovitvi, da so Kurdi, ki jih je samo v Turčiji ocenjenih najmanj 15 milijonov (drugi živijo v goratih predelih Iraka, Sirije in Irana), zaradi svojih avtonomističnih ambicij od nekdaj boleč trn v peti turških oblasti. V tej luči so za pretkanega in dvoličnega turškega predsednika džihadisti Islamske države manjše zlo. Zaman so bili doslej vsi pritiski ZDA in drugih držav mednarodne koalicije, naj Turčija s svojega ozemlja poseže za rešitev mesta Kobane. Nasprotno je turška policija v Carigradu in drugih mestih pobila več deset Kurdov, ki so demonstrirali v prid pomoči svojim obkoljenim rojakom v mestu Kobane.

Tako zadržanje Turčije odpira vprašanje, kakšen bo odslej njen položaj v paktu Nato, v katerem je bila Turčija dolga leta ena najzvestejših zaveznic politike ZDA na Bližnjem vzhodu. Postavlja se tudi vprašanje njenega članstva v Evropski uniji, za katerega si Turčija že dolgo vneto prizadeva.

V tej zgodbi pa je najbolj kočljiv položaj Kurdov, ki jih je danes v svetu kakih štirideset milijonov in so, razdeljeni na štiri sosednje države, od nekdaj gojili sanje o samostojnosti. Do nje niso nikoli prišli, pa tudi kot narod pravic niso imeli, zlasti v Iraku in Turčiji, nikoli priznanih in so bili izpostavljeni krvavemu zatiranju. Za vse štiri države, v katerih prebivajo, so bolj ali manj problem in razlog za konflikte. Sadam jih je uničeval s plinom, Turčija jih ima od nekdaj za sovražnike in teroriste, manj so jih sicer tlačili v Siriji in Iranu, kjer je kurdski jezik delno priznan in dovoljen.

Danes jih kot branik pred islamskimi skrajneži oborožuje mednarodna koalicija, po principu »sovražnik mojega sovražnika je moj prijatelj«. A ni težko predvideti, da lahko s svojimi ambicijami tudi zanje kmalu postanejo moteči, tako kot so te dni za Turčijo v mestu Kobane. Če se bo tam res zgodila »Srebrnica«, bo to samo še en primer cinizma, ki v mednarodnih odnosih prevladuje nad proglašeni načeli, ob pomanjkanju avtoritete, ki bi bila sposobna preprečevati take in podobne tragedije in zagotoviti drugačen svetovni red.

Dušan Udovič

UKRAJINA - Napoved Porošenko se bo v Milanu srečal s Putinom

KIJEV - Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je včeraj dejal, da se bo prihodnji teden v Milanu srečal z ruskim kolegom Vladimirjem Putinom, s katerim bosta govorila o krizi na vzhodu Ukrajine. V Milanu bo namreč v četrtek in petek vrh voditeljev evropskih in azijskih držav (Asem).

»Srečal sem bom s predsednikom Rusije Vladimirjem Putinom v Milanu,« je med obiskom v Harkovu na vzhodu Ukrajine dejal Porošenko. Ta je srečanje s Putinom potrdil le nekaj dni po tistem, ko je Putinov svetovalec Jurij Ušakov napovedal, da se bo vrha Asem udeležil tudi ruski predsednik. Ob tem so se pojavila ugibanja, da bi se ob robu vrha lahko sešel tudi s Porošenkom.

Kot je bilo razbrati iz Ušakovih izjav, si za srečanje s Porošenkom prizadevajo v Kremlju, na pogovorih pa bi lahko sodelovala tudi nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Francois Hollande. Porošenko je sicer včeraj zatrdil, da se bodo pogovorov ob kanclerki Merkel udeležili tudi premierja Italije in Velike Britanije Matteo Renzi in David Cameron, ter »voditelji Evropske unije«. Porošenko ob tem ne pričakuje, da bodo »to lahka pogajanja«, vendar ostaja optimist.

GENOVA - Mesto razdeljeno na dva dela

Zaradi poplave blata še mnoge hude težave

GENOVA - Močne poplave in morje blata, ki so v petek in včeraj prekrili Genovo, so povzročili veliko gmotno škodo in mnoge težave, mesto pa je bilo tudi včeraj razdeljeno na dva dela. Povezave so bile še do sinoči zelo težke ali onemogočene, promet pa je bil izredno upočasnen.

V Genovi so zabeležili najmanj dvajset usadov, odprla so se tudi nevarna

Čestitke SSO in SSK novemu ljubljanskemu nadškofu

TRST - Novemu ljubljanskemu nadškofu p. Stanetu Zoretu sta čestitala tudi Svet slovenskih organizacij in stranka Slovenska skupnost. V imenu SSO je p. Zoretu čestital predsednik Drago Štoka, ki v pismu poudarja, da se imenovanja za ljubljanskega nadškofa veselijo tudi slovenski verniki v Furlaniji Julijski krajini v prepričanju, da novi nadškof pozna njihovo stvarnost, saj je nekaj časa deloval na Sveti Gori, zato se nadejajo, da bo p. Zore imel pred očmi tudi ta del slovenskega naroda.

V imenu SSK pa sta novemu nadškofu čestitala deželna predsednica Fulvia Premolin in deželni tajnik Damijan Terpin, ki v pismu voščita p. Zoretu uspešno delo, ki naj »še največ sadov rodi na področju spoštovanja človekovega dostojanstva, socialne pravičnosti, pomoči revnejšim družbenim slojem in ovrednotenju dialoga ter narodne sprave.« Prav tako poudarjata pomen duhovne pomoči iz Slovenije, saj so cerkvena služba ter evharistija in kateheza v slovenskem jeziku temelj za ohranitev zdrave narodne zavesti med Slovenci v zamejstvu, vprašanje pa je v sedanjem času še posebno pereče.

Prisegla nova belgijska vlada

BRUSELJ - V Bruslju je mandat nastopila nova desnosredinska vlada premiera Charlesa Michela. Slednji je skupaj s 13 ministri in štirimi podsekreterji včeraj prisegel pred belgijskim kraljem Philippom. Koalicijsko vlado poleg francosko govorečih liberalcev sestavljajo še tri flamske stranke - liberalci (Open Vld), krščanski demokrati (CD&V) in nacionalistično Novo flamsko zavezništvo (N-VA), kot edina predstavnica francosko govorečih prebivalcev belgijskega juga pa je v njej tudi liberalna stranka premiera Michela. Socialisti prvič po četrtn stoletju ne sodelujejo v vladi.

Zunanji minister ostaja Didier Reynders iz vrst liberalcev. Gospodarski resor je prevzel krščanski demokrat Kris Peeters, sicer bivši premier Flandrije. Ministri iz vrst N-VA, ki je po majskih volitvah postala najmočnejša politična sila v državi, zasedajo več ključnih resorjev. Jan Jambon bo vodil notranje ministrstvo, Johan Van Overtveldt finančno, Steven Vandeput pa obrambno ministrstvo. Kralj Philippe je 38-letnemu Michelu oblikovanje vlade poveril konec junija, še pred tem pa je s te naloge razrešil vodjo N-VA Barta De Weverja, in to na njegovo željo, saj je bil pri oblikovanju vlade neuspešen.

SLOVENCİ V ITALIJI - Jutri umestitveno zasedanje

Kdo bo predsednik ali predsednica obnovljenega paritetnega odbora?

Umestitev na sedežu deželne vlade bo vodil vladni podtajnik Gianclaudio Bressa

TRST – Na sedežu deželne uprave bo jutri popoldne podtajnik na predsedstvu vlade Gianclaudio Bressa umestil nov paritetni odbor za slovensko manjšino. To je tretji odbor po odobritvi zaščitnega zakona. Prvega, ki mu je predsedoval Rado Race (imenovala ga je vlada Silvia Berlusconi), je bil umeščen leta 2002 (zaščitni zakon je bil odoben februarja 2001), drugi pa se je rodil leta 2007 v času levosredinske vlade Romana Prodi, ki je v odbor imenovala predsednika Bojana Brezigarja. Med mandatom je Brezigar odstopil in na njegovo mesto je bila izvoljena Iole Namor. V paritetni odbor jo je imenovala deželna vlada na predlog Slovenske-kulturno gospodarske zveze.

Novi paritetni odbor sestavljajo: Ksenija Dobrila, Domenico Morelli, Elisabetta Pian in Maurizio Pessato (rimska vlada), Fabrizio Dorbolò, Marco Jarc in Stefano Ukmari (zbor slovenskih upraviteljev), Jole Namor, Livio Semolič, Peter Močnik, Damijan Terpin, Patrizia Vascotto in Franco Miccoli (deželni odbor) ter Aron Coeancig, Giuseppe Marinig, Mario Minetto, Sabrina Morena, Fulvio Tamaro, Julijan Čavdek ter Nives Cossutta, ki jih je izvolil deželni svet.

Odbor je pod Racetovim predstvom v zelo težkih političnih razmerah ustvaril temelje za določitev seznama 32 občin FJK, kjer se izvaja zaščitni zakon, z Brezigarjem pa se je pričelo konkretno izvajanje zaščitnih določil. Race je bil izvoljen s široko večino, za Brezigarja, ki je bil takrat odgovorni urednik Primorskega dnevnika, je glasovalo 11 članov odbora, 6 pa jih je podprlo Iva Jevnikarja. V prvem mandatu je bil podpredsednik Maurizio Lenarduzzi, občinski upravitelj iz Devin-Nabrežine, v drugem pa Livio Furlan, nekdanji župan Ronk.

In kdo bo tretji predsednik ali predsednica paritetnega odbora? Ime bo znano jutri, ker za razliko od leta 2007 (»tekmovanje« med Brezigarjem in Jevnikar-

V prejšnjem mandatu je paritetnemu odboru predsedovala Jole Namor (na sredi)

ARHIV PD

jem se je odvijalo precej časa pred umestitvijo odbora) so tako v strankah kot v krovnih organizacijah SKGZ in SSO zelo rezervirani. V igri so štiri imena, in sicer Livio Semolič, Marco Jarc, Nives Cossutta ter Ksenija Dobrila, ki velja za favoritko za izvolitev, čeprav se na seji lahko zgodi marsikaj, tudi zato, ker bo glasovanje tajno.

Semoliča, ki je deželni tajnik SKGZ in predsednik njenega goriškega odbora, naj bi za predsednika jutri formalno predlagala Iole Namor, medtem ko naj bi Jarc, sicer občinskega svetnika Slovenske skupnosti v Doberdolu, predlagali člani iz vrst SSO in SSK. Odločilno tezo pri izvolitvi pa bodo imeli člani paritetnega odbora, ki se tako ali drugače prepoznava jo v Demokrski stranki. Njihovi kandidati naj bi bili Cossuttova, predvsem pa Ksenija Dobrila. Nalašč smo uporabljali pogojnik, saj gre le za ugibanja, jutri pa bodo znane odločitve.

S.T.

RADIO-TV KOPER IN PRIMORSKE NOVICE Šolnica Živa Gruden osebnost Primorske

KOPER - Septembrska osebnost Primorske je upokojena ravnateljica Dvojezične večstopenske šole v Špetru Živa Gruden. Tako so odločili glasovi poslušalcev Radia Koper, gledalcev Televizije Koper in bralcev Primorskih novic ter komisije vseh treh medijev. Vest so včeraj objavile Primorske novice, po pisanju katerih so Slovenci v Benečiji z dvojezično šolo postali vidnejši, glasnejši in uspešnejši v uresničevanju svojih pravic. »Pogoj za uspešno delo je ekipa, ki vidi iste cilje in se medsebojno podpira,« je v krajšem pogovoru za Primorske novi-

ŽIVA GRUDEN

ARHIV

ce dejala Živa Gruden, ki Slovincem in drugim prebivalcem Benečije, posebej mladim, želi boljše razmere za življenje.

Po slovenski TV RAI spet Prvi odcep desno

TRST - Danes ob 20. uri bo na slovenskem televizijskem programu Deželnega sedeža RAI za FJK na sporedu mladinska oddaja Prvi odcep desno, ki se v novi sezoni predstavlja v spremenjeni grafični podobi, na novi snemalni lokaciji in z različnim konceptom. Cilj oddaje, ki jo vodi Mairim Cheber, ostaja nespremenjen. Gledalci bodo spoznali profesionalce z različnih področij, ki bodo mladim predstavili svoj poklic in jim tako pomagali pri izbiri nadaljnje študijske oziroma profesionalne poti. Prvi gost nove sezone bo režiser, scenarist, snemalec in montažer Ivan Gergolet, ki je na letošnji izdaji Filmskega festivala v Benetkah prejel nagrado Civitas vitae za dokumentarni celovečerec Dancing with Maria. Uredništvo oddaje sestavljajo Živa Pahor, Mairim Cheber in Jan Leopoli. Ponovitev bo v četrtek, 16. t. m., ob istem času.

Drevi po slovenski TV RAI tudi Alpe Jadran

TRST - Nocojšnji Alpe Jadran se bo pričel v znamenju praznovanj dvatisočletnice ustanovitve Ljubljane z reportažo RTV Slovenija, ki bo gledalce odpeljala nazaj v čase, ko je cesar Avgust postavil kolonijo Emona. Oktobrsko televizijsko popotovanje po deželah Srednje Evrope se bo nadaljevalo s prispevkom v produkciji RAI FJK o romarskih poteh po podeželskih prafarah v Karniji, bocenski sedež RAI pa bo tokrat predstavil muzej o zgodovini rodbine Habzburžanov. Gledalci bodo takoj zatem lahko okusili specialitete jelenjadi in divjega prašiča na festivalu divjačine v Gyulavaru ter spoznali svetovno ogroženo veliko dropljo, ki so jo na Madžarskem izbrali za ptico leta. V družbi hrvaških planincev bomo prečkali gorski greben Velebita, nato pa se bomo pridružili še slovenskim šolarjem, ki se z gojenjem avtohtonih zelenjavnih vrst želijo upreti vse večjemu nadzoru multinacionalk nad semeni. Oddaja se bo zaključila v avstrijskem Gradcu z zgodbo o zanimivem glasbenem projektu Scurdia, ki združuje glasbene virtuoze iz osmih držav. Na sporedu v danes ob 20.50 ter v ponovitvi v četrtek, 16. oktobra, ob istem času.

MANJŠINE - V Timavu v Karniji predstavili zbornik referatov

Turistični pomen manjšinskih jezikov

Srečanje so priredili občinska uprava in kulturno društvo iz Timava ter kulturno združenje Rozajanski Dum

NM

VIDEM - Manjšinski jeziki so pomembni tudi zaradi tega, ker privabljajo turiste, ki lahko odigrajo važno vlogo pri gospodarskem preživetju goratih območij v Furlaniji Julijski krajini in drugje. O tem je tekla beseda na srečanju, ki se je minulo soboto odvijalo v kraju Timav (Tischlbong) v Karniji, na katerem so predstavili zbornik referatov s posveta o vlogi manjšinskih jezikov pri prepoznavnosti teritorija in torej razvoju turizma, ki se je pred leti odvijal v dolini Režije.

O publikaciji, ki jo je uredila slovenska kulturna delavka Luigia Negro, so poleg nje spregovorili strokovnjak za manjšinska vprašanja Marco Stolfo, ki je orisal obravnavane izkušnje iz drugih evropskih držav, v imenu kul-

turnega društva Unfer iz Timava Velia Plozner, deželni svetnik Enzo Marsilio in župan Občine Paluzza Massimo Mentil. Srečanje so priredili občinska uprava in kulturno društvo iz Timava ter kulturno združenje Rozajanski Dum.

Razpravljavci so poudarili, da bi morala dežela objaviti reklamno turistično gradivo tudi v manjšinskih jezikih, kar bi se po njihovem mnenju moralo zgoditi v novem evropskem programskem obdobju. Hkrati so - s ciljem reševanja raznih problemov in izdelave novih predlogov - predlagali ustanovitev skupnega omizja, pri katerem naj bi s strokovnjaki sodelovali tisti, ki že imajo za sabo tovrstne turistične izkušnje. (arc/mch)

MANJŠINE - Delo uredila Luigia Negro

Sodelavci in teme predstavljenega zbornika

VIDEM - Zbornik referatov s posveta »Lingue e turismo. Le varianti locali delle lingue minoritarie come elementi di richiamo turistico« (»Jeziki in turizem. Krajne različice manjšinskih jezikov kot osnovna za razvoj turizma«; prev. av.), ki ga je uredila Luigia Negro in ga je minulo soboto v sodelovanju z drugimi v Timavu v Karniji predstavilo društvo Rozajanski Dum, vsebuje številne prispevke. Strokovnjak za manjšinska vprašanja Marco Stolfo objavlja v publikaciji razmišljanje o priložnostih, ki jih prisotnost manjšinskih jezikov na določenem teritoriju ponuja glede turističnega razvoja. Nekdanji ravnatelj deželne agencije za furlanski jezik Arlef Massimo Duca se v svojem spisu zaustavlja pri turističnih priložnostih za furlanski jezik; o podobnih vprašanjih piše tudi Franco Finco (Arlef). Tito Squillaci predstavlja v knjigi grško

manjšino iz Kalabrije. Rosangela Palmieri kot predstavnica albanske skupnosti iz pokrajine Potenza spregovori o etnografskem muzeju iz kraja San Paolo Albanese; Anna D'Amato o stanju albanskega jezika in kulture; Mario Cafaro o povezanosti albanske kulture s turizmom; Annibale Formica o razmerah albanske skupnosti. Velia Plozner predstavlja v delu nemško govorečo skupnost iz Timava, Lucia Protto pa tisto iz Saurisa (Zahreja). Sandro Quaglia opisuje izkušnje jezikovnega turizma v Režiji in omenja projekt, ki je bil izveden pri Okcitančih. Docent na Videmski univerzi Roberto Dapit je pripeljal nekatera razmišljanja o kulturnem turizmu v Režiji v primerjavi z drugimi jezikovnimi skupnostmi. Publikacija objavlja zaključno besedo, ki je nastala izpod peresa novinarja Federica Rossija. (arc/mch)

EXPO 2015 - Vlak ExpoExpress včeraj na glavni tržaški postaji

Milan bo prihodnje leto vreden obiska

Na prvem vagonu vlaka ExpoExpress so nudili glavne informacije o temah in paviljonih svetovne razstave, ki bo 1. maja 2015 začela v Milanu; program in informacije o tem vlaku je mogoče dobiti na spletni strani expo-express.info

FOTODAMI@N

Na devetem peronu glavne tržaške železniške postaje je bilo včeraj mogoče stopiti na poseben vlak ExpoExpress, ki je v Trstu predstavljal bližajočo svetovno razstavo Expo Milano 2015. Gre za skupno pobudo organizatorjev Expoja, založbe Mondadori in železniške družbe Trenitalia. Vlak je začel svojo pot po Italiji v Benetkah, in sicer ob priložnosti mednarodnega filmskega festivala, sklenil pa jo bo 12. decembra. Trst je eno izmed 12 sodelujočih mest.

Tem milanske svetovne razstave, na kateri bo svoj paviljon postavilo 50 držav (še dvakrat toliko držav pa bo vsekakor sodelovalo na Expoju), sta prehrana in trajnostni razvoj. Včerajšnje dogajanje na posebnem vlaku je potekalo v znamenju zdrave hrane, na tretjem vagonu so se poleg kuharja revije Sale&Pepe in njegovih

receptov zvrstili razni kuharski mojstri ter strokovnjaki za prehrano: Samantha Biale (sodelavka revije Starbene), Stefano Beschi (strokovnjak za prehrano športnikov) in drugi. Nad jedmi, ki so jih pripravili na vlaku, je bil navdušen tudi poseben gost Mario Biondi, ki je sinoči pel na odru Barcolane na Velikem trgu.

Medtem ko je bil drugi vagon namenjen dekletom, ki bi rada pozirala za enega prihodnjih prispevkov v reviji Donna Moderna (Milan je navsezadnje tudi mesto mode), so bile glavne informacije o tem, kar se bo od 1. maja do 31. oktobra 2015 dogajalo v Milanu, na voljo na razstavi na prvem vagonu. Opremljena je bila z ekrani (predvajali so razne videospote), brošurami in sintetičnim opisom prireditve, ki naj bi po napovedih organizatorjev privabila 20 milijonov obiskovalcev.

Poleg paviljonov posameznih držav (med temi bo tudi slovenski paviljon, o katerem je Primorski dnevnik obširno pisal 3. oktobra), posvečenim prehrani, sodobnim izzivom in inovativnim pristopom do prehrane, bodo obiskovalci odkrivali devet grozdov, v katerih sodelujoče države skupaj obravnavajo posamezne surovine ali pa območja (kavo, kakav, riž, sadje; otoke, sušne dežele itd.) ter pet tematskih področij: paviljon 0 (zgodovina človekovega prehranjevanja), Future Food District (novi odnosi med človekom in hrano), Children Park (otroško zabavišče z možnostjo varstva otrok), Park biodiverzitete (neke vrste planetarni vrt s povrtino z vsega sveta) ter Arts&Foods (degustacijski sprehod »po svetu«). Vse kaže, da bo Milan prihodnje leto vreden obiska. (af)

ŠOLSTVO - Na Barcolani slavijo 50-letnico

Mednarodna šola z rekordnim številom vpisov

Tržaška mednarodna šola, katere sedež je na Opčinah, praznuje 50 let. Jubilej ustanove, ki je leta 1964 nastala na pobudo pravkar ustanovljenega Mednarodnega centra za teoretično fiziko (ICTP) in italijansko-ameriškega združenja (od leta 2005 pa je njen družbenik tudi znanstveni park AREA), so včeraj skupaj z otroki veselo praznovali pri stojnici International School of Trieste na Barcolani (*fotoDamj@n*).

Predsednik mednarodne šolske ustanove Roberto Morelli je dejal, da praznujejo obletnico v srečnem trenutku, saj je letošnje število vpisov rekordno: s skupnimi 323 vpisanimi se je število otrok, učenec in dijakov povečalo za 13,3 odstotka v primerjavi z lanskim šolskim letom in za 29,2 odstotka glede na leto 2012-13. »Ljudje vse bolj cenijo našo ustanovo, ki uživa vse večji ugled in ponuja možnost šolanja v angleščini od otroških jasli do mature na liceju. Po državnem izpitu pa omogoča nadaljevanje študija v Italiji in tujini, saj so naše diplome zakonsko priznane. To je edini podoben primer v Italiji in edinstvena institucija na mednarodni ravni,« je poudaril Morelli.

Šolo z angleškim učnim jezikom (materni jezik vseh članov učnega osebja je angleščina) sestavljajo štirje oddelki: otroške jasli in vrtec (od 2 do 5 let), osnovna šola, nižja srednja šola in licej.

ULICA ROMAGNA - Vozniški spodrsrljaj

Avtomobil obtičal na tramvajski progi

Mlada avtomobilistka se je včeraj okrog 11. ure z volkswagenom z reško registracijo vozila po Ulici Romagna. Med prečkanjem tramvajске proge pa je zavila levo in avtomobil je obtičal sredi proge, saj so se kolesa zagostila med tire. Kmalu zatem sta se zapornici železniškega preho-

da zaprl in s Kolonje je pripeljal tramvaj, voznik pa ga je na varni razdalji pravočasno ustavil. Sami potniki so pomagali voznici iz zagate (foto Triesteprima), s skupnimi močmi so naposled brez večjih težav premaknili vozilo s proge na cesto. Konec dober, vse dobro.

PESEK - Odkritje finančne straže v nekem avtomobilu

Zlati uri, naropani v Belgiji

Uri znamke Chopard veljata okrog 70.000 evrov - Prste vmes naj bi imeli znani Rožnati panterji

Miljski finančni stražniki so pred dnevi na Pesku ustavili večji avtomobil, ga preiskali in na skrivnem mestu odkrili zlati uri znamke Chopard. Obe imata po 18 karatov, skupaj sta vredni 70.000 evrov. Na obeh urah je bila še etiketa, voznik pa ni imel nobenega potrdila o nakupu.

Finančna straža je najprej vzpostavila stik z italijansko družbo, ki skrbi za komercializacijo Chopardovih proizvodov na Apeninskem polotoku. Preiskovalci so izvedeli, da sta uri najverjetneje ukradeni. Na osnovi serijskih števil na urah so zatem ugotovili, da sta bili uri naropani v flamskem delu Belgije, kjer sta roparja pred časom v Chopardovi zlatarni grozila zaposlenim in jih tudi pretepla ter nato odnesla dragocenosti za 800.000 evrov.

Prek mednarodne policije Interpol je finančna straža prišla v stik z zvezno policijo iz belgijskega Hasselta, ki je po izmenjavi informacij potrdila njihove domneve. Voznika, ki je z vozilom zapuščal Italijo, so kazensko ovadili na prostosti zaradi prikrievanja ukradenega blaga; preiskovalci še preverjajo njegovo morebitno vpletenost v rop v Belgiji. Zlati uri so medtem že vrnili lastnikom, navaja tržaško pokrajinsko poveljstvo finančne straže.

Finančni stražniki so avtomobil ustavili pri nekdanjem mejnem prehodu na Pesku

ARHIVSKA SLIKA

Rop naj bi izvedla znana kriminalna družba, ki jo je Interpol imenoval Rožnati panterji. Sestavljajo jo pretežno Srbi, ki so izvedli že veliko odmevnih in drznih tatvin ter ropov v zlatarnah najrazličnejših držav sveta. S tatvinami in ropi v Evropi, arabskih državah in na japonskem naj bi že povzročili okrog 500 milijonov dolarjev škode. Razne člane te

zdržbe so tudi že aretirali: Črnogorec Rifat Hadžiahmetović je na primer zaprt v Tokiu, Mitar Marjanović pa v Rimu, kjer je oropal zlatarno. Toda aretacije in obsodbe včasih ne zaležejo. Od maja do julija lani so iz švicarskih zaporov pobegnili trije člani združbe, v enem primeru so pajdaši grozili paznikom z avtomatskimi puškami AK-47. (af)

PRISTANIŠKA OBLAST - Sindikat CIU meni, da bi predsednica morala uporabiti notranje uslužbenke

Prijava na računsko sodišče proti razpisu Monassijieve

Po številnih polemikah, ki so jih sprožile poteze predsednice Pristaniške oblasti Marine Monassi glede razpisov za delovna mesta, se je včeraj ponovno oglašil panožni sindikat CIU Unionquadri z deželnim tajnikom Giulianom Veronesejem na čelu. Prijava sodnim oblastem, s katero je deželni tajnik sindikata Cgil Franco Belci pred nedavnim opozoril na po njegovih besedah protizakonite razpise predsednice Monassijieve, je namreč sledila ovadba CIU na računsko sodišče. Ta očita Monassijevi, da je objavila razpis za zaposlitev osebe v uradu za stike z javnostmi, čeprav je v Pristaniški oblasti že zaposlena oseba, ki je to delovno mesto dobila leta 2010 z veljavnim javnim razpisom.

Skratka, Monassijeva je v tem primeru ravnala podobno kot z drugimi razpisi za delovna mesta, ki so v bistvu že zasedena, pravi Veronese. V njenih uradih naj bi tri delovna mesta trenutno urejala terminska delovna pogodba, eno delovno mesto pa naj bi bilo z veljavnim javnim razpisom, kot rečeno, že oddano leta 2010, čeprav so to osebo namenili za drugo funkcijo.

Spomnimo naj, da se je zdelo predsednično obnašanje marsikomu samovoljno in avtokratsko, ker je objavila razpis za že zasedena delovna mesta ali pa za mesta, ki bi jih moralo zasesti notranje osebe. Na to je poleg panožnih sindikatov javno opozoril Belci, ki je Monassijevo zaradi tega tu-

Marina Monassi. Desno: sedež Pristaniške oblasti

FOTODAMJ@N

di prijavil računskemu sodišču. Predsednica Pristaniške oblasti je nato zamrznila razpise za nove zaposlitve. To je storila s formalno ugotovitvijo, da je računsko sodišče začelo preiskavo in namerava torej počakati na razsodbo.

Deželni tajnik CIU Veronese pa je v petek vložil dodatno prijavo, in sicer specifično glede razpisa za zaposlitev osebe v uradu za splošne zadeve in stike z javnostjo. Razpis sploh ni potreben, saj je bila oseba z istimi značilnostmi (in med drugim višjo izobrazbo od tiste, predvidene v novem razpisu) že zaposlena leta 2010 na osnovi podobnega razpisa, je poudaril Veronese. Ta oseba je torej zaposlena že štiri leta v uradih Pristaniške oblasti. Nov razpis je torej v protislovju s 4. členom kolektivne pogodbe zaposlenih v pristaniščih, ki predvideva, da ima vselej prednost notranje osebe. To nareku-

je poleg pravnih in sindikalnih normativov tudi zdrava pamet, še predvsem v kriznem obdobju.

Poleg tega ni nikjer zapisano, da bi Pristaniška oblast na osnovi razpisa prihranila denar. Nasprotno, oškodovala bi državno blagajno, pravi CIU, ki je zahteval od računskega sodišča, da poglobi ves postopek

in sploh notranjo organizacijo dela Pristaniške oblasti. Monassijeva pač upravlja pristanišče, kot da bi bilo njena last, in se ne ozira na nikogar. Z uslužbenci pa ravna, kot se ji vzljubi in samovoljno odloča o zaposlovanju, osebe pa navidezno brez razloga premešča iz enega urada v drugega.

A.G.

OBČINA TRST - SIK Bruna Zorzini: Cosolini slabo pozna zakone

BRUNA ZORZINI

»Čudno je, da tržaški župan Roberto Cosolini, ki je bil za časa predsednika Illyja moj deželni odbornik, tako malo pozna in spoštuje državne zakone.« Tako piše pokrajinska tajnica stranke komunistov SIK in nekdanja deželna svetnica Bruna Zorzini v zvezi z vprašanjem slovensčine v občinskem svetu.

Zorzinijeva navaja 9. člen deželnega zakona za zaščito slovenske manjšine (zakon št. 38/2001), ki določa pravico do pisnih in ustnih nastopov v slovenskem jeziku, »za zadeve katerih bo morala poskrbeti pristojna uprava«. Državna bilanca namenja izvoljenim skupščinam iz naše dežele 2,5 milijona evrov na leto za te zadeve, poudarja pokrajinska tajnica SIK in pravi, da se druge oblike vrednotenja slovenskega jezika, kulture ter ustanov (med drugim knjižnice, ki jo je župan omenil kot »boljšo investicijo« v primerjavi s tolmačenjem govorov v občinskem svetu) financirajo iz drugih virov. Župan Cosolini po njeni oceni po svoje tolmači zakone, ki točno določajo namembnost finančnih sredstev.

Predlog, da bi si slovenski svetniki sami prevajali govore in tako prispevali k varčevanju, je neumestno, »ker zaščita manjšin tako kot ostala ustavna načela nima cene«, trdi Zorzinijeva.

ŠTIVAN - Devinsko-nabrežinski župan o krizi v papirnici Burgo

Kukanja na strani delavcev

Deželni odbornik za gospodarstvo Bolzonello izrazil pripravljenost na srečanje z vodstvom Burga

»Delavcev štivanske papirnice Burgo ne bomo zapustili in bomo skušali v mejah naših pristojnosti storiti vse za rešitev delovnih mest.«

To nam je povedal devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja, s katerim smo se včeraj pogovorili o dogajanju v papirnici Burgo. V petek so namreč začasno zaprli drugo produktivno linijo in bo približno 120 ljudi deset dni v dopolnilni blagajni. Kaj bo potem, ni znano.

Župan Kukanja je uvodoma povedal, da so že v začetku leta stopili v stik z deželnim odborom za gospodarske dejavnosti Sergiom Bolzonello in se z njim pogovarjali o položaju v štivanski papirnici ter sploh o obnašanju skupine Burgo. V Štivanu je namreč prišlo v bistvu vsako leto do krčenja števila delovnih mest prek odpuštev, predčasnih upokojitev ali upokojitev. Dovolj je pomisliti, da je bilo v papirnici pred 13 leti 400 delavcev več. Do zadnjega krčenja števila zaposlenih je prišlo lani, ko

je po zapadlosti večletne solidarnostne pogodbe ostalo doma več kot 30 ljudi.

Vsaokletno krčenje števila delavcev je zelo negativno vplivalo na zaposlene, zato so zahtevali od Bolzonella, da deželna vlada ukrepa in se sreča z vodstvom Burga z namenom, da pojasni lastne načrte in prihodnost papirnice. Bolzonello je takrat odgovoril, da bo ukrepal po velikonočnih počitnicah, je povedal Kukanja, a obljubam ni so sledila dejanja. »Zdaj smo spet pri tem ... spet je kriza, spet so pod vprašajem delovna mesta,« je nadaljeval Kukanja in poudaril, da »bomo vsekakor prisotni!«.

Kukanja namerava v sodelovanju s tržiško županjo Silvio Altran v mejah svojih pristojnosti vsekakor storiti vse, da se rešijo delovna mesta. V Štivanu je namreč skoraj 400 zaposlenih. Prava tragedija bi bila, ko bi ostali v tem obdobju na cesti, ker bi se zelo težko ponovno zaposlili. Med temi je tudi mnogo delavcev slovenske narodnosti, ki jim bo devinsko-nabrežinska

SERGIO BOLZONELLO

VLADIMIR KUKANJA

uprava tako kot sicer vsem zaposlenim ob strani in jih ne bo zapustila, je zagotovil Kukanja. Njihov strah je upravičen, vendar moramo vsi delati na tem, da se krizni trenutek reši, začeni z deželno vlado, je še povedal devinsko-nabrežinski župan.

Za mnenje smo hoteli vprašati tudi županjo Altranovo, ki pa je ni bilo mogoče včeraj izslediti. Po drugi strani nam je deželni odbornik Bolzonello povedal, da je deželni odbor pripravljen na srečanje z Burgom in da so to že sporočili vodstvu. Pristojno deželno odborništvo stalno sledi dogajanju, je zagotovil Bolzonello in dodal, da je Burgo pomemben dejavnik, ki je težavam na državni ravni navkljub razvil v deželi FJK pomembno dejavnost. Deželna vlada bo zaradi tega storila vse, da ostane delovanje Burga neokrnjeno. Če je po eni strani znano, da je ta sektor v težavah, je še povedal Bolzonello, pa so po drugi potrebne tudi nove energetske politike.

A.G.

Koledar vojaške mornarice

Že drugo leto zapored je bil Trst izbran za predstavitev koledarja italijanske vojaške mornarice za prihodnje leto. Koledar za leto 2015, ki sta ga včeraj predstavila kapitana bojne ladje Enrico Pacioni in Goffredo Bon - prvi je vodja urada za informiranje in komunikacijo, drugi pa pomorski direktor za Furlanijo Julijsko krajino - pozdravno pismo pa je poslal načelnik štaba mornarice admiral Giuseppe De Giorgi, je posvečen vsakdanu, ki ga preživlja osebe mornarice, vse to pa je prikazano v dvanajstih avtorskih posnetkih fotografa Massima Sestinija. Del izkupička od prodaje koledarja bo namenjen Fundaciji Francesca Rava za uresničevanje projekta Ninna Ho, ki je namenjen preprečevanju zapuščanja novorojenčkov.

Sabina Guzzanti v Aristonu

V okviru svoje turnee po Furlaniji Julijski krajini bo danes v kinodvorani Ariston ob 17.45 igralka Sabina Guzzanti predstavila svoj dokumentarni film La trattativa o pogajanjih med državnimi oblastmi in mafijo.

Zgodovina v mestu

V okviru niza Zgodovina v mestu bo jutri v palači Vivante ob 17.30 zgodovinar Raoul Pupo predaval na temo Od mirovne pogodbe do Londonskega memoranduma. V sredo pa bosta v avditoriju Muzeja Revoltella ob 17.30 zgodovinarja Patrick Karlsen in Nevenka Troha govorila na temo Italijansko odgovornost v jugoslovansko osvobodilno gibanje v okupacijski coni Jadranskega primorja.

Organski odpadki

Občina Dolina sporoča, da bo jutri v Srenjski hiši v Gročani ob 19. uri informativni sestanek o ločenem zbiranju organskih odpadkov za prebivalce vasi Gročana, Pesek, Draga in Jezero. Podobni srečanja bosta tudi v sredo, in sicer ob 17.30 v Srenjski hiši v Prebenegu (za vasi Prebeneg, Mačkolje, Mont in Križpot) ter ob 19. uri v Srenjski hiši v Borštu (za vasi Boršt, Zabrežec in Hrvati).

Pravice državljanov

Društvo Noè prireja v sodelovanju in pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina niz konferenc Za pravice državljanov v Kamnarski hiši lga Grudna v Nabrežini. Odvetnika Augusto Truzzi in Giovanni Franchi bosta 16. oktobra ob 20. uri govorila o stroških za socialno oskrbo ostarelih in obolelih za Alzheimerjevo boleznijo, 6. novembra ob 20. uri pa o nepremičninskih naložbah.

Samo en klik ...

Vzgojno zaposlitveno središče v Sesljanu prireja od 22. do 29. oktobra v dvorani Centra za promocijo teritorija v Sesljanu 10. fotografski izziv Samo en klik ... Tekmovalci lahko prinesejo svoje fotografije na sedež vzgojno zaposlitvenega središča v Naselju sv. Mavra 124 v Sesljanu najkasneje do 15. oktobra.

Delavnice molitve

Mednarodno združenje Delavnice molitve in življenja vabi v četrtek, 16. oktobra, v Finžgarjev dom na Opčine na uvodno srečanje Učimo se moliti, da se bomo naučili živeti. Začetek ob 17. uri. Za informacije sta na voljo telefonski številki 040-421880 in 340-3864889 (Branka).

Dekanijska revija na Proseku

Prihodnjo soboto, 18. oktobra, bo župnija sv. Martina na Proseku gostila dekanjsko revijo Zveze cerkvenih pevskih zborov, ki bo v cerkvi sv. Martina na Proseku ob 20. uri.

ZDRAVJE - Psihoanalitik Jorge Canestri gost centra CFR

Pristop k vprašanju motenj pozornosti naj bo interdisciplinaren in brez predsodkov

Upoštovati genske in zunanje dejavnike - Zdravila: da, a le v določenih primerih, saj so druge terapije precej zmanjšale število primerov

Pristop k obravnavanju in zdravljenju razvojnih motenj pri otroku s posebnim ozirom na motnje pozornosti s hiperaktivnostjo (ADHD) naj bo brez predsodkov, interdisciplinaren in naj sloni na dialogu. To je sporočilo celodnevne srečanja z naslovom Psihodinamična perspektiva pri zgodnjih motnjah psihičnega razvoja otroka s posebnim ozirom na sindrom motenj pozornosti s hiperaktivnostjo, ki je včeraj potekalo v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu v organizaciji Centra za usposabljanje in raziskovanje na področju psihoanalitične psihoterapije (CFR) in v konvenciji z oddelkom za medicinske, kirurške in zdravstvene vede Univerze v Trstu.

Občinstvo, ki se je zbralo v Narodnem domu, je bilo, kot je opozoril organizacijski vodja centra CFR Andrea Clarici, ki je skupaj z direktorjem omenjenega centra Andreo Zanettovichem uvedel dogajanje, precej raznoliko: prišli so študentje, zdravniki, psihoterapevti, šolniki, starši in predstavniki združenj, ki so prisluhnili osrednjemu gostu Jorgeju Canestriju, ki, kot so sporočili organizatorji, velja za enega najvidnejših psihoanalitikov v Italiji. Canestri je na začetku poudaril, da sindrom ADHD ni bolezen, pač pa, kot že rečeno, sindrom, se pravi skupek simptomov, ki imajo lahko več vzrokov: po eni strani gre lahko za podedovane gene, zaradi katerih je otrok bolj nagnjen k razvijanju tovrstnih motenj, ne privedejo pa avtomatično do pojave le-teh, saj so tu na delu tudi zunanji dejavniki, kot npr.

Jorge Canestri (v sredini) med Andreo Zanettovichem (na desni) in Andreo Claricijem

FOTODAMI@N

težave v družini, travme, zgodnja čustvena zanemarjenost, bolehanje matere za depresijo, kronično pomanjkljivo spodbujanje nadpovprečno nadarjenih otrok v šoli, pa tudi temperament posameznega otroka oz. matere, medtem ko so dejavniki, ki pripomorejo k zaščiti pred motnjami, visoka

raven vzgoje pri materi, dobro zdravje in dobre kognitivne zmogljivosti otroka ter stabilnost družine.

Kakšen pa naj bo pristop pri zdravljenju teh motenj? Po eni strani so tu zdravila, kot je npr. ritalin, h kateremu se operaterji v veliki meri zatekajo, tudi zaradi tež-

nje po hitrem reševanju problema: to je npr. značilno za Združene države Amerike, kjer so kar 37 odstotkom otrok diagnosticirali sindrom ADHD, pa tudi v Nemčiji se je količina uporabljenih tablet ritalina povečala od 34 kg na več kot 1700 kg. Uporaba tega zdravila pa povzroča pomisleke, saj so si ocene o njegovi koristnosti oz. škodljivosti nasprotujoče, trenutno ni še jasno, kakšne so dolgotrajne posledice njegovega uživanja. Po Canestrijevem mnenju zdravil ne gre izključevati, vendar bi jih morali predpisati samo v določenih primerih, npr. pri ugotovitvi o nasilnem vedenju otroka. Tu je treba upoštevati tudi močan vpliv farmacevtskih podjetij, ki pritiskajo, da bi se njihova zdravila uporabljala.

Govornik pa se bolj nagiba k zdravljenju motenj brez uporabe zdravil, kar je v popoldanskem delu srečanja tudi podkrepil s konkretnim primerom. Raziskave so namreč pokazale, da je tak način zdravljenja privedel do precejšnjega zmanjšanja števila primerov prisotnosti sindroma ADHD: gre za izvajanje psihoanalitične psihoterapije v sodelovanju s starši otrok ter za promocijo interdisciplinarnega sodelovanja. Poleg tega je treba dodati tudi pomen igre: udeleženci so namreč lahko preko videoposnetka prisluhnili tudi besedam estonsko-ameriškega psihologa Jaaka Pankseppa, ki predlaga povečanje igranja, saj po njegovih besedah otroci, ki se ne igrajo dovolj, tudi ne razvijejo dovolj možganskih funkcij. (iž)

AcegasApsAmga
Società del Gruppo Hera

comune di trieste

Kam z odpadki?

Da bi izboljšali ločeno zbiranje in zajezili pojav divjega odlaganja kosovnih odpadkov ob cestah, bomo v naslednjih sobotah od 10. do 18. ure uredili potujoče zbirne centre na različnih lokacijah.

27. SEPTEMBER
Območje parkirišča ob Rižarni pri Sveti Šototi (dostop z ulice Rio Primario)

4. OKTOBER
Območje parkirišča ob javnega parkirišča "Mandrija" na proseku

18. OKTOBER
Območje parkirišča ob krožišču pri Bošketu, sedež Šestega Okraja

KOSOVNI ODPADKI pohištvo, žimnice, obešalniki, lestenci, smuči, kovinske police in mreže, lonci, pločevinke, kante, železni predmeti

BELA TEHNIKA IN ELEKTRONIKA hladilniki, pralni stroji, sesalniki, TV-ji, radio sprejemniki, računalniki, grelci vode

ZELENI ODREZ trava, listje, veje, odpadki rastlinskega izvora

STEKLENE ŠIPE okensko steklo, ogledala

NEVARNI ODPADKI laki, barve, neuporabljena topila, uporabljena olja

PNEVMATIKE IN SVINČEVI AKUMULATORJI (avtomobilске baterije)

EKOLOŠKE SOBOTE

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

KONCERT TOLKALNE SKUPINE STOP

dobitnica nagrade Prešernovega Sklada 2014!

Enkratni koncert v sklopu festivala Kogojevi dnevi

v soboto, 18. oktobra, ob 20.30, v Kulturnem domu v Trstu

Blagajna gledališča je odprta ob delavnikih od 10.00 do 15. ure (nova številka! 040 2452616/ zelena številka 800214302)

www.teaterssg.com

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment
Authorised Centre

BRITISH SCHOOL

Trst • Ulica Torrebianca 18 • 040-369.369

LET'S COMMUNICATE!

Tržič Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868

Gorica Korzo Italia 17
0481-33.300

Videm Vico Pulesi 4
0432-50.71.71

www.British-FVG.net

AGRARNA SKUPNOST - Obisk kolegov iz združenja agrarnih skupnosti Slovenije

Boj za pravice

Gostje iz Slovenije spoznali ureditev in delo jusov in srenj na Tržaškem

Številni predstavniki Združenja agrarnih skupnosti Slovenije so se udeležili strokovne ekskurzije, ki jo je priredila agrarna skupnost iz tržaške pokrajine včeraj na tržaškem Krasu. V okviru večurnega obiska so spoznali ureditev agrarnih skupnosti oziroma jusov na Tržaškem ter si ogledali različne kraje in delo, ki so ga na tem ozemlju opravile lokalne srenje.

Gostje so pokazali veliko zanimanje za delo lokalne agrarne skupnosti, ki jo je prikazal njen koordinator Karlo Grgič. Ta je orisal ureditev srenj, priznanja, ki so jih prejeli, ter javne oziroma evropske finančne prispevke, ki jih prejema za svoje delovanje prek deželne vlade. »To predstavlja tudi priznanje našega dela in potrditev, da obstajamo, saj nas hočejo nekateri brisati in se moramo vselej boriti za obstoj,« je med drugim razložil Grgič. Temu je pritrdil predsednik Združenja predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije Damjan Pobega in spomnil, da je v Sloveniji v pripravi nov zakon glede priznavanja agrarnih skupnosti in njihovih pravic.

Sicer so se gostje sprva odpravili k jusu na Opčinah, kjer se na približno 180 hektarjih pase okrog 100 glav živine, od govedi do drobnice. Ozem-

Člani agrarnih skupnosti pri trebenskem kalu

FOTODAMJ@N

lje je last openskega jusa, čeprav trdi Občina Trst, da je to njena last, je povedal Grgič. V Slivnem so si nato ogledali tri kale, ki so jih uredili z deželnim finančnim prispevkom. Temu je sledil obisk Križa, kjer so lahko gostje iz Slovenije videli table z ledinskimi imeni, ki so jih postavili na območju lokalnega

jusa. Dalje so člani združenja agrarnih skupnosti Slovenije izvedeli, kako so uredili kale v Trebčah ter si ogledali zid, v katerega so vklesana ledinska imena krajev. Sledil je obisk Parka Globjerner na Padričah in ogled pašnikov (160 hektarjev) za 130 glav živine. Z razgledne točke so si ogledali tudi Trst

ter med kosilom (kjer so pokusili tudi pridelke jesarjev) prisluhnili podrobni predstavitvi dejavnosti jesarjev in srenj tržaške pokrajine. Še pred tem so se ustavili pri spomeniku na bazovski gmajni, kjer so gostje iz Slovenije tudi prižgali svečo v spomin na bazovske junake.

BOLJUNEC - Pretekli torek v gledališču France Prešeren

Predstava za učence

Predstava je potekala v treh jezikih - slovenščini, italijanščini in angleščini

V torek, 7. oktobra, je bilo v gledališču France Prešeren v Boljuncu živahno, saj so dvorano napolnili otroci. Ravnateljstvo Večstopenjske šole Josipa Pangerca iz Doline je namreč v sodelovanju s SKD France Prešeren kot uvod v novo šolsko leto priredilo glasbeno gledališko predstavo za učence okoliških vrtcev in šol. Predstavo so si ogledali malčki iz otroških vrtcev Kekec iz Boljunca in Miškolini iz Boršta, učenci Celodnevne osnovne šole Frana Venturinija iz Bojunca, Boršta in s Peska, OŠ Prežihovega Voranca iz Doline in italijanske osnovne šole Umberto Pacifico iz Boljunca.

Za uvod je učence in šolnike pozdravil dolinski župan Sandy Klun. Sledila je predstava, ki jo je režiral in v njej tudi nastopal Evgen Ban v družbi dveh igralk, zraven je bil še zvočni tehnik, ki je poskrbel za glasbo. Otroci so ob poslušanju zgodbe o gusarju s svojo domišljijo potovali v različne kraje sveta, in to v treh jezikih: slovenščini, italijanščini in angleščini. Učenci so doživeli prijetno popoldne ob zabavi in petju, v vzdušju prijateljskega sožitja med tu živčima narodoma, kar je bil tudi namen organizatorjev.

Tečaj KZ za rabo toksičnih sredstev

Kmečka zveza prireja za svoje člane in ostale kmetovalce tečaj za pridobitev oz. obnovitev dovoljenja (t.i. »patentina«) za nakup in uporabo zelo toksičnih, toksičnih in škodljivih fitofarmaceutskih sredstev. Tečaj je obvezen na podlagi odloka predsednika republike št. 290/2001 za vse, ki nameravajo opraviti izpit za pridobitev ali obnovitev omenjenega dovoljenja in traja 12 ur. Tečaj bo potekal v Kulturnem domu na Proseku 16., 21. in 24. oktobra vsakič od 17. do 21. ure. Izpit, ki ga treba opraviti v prostorih Zdravstvenega podjetja v Ul. Paolo De Ralli 3 v Trstu, bo v ponedeljek, 27. oktobra, ob 14. uri. Prošnji za pridobitev dovoljenja je treba priložiti: dva koleka za 16 evrov, dve fotografiji za dokumente, fotokopijo osebne izkaznice in davčne kode ter morebitno zapadlo dovoljenje. Vpisovanje, zbiranje omenjene dokumentacije in poravnava prispevka za udeležbo na tečaju poteka na sedežu Kmečke zveze v Ul. Ghega 2 v Trstu, telefon 040-362941.

DSI - Edvard Kovač

Kaj pa če je resnica ženska?

Pisatelj, filozof in teolog Edvard Kovač bo jutri gost na rednem večeru Društva slovenskih izobražencev. Kovač se je pravkar vrnil z 80. kongresa mednarodnega Pen cluba, ki je bil zadnje dni septembra in prve dni oktobra v Bičaku, glavnem mestu Kirgizistana, in je bil posvečen regionalnim literaturam, jezikovnim pravicam in razvoju mladih.

Kovač ob jutrišnjem večeru takole razmišlja: Nemški filozof Friderik Nietzsche se je spraševal: Kaj pa če je resnica zagonetna in skrivnostna kot ženska? Kaj pa če se ji je potrebno bližati z vso premetenostjo uma in z veliko vztrajnostjo srca? Kaj pa, če je resnica ženska? Vendar je že naš tržaški pisatelj Alojz Rebula v svojih romanih pokazal, da ženska ni enoumen pojem, saj jo lahko razumemo kot čutnost ali pa kot čisto duhovnost, lahko pa predstavlja tudi podarjeno stvarnost. O slednji pravi judovski filozof Emmanuel Levinas, da je etična zahteva, čisti Drugi, ki me navdihuje in ki ga spoštujem.

Razvoj podeželja: pomisleki KZ

V večnamenski dvorani Centra za promocijo teritorija tržaške pokrajine v Sesslanu bodo jutri ob 16.30 predstavili t.i. dobre prakse iz minulega Programa za razvoj podeželja Dežele Furlanije Julijske krajine za obdobje 2007-2013 in smernice bodočega programa za obdobje 2014-2020. K udeležbi na srečanju poziva tudi Kmečka zveza, ki želi opozoriti deželno upravo na pomanjkljivosti minulega programa. Slednji namreč ni v zadostni meri upošteval vseh specifik in razvojnih potreb kmetijstva na Tržaškem, saj je bil ta prostor v povojnem času podvržen negativnim pritiskom vseh vrst, od razlastitev do omejitev, ki onemogočajo vsakršni razvoj sodobnega kmetijstva, poleg tega tudi uresničitev protokola za udejanjenje zaščitenega območja Prosecco DOC ni še zagotovljena. Tržaškemu teritoriju je treba zagotoviti skladen in sodoben razvoj tudi v okviru novega Programa za razvoj podeželja, vendar v le-tem žal ni zaslediti tega namena v isti meri, kot bi si želeli, ugotavljajo pri Kmečki zvezi.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 12. oktobra 2014

MAKS

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 18.26
- Dolžina dneva 11.09 - Luna vzide ob 21.18 in zatone ob 12.28.

Jutri, PONEDELJEK, 13. oktobra 2014

EDVARD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20 stopinj C.

OKLIC: Bruno Poropat in Miriam Petranich, Loris Poggi in Shirley De Martino, Mentor Hykolli in Lendita Nishori, Carlo Quattrociochi in Marina Giovannini, David Mancuso in Fabiana Eva, Leonardo Fabio Lala in Marina Trajanoska, Alberto Ottogalli in Tiziana Ferletti, Bruno Primitivo in Erica Carini.

Lekarne

Danes, 12. oktobra 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998 - Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3 - Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 - 040 364330.

Od ponedeljka, 13., do sobote, 18.

oktobra 2014:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2, - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 - 040 660438.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržajskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

prej do novice

www.primorski.eu

SPDT

vabi na predstavitev knjige

**ZGODOVINA
SLOVENSKEGA
ALPINIZMA**Delo bosta predstavila
avtor Peter Miška
in Erik ŠvabV ČETRTEK, 16. oktobra,
ob 20.30v razstavnici dvorani ZKB na
Opčinah

Ul. Ricreatorio 2

obvešča člane Pokrajinskega sveta za Tržaško in člane posameznike,
da bo seja **JUTRI, 13. oktobra 2014,**
ob 19.00 ob prvem in ob 19.30 v drugem sklicu
v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II)**Poslovni oglasi****ZDRUŽENJE SKAVTOV IŠČE** v
najem zemljišče na Krasu

za lastne dejavnosti

vsaj 5.000m²

DARIO:347-2614147

dario@casapadovani.eu

Prireditve**FOTO RAZSTAVA** Nataše Peric »Soz-
vočje Krasa in morja« je na ogled v
gostilni G. v Zgoniku.**DOBRODELNI KONCERT V DIVAČI** -
»Ustvarimo kotiček miru«, ki ga or-
ganizira OŠ dr. Bogomirja Magajne
Divča, bo danes, 12. oktobra, ob 18.
uri v telovadnici OŠ Divča. Na pri-
reditvi, ki jo bo vodil Denis Avdič, bo-
do nastopili priznani pevci in glasbe-
ne skupine ter učenci divaške šole.
Zbrana sredstva bodo namenili za šol-
ski sklad za pomoč socialno šibkejšim
družinam za stroške šolanja otrok.**SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ** in
združenje VZPI-ANPI (sekcija Doli-
na, Mačkolje in Prebeneg) vabita na
40-letnico postavitve vaškega spo-
menika padlim v NOB. Prireditve bo
danes, 12. oktobra, ob 13.00 pred
spomenikom in v Srenjski hiši v
Mačkoljah. Sodelujejo: DVS Primor-
sko, Nonet Primorsko in Godba na
pihala Breg. Slavnostna govornica:
prof. Marta Ivašič. Zaželjena prisot-
nost društvenih praporjev.**ZADRUGA NAŠ KRAS** in vinogradni-
ško podjetje z Oslavja vabita danes,
12. oktobra, okoli 17. ure na finissa-
ge fotografske razstava »Vojna: sledi,
spomini, podobe« člana Skupine 75
Marka Vogriča v Kraški hiši v Repnu.
Razstava bo danes, 12. oktobra, od-
prta od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do
17.00, ko bo predstavitev vina ob
zdravici in klepetu.**DSI** vabi v ponedeljek, 13. oktobra, v
Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3.
Pisatelj, filozof in teolog Edi Kovač bo
govoril na temo »Resnica je ženska«.
Začetek ob 20.30.**RAZSTAVA DRUŽINSKE SKUPINE
ARTMAK** - vabljeni na ogled ročno iz-
delanih lesenih okvirov, za umetniške
kompozicije iz suhega cvetja, ter na
ogled privatne zbirke fotografij in vo-
jaških predmetov 1. Svetovne vojne
Roka Dolenca in Nika Trenta. Otvo-
ritev v ponedeljek, 13. oktobra, ob
20.00 v Proseški ulici 35, na Opčinah
(blizu cerkve). Razstava bo odprta do
10. novembra. Tel. 040-211629.**SKD VIGRED** vabi v Štalco v Šempol-
laj, na koncert »Lupinc trio in An-
drejka Možina« (Zoran Lupinc-dia-
tonična harmonika, Igor Starc - kla-
sična kitara, Peter Filipčič-violončelo
in Andrejka Možina-glas) v sredo,
15. oktobra, ob 20.30.**DRUŠTVO NOE** - v sodelovanju z
Confconsumatori in MCL, s pokrovi-
telstvom in v sodelovanju z Občino
Devin Nabrežina, vabi na predavanje
»Stroški za socialno oskrbo ostarelih
in za obolele za Alzheimerjevo bolezn-

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri
v Peterlinovo dvorano
Donizettijeva 3

Pisatelj, filozof in teolog

EDI KOVAČbo govoril na temo
Resnica je ženska

Začetek ob 20.30

nijo ne bremenijo več družinskih čla-
nov«, v Kamnarski hiši v Nabrežini v
četrtek, 16. oktobra, ob 20. uri. Pre-
davala bosta odvetnika Augusto Truz-
zi in Giovanni Franchi. Info: noeinfo-
noe@yahoo.it ali tel. 349-8419497.**MEDNARODNO ZDRUŽENJE DE-
LAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA**
vabi na uvodno srečanje »Učimo se
moliti, da se bomo naučili živeti« v
četrtek, 16. oktobra, ob 17. uri v Fin-
žgarjev dom, Dunajska cesta 35, na
Opčinah. Info tel. št. 040-421880 ali
340-3864889 (Branka).**SPDT** vabi v četrtek, 16. oktobra, ob
20.30 v razstavno dvorano Zadružne
kraške banke na Opčinah, Ul. Ri-
creatorio 2, na predstavitev knjige
»Zgodovina slovenskega alpinizma«.
O knjigi in o uspešnosti slovenskega
alpinizma bosta govorila avtor Peter
Mikša in Erik Švab.**DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM**
vabi na predavanje »Ravnovesje na
krožniku - ravnovesje v telesu«. Iz-
vedenka za prehrano Marija Merljak
bo govorila o prehrani za zdrave ko-
sti, boljše delovanje prebavil, čisto
ožilje, jasne in bistre misli in še mar-
sikaj. Predavanje bo v Marijinem do-
mu v Rojanu v petek, 17. oktobra, ob
20. uri.**OB 100-LETNICI 1. SVETOVNE VOJ-
NE** in smrti Barona Josepha De Burg-
stallerja, SKD Grad prireja razstavo,
ki sta jo pripravila Rok Dolenc in Ivan
Kocman »Bani: spomini dveh vojn -
pogledi mlade generacije«. Otvoritev
v petek, 17. oktobra, ob 20. uri v pro-
storih SKD Grada. Urnik razstave ob
sobotah in nedeljah od 16. do 19. ure
do nedelje, 9. novembra. Toplo va-
bljeni!**SKLAD MITJA ČUK** vabi na ogled raz-
stave Matjaža Hmeljaka »Po dva in
dva«, v Bambičevi galeriji na Opči-
nah. Urnik razstave od ponedeljka do
petka 10.00-12.00 in 17.00-19.00 do
petka, 17. oktobra.**ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBO-
ROV** - Trst vabi na 11. revijo zborov
Openske dekanije v soboto, 18. okt-
obra, ob 20. uri v cerkvi sv. Martina
na Proseku.**GLEDALIŠKI VRTILJAK** vabi v nede-
ljo, 19. oktobra, ob 16.00 ali 17.30 na
lutkovno predstavo »Žabe«. Gostuje
skupina Mi smo mi - navihanci iz Ce-
lovca.Slovensko kulturno
društvo Primorsko iz
Mačkolj inVZPI-ANPI (sekcija Dolina,
Mačkolje in Prebeneg)

Vabita na

**40-letnico
postavitve vaš
kega
spomenika
padlim v NOB**Prireditve bo v nedeljo,
12.10.2014 ob 13.00pred spomenikom in v
Srenjski hiši v Mačkoljah.Sodelujejo: DVS
Primorsko, Nonet
Primorsko in Godba na
pihala Breg.Slavnostna govornica:
prof. MARTA IVAŠIČ(zaželjena prisotnost
društvenih praporjev)**Turistične kmetije****KMEČKI TURIZEM****JE ODPRL UŠAJ**

v Nabrežini, 8.

Odprti smo ob sobotah, nedeljah
in ponedeljkih;

tel. 339-4193779.

SLAŠČIČARNA BUKAVEC**NA PROSEKU**je odprta danes zjutraj za Barko-
lano

Tel.040/225220

Osmice**BORIS IN MARGARET MIHALIČ** z
družino, vabita v prenovljene prosto-
re osmice na Katinari pri Nadliškovih.
Tel. št.: 335-6067594.**DRUŽINA MERLAK** je odprla osmico
v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne.
Toči belo in črno vino z domačim pri-
grizkom. Tel.: 329-8006516.**DRUŽINA SLAVEC** je v Mačkoljah št.
133 odprla osmico. Tel. št.: 040-
231975. Prisrčno vabljeni!**DRUŽINA ŠUC** je odprla osmico, Bri-
šički 18. Tel.: 339-2019144.**FRANC IN TOMAŽ** sta v Mavhinjah od-
prla osmico. Vljudno vabljeni. Tel.
040-299442.**JADRAN** je odprl osmico v Ricmanjih.
Tel.: 040-820223.**OSMICA** je odprta pri Škerku v Pra-
protu. Tel. št.: 040-200156.**OSMICO** sta odprla Nini in Stano v
Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.**PRI DAVIDU** v Samatorci št. 5 je odprta
osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.**PRI KUSU** Ul. Commerciale št. 180 je
odprta osmica. Tel. št.: 040-414307.**ROBERTO ŠAVRON** je v Gabrovcu št.
27 odprl osmico. Vesel bo vašega obi-
ska! Tel. št.: 347-2511947.**Mali oglasi****IŠČEM** kakršnokoli delo, čiščenje, li-
kanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-
327251.**IŠČEM** knjigo »Razvezani Jezik« av-
torja J. Vogel in M. Cestnik za sred-
njo šolo. Tel. št.: 040-299985.**V NABREŽINI** centru prodamo man-
sardo v 2. nadstropju, 170 kv.m., po-
trebno preureditve. Možnost dvosta-
novanjskih enot. Tel.: 348-1204741.**ZANESLJIVA GOSPA** išče delo kot hi-
šna pomočnica (tudi likanje) ali kot
negovalka starejših oseb, 24 ur dne-
vno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-
9880206.**Izleti****TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA**
obvešča vse izletnike, da bo avtobus
za Turin odpeljal v ponedeljek, 13.
oktobra, izpred kmetijske zadruge ob
5.30 in izpred obrtniške cone na Pro-
seku (Lanza) ob 5.40.**KLAPA 36 IZ DOLINE** vabi na izlet
»Potepanje po Istri« v nedeljo, 19.
oktobra, za info tel. št. 040-228896
(Nerina) ali 040-228254 (Justi).**SKD IGO GRUDEN** prireja društveni iz-
let na Cerkniško jezero in v Ribnico v
nedeljo, 19. oktobra. Odhod ob 8.00
izpred cerkve v Nabrežini, v Cerknici
najprej ogled makete jezera z razlago
in filmom, nato vožnja s kmečkimi vo-
zovi okoli jezera do Portala, kosilo v
Ribnici, popoldne še ogled muzejev v
ribniškem gradu. Povratek v večernih
urah. Vpisi: pri Mateji in Tanji, Sergij
Kosmina (tel. 040-200123) in Vera Tu-
ta (tel. 040-299632).**SPDT** prireja v nedeljo, 19. oktobra,
avtomobilski izlet v območje Učke z
vzponom na vrh Perun. Zbirališče ob
7. uri v Bazovici pri Kalu. Za info in
prijava tel. 040-413025.**DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA** or-
ganizira izlet v London z letalom iz
Trsta od sobote, 25., do torka, 28. okt-
obra. Info na tel. št.: 00386-31866081
(Metka).Usluge
na domuSant'Anna
Impresa Trasporti FunebriPogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908Več kot stoletje nudimo
pogrebne storitve
in prevoze na tržaškem
območju, v Italiji
kot tudi v inozemstvu.**Odprtje novih uradov**

Ul. degli Alpini 2, Opčine

Tel. 040 2158326

Devin-Nabrežina 166 - Trst - Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129 - Prosek 154 - Trst - Ul. degli Alpini 2 - Opčine - tel. 040 630696

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **26**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

būca
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Načrt italijanske vojaške komande je bil preprost: prečkali naj bi Sočo, zasedli Gorico, Trst, pozneje prodrli do Ljubljane, na koncu operacije pa bi se z Rusi spojili na Dunaju, v osrčju Avstro-Ogrske. Z umikom z državne meje na Sočo je donavska monarhija sicer izgubila nekaj ozemlja (tragično za Slovence je, da so to bila območja, poseljena večinoma s Slovenci, in da so jih pozneje s sistematično raznarodovalno italijansko politiko potisnili iz teh krajev), toda Borojević je z načrtovanim umikom za Sočo občutno skrajšal frontno črto in sovražnika so njegove čete sprejele na ozemlju, ki je bilo bolj primerno za dolgotrajno in izčrpavajočo obrambo, kot je bila ravnina ob Soči. Borojević je svoje sile skoncentriral na Krasu ter na goriskem in tolminskem mostišču, saj so bili italijanski cilji na dlan. S postavitvijo svojih čet je preprečil pohod italijanske vojske proti Trstu, Vipavski dolini in Ljubljanski kotlini. S »prvim ofenzivnim skokom«, kot so prodoru rekli Italijani, so v prvih treh tednih vojskovanja z dvojno monarhijo komaj prečkali tedanjo državno mejo, v tem času pa se je nasprotna stran utrdila in pripravila na prihodnji trd boj mož na moža.

Borojević – poveljnik na Soči

Kakšno podobo so imele obrambne sile dvojne monarhije takrat na Soči, je mogoče najbolje videti iz dokumentov. V svojih spominih je general Borojević po vojni objavil tudi uradno povelje avstro-ogrške vrhovne komande, izdano 19. maja 1915, torej nekaj dni pred spopadi z Italijo, generaloma Rohru in nadvojvodi Evgenu, ki je na ta dan prevzel poveljstvo nad jugozahodnim bojiščem. V tem povelju je bilo ukazano, da je treba sprejeti ustrezne ukrepe za koncentracijo petih divizij v okolici Zagreba ter treh v okolici Maribora. To naj bi bila osnova za oblikovanje nove 5. armade, ki ji je poveljeval pehotni general Borojević in je bila namenjena za obrambo na Soči.

Koncentracijo omenjenih osmih divizij naj bi izpeljali šele v naslednjih štirinajstih dneh, torej precej po začetku spopadov z Italijo. Do 19. maja je vrhovno poveljstvo dvojne monarhije imelo dva načrta za spopad z Italijani. Resnejši je bil tisti, ki je predvideval organizacijo obrambe na Savi in Dravi, saj je vojski donavske monarhije ponujal večji manevrski prostor, Borojević pa je za mesto spopada predlagal Sočo. Na pobudo nadvojvode Evgena so se v štabu Conrada von Hötzendorfa za soško bojišče odločili šele štiri dni pred uradno italijansko vojno napovedjo. General Borojević je poveljstvo novoustanovljene 5. armade prevzel šele 27. maja v Ljubljani.

Na dan napovedi sovražnosti bi bilo razmerje sil med številom avstro-ogrskih in italijanskih vojakov na soški fronti lahko skoraj ena proti deset v korist napadalcev, je v svojih spominih po vojni dokazoval feldmaršal Borojević von Bojna. Če bi se Cadorna odločil za odločen preboj na enem mestu na Soči, bi Italijani lahko imeli še ugodnejše razmerje in v napredovanju proti Trstu in Ljubljani jih ne bi moglo nič zaustaviti.

Na novi soški fronti proti Italiji je imela Avstro-ogrška le dobrih 26 bataljonov, v glavnem starejših let-

nikov landšturmovcev, štiri in pol konjeniške eskadrene ter 18 topovskih baterij. Na začetku spopadov so v zrak spuščali izvidniške balone s posadko, vendar so bili lahka tarča sovražnikovih letal, tako da so takšno opazovanje kmalu opustili. Italijani so na soški fronti nenehno imeli veliko premoč v letalskih silah. V prvih letalskih akcijah so uporabljali za današnje pojme precej nenavadna bojna sredstva. Letala donavske monarhije napadalcev niso zasipala z bombami, temveč s snopi kovinskih puščic, ki so jih iz letal metali na sovražne položaje.

Italijani so na soško fronto poslali 215 pehotnih bataljonov, petinpetdeset konjeniških eskadronov in 221 topniških baterij, je v svojih spominih pozneje omenjal Borojević von Bojna. Še dvesto bataljonov in 220 baterij naj bi imeli na južnotirolskem bojišču. Nočna mora generala Cadorne je bila avstro-ogrška »vreča« nad Verono, kjer je lahko pričakoval sovražno ofenzivo iz smeri južne Tirolske proti osrčju Italije. Nasprotni generalu Borojeviću sta takrat stali 2. in 3. italijanska armada. V Karnijskih Alpah so Italijani zasedli nekaj pomembnih vrhov.

Prvi streli na novi italijansko-avstro-ogrski fronti so padli že v večernih urah 23. maja v Zgorjem Posočju. Italijani so v napad krenili previdno, čeprav so bili seznanjeni s skromno vojaško pripravljenostjo nasprotnika. Splošen napad so nameravali začeti šele takrat, ko bi bila koncentracija njihovih sil opravljena do konca (do začetka spopadov so uspeli koncentrirati tri četrtine svojih sil). Že prvi dan spopadov je italijansko topništvo pretrgalo promet na soški železnici, tako da je bila zadnja železniška postaja za oskrbovanje avstro-ogrskih branilcev na Soči odtlej Sv. Lucija (danes Most na Soči). Drugo so morali prepeljati z improviziranimi žičnicami, po cestah, na hrbtih tovarnih živali preko številnih mulatjer (za vojne namene zgrajenih gorskih cest) ali na hrbtih vojakov.

Prvi uvodni boji so trajali natanko mesec dni, od 24. maja do 23. junija 1915. Na območju Krna so Italijani dosegli prvi večji uspeh. Tretji dan so zavzele Kozjak, nekaj dni pozneje greben Vršič (1611 m nadmorske višine) in Vrata (2014 m nadmorske višine), sredi junija pa je manjša enota italijanskih alpinov v nenadnem drznem napadu zasedla strateško pomemben vrh Krna. Obramba si je te pomembne točke, s katerih je italijanska vojska nadzirala poti, ki so vodile od izvira Soče proti dolini Save Dolinke, prizadevala znova dobiti v roke. Vendar so vsa prizadevanja obrambe, ki so ji čez nekaj dni prišle na pomoč okrepitev, ostala brez rezultatov. Italijani so vse do konca bojev na Soči konec oktobra 1917 ostali na Krnu. Branilci so postavili novo obrambno črto v bližini vrha Krna. Italijanska 2. armada je brez bojev zasedla Kobarič, Kolovrat, Ježo in Goriška brda. 27. in 28. maja so italijanske čete šestkrat napadle Sabotin, toda branilci so jih uspešno odbili. Okrepitev so pomagale, da so Sabotin pripravili za dolgotrajno obrambo. Na začetku junija je prišlo do krvavih bojev med Krnom in Sočo in obe strani sta imeli hude izgube. Italijanske čete so 9. in 10. junija poskušale prečkati Sočo, toda branilci so jih potisnili nazaj čez reko.

V tistih dneh je imel general Cadorna dva cilja: osvojitve zahodnega roba kraške planote med Zagradom in Trzicem ter prehod čez Sočo med Plavami in ustjem reke Vipave. Italijanski napadi so vedno potekali po istem kalupu, tako da so jih branilci lahko predvideli do zadnje podrobnosti. Naprej so šle poizvedovalne enote, za njimi se je premikala pehota, topništvo pa jih je podpiralo iz ozadja. Ko so se prve enote preveč oddaljile od topništva, so se vojaki ustavili, vkopali in počakali, da se je topništvo premaknilo in jim zagotovilo podporo z novih položajev. Ta zastarela taktika je zahtevala veliko časa, kar je nasprotnik dobro izkoristil.

Visoka cena za obotavljanje

Pozneje je feldmaršal Borojević o italijanski taktiki v prvih dneh bojev v svojih spominih pisal takole: »Minila je neverjetno dolga doba, da se je Cadorna odločil za bolj odločno dejavnost.« Italijani pa so lahko domnevali, da sovražnik ne bo stal križem rok in da si bo po veliki zmagi pri Gorlicah lahko privoščil v kratkem pomembno okrepiti novo frontno črto na Soči. Namesto ofenzivnega prodora pa se je začelo obotavljivo italijansko napredovanje. Italijani si niso si takoj izbrali mesta glavnega napada, kot bi nasprotniki lahko pričakovali, temveč so začeli z več manjšimi napadi na številnih točkah od morja do Rombona.

Dva tedna po objavi vojne je poskušala italijanska vojska postaviti prve pontonske mostove na spodnjem delu Posočja pri vasi Zagrad. Dvakrat so poskušali in dvakrat so jih branilci odbili. Do otoka sredi Soče jim je pontonski most pozneje uspelo zgraditi, toda na otočku so imeli Italijani pozneje precej mrtvih, ko jih je s svojimi izstrelki zasulo sovražnikovo topništvo.

Pred ognjem avstro-ogrskih čet so se reševali s plavanjem ali pa so bežali čez plitvine. Nižje pri Pierisi so italijanske čete sovražniku poskušale preprečiti, da bi vrgel v zrak cestni in železniški most. Majhna domobranska posadka avstro-ogrške vojske jih je uspešno ustavila. Leseni cestni most so zažgali, kovinskega železniškega pa so minirali, tako da sta oba kmalu končala v Soči. Šele mesec dni po začetku spopadov, in na začetku prve soške bitke, je Italijanom uspelo na ostankih železniškega postaviti pontonski most čez Sočo.

Pri Gorici je avstro-ogrška vojska sovražnika pustila do Sabotina, Podgore in Ločnika. Tu je štiri dni po začetku sovražnosti prišlo do prvega večjega spo-

Zgoraj: avstro-ogrška alpinistična enota v akciji; desno: velikanski žarometi so italijanski vojski omogočali nočne napade

pada, ki se je za Italijane končal slabo. Večkrat so šli v napad, toda branilci so jih vedno zavrnili. Izgube so bile na italijanski strani precejšnje. Več uspeha so imeli južno od vasi Pierisa proti morju, kjer jim je uspelo postaviti tri pontonske mostove. Dva tedna po začetku spopadov so zasedli Trzic in okoliške hribe ter prišli do Soče pri Gradišču.

Bolje jim je šlo pri Plavah, kjer so zaradi nepazljivosti avstro-ogrskih vojakov zasedli most čez Sočo in na njenem levem bregu koto 383 oziroma hrib Prižnico, kot mu pravijo domačini. Pod hribom Prižnica, kjer je v prihodnjih letih prihajalo do pogostih in hudih bojev, je Italijanom uspelo celo narediti manjša mostišča, avstro-ogrške čete pa so ga porušile. 10. junija so Italijani na tem območju napadli z eno divizijo in teden dni vztrajno napadali.

Italijanom je torej za kratek čas celo uspelo zasedi strateško pomembno Prižnico. Deset dni po začetku tega napada so vojaki dvojne monarhije šli v protinapad in sovražnike potisnili čez Sočo. Vsaka od vojskujočih se strani je na pobočjih Prižnice na začetku spopadov izgubila prek dva tisoč vojakov in častnikov, obe pa sta se zagrizeno borili, ujetnikov je bilo na obeh straneh namreč zelo malo. Italijanski vojakom v tej bitki ni bilo mogoče očitati pomanjkanja bojnega duha.

Italijani so zasedli Kolovrat in vas Livek, od koder je njihovo topništvo naslednjih 888 dni spopadov na Soči sejalo smrt. V začetnih akcijah konec maja so osvojili Vršič in Vrata, pozneje pa tudi vrh Krna, Bovec, Kanin in Rombon. Za italijansko stran je bil zlasti pomemben Krn, saj je bilo od tam mogoče nadzorovati pomembne cestne povezave, ki so vodile v notranjost donavske monarhije. Majhna, toda odločna italijanska enota je prelisičila madžarske enote, nevjane gorskih predelov, in v nagli nočni akciji zasedla vrh Krna.

Žilavi branilci pa so jih ustavili, tako da niso več mogli naprej, in položaji tam so do 12. soške bitke ostali bolj ali manj nespremenjeni. Krn je bil ves čas vojskovanja trn v očesu enot dvojne monarhije. Iz ka-vern na Krnu so jih Italijani v prihodnjih mesecih obstreljevali in jim prizadejali veliko škodo. Prvi »ofenzivni skok« pa so Italijani drago plačali, saj so izgubili prek deset tisoč vojakov in častnikov.

POTEM KO JE PREGAZIL NASPROTNIKE IN NIMA PRAVE OPOZICIJE

Bo Renzi sposoben spraviti Italijo v pogon?

VOJMIR TAVČAR

Nedvomno gre za pomemben korak naprej, treba pa se bo lotiti še vrste drugih problemov. Tako je predsednik republike Giorgio Napolitano ocenil okvirni zakon o reformi trga dela, ki ga je po izredno napeti seji v noči na četrtek odobrila senat in na katerega je vlada Mattea Renzi vezala zaupnico. Predsednik države je dejansko podprl premierja, obenem pa tudi opozoril, da z reformo trga dela niso rešeni vsi problemi in da čaka premierja in njegove ministre še veliko dela.

Sicer pa predsednik Napolitano ni bil edini, ki je ocenil pozitivno zakonski predlog o reformi trga dela. Pred njim sta Renzijev načrt pohvalila tudi nemška kanclerka Angela Merkel in predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi, ki je dejal, da morajo reforme trga dela omogočiti zaposlovanje, ne pa odpuščanja. Italija pa ne tvega dodatnih odpuščanj, je menil prvi mož ECB, ker je tako dolgo v recesiji, da so podjetja, ki so želela odpustiti del uslužbenec, to že storila.

Premier Renzi, ki je obenem tudi sekretar Demokratske stranke, je bil zelo zadovoljen z izidom glasovanja v senatu. Z njemu lastno polemichnostjo pa je v isti sapi tudi ošvrknil nasprotnike zaradi protestov v zgornjem domu, ki so bili po njegovem mnenju povsem nevsebinski in jim je bila odmevnost v medijih edini cilj. Prav tako odrezavo je odpravil tudi pripombe Vendolove Levice, ekologije in svobode kot tudi ostro kritične pripombe sindikalne centrale CGIL. Gluh je bil tudi za očitke, da vezati zaupnico na okvirni zakon, ki ga bo morala vlada šele napolniti z vsebino, ni povsem v skladu z ustavo. Možno je, da bo glasovanje o reformi trga dela vezal na zaupnico tudi v poslanski zbornici, predvsem pa želi ohraniti sedanje besedilo nespremenjeno in bo zato tudi v poslanski zbornici zavrnil dopolnila opozicijskih frakcij v PD.

Če naj verjamemo novinarskim poročilom iz zakulisja namerava Renzi tudi začeti disciplinski postopek proti senatorjem Corradinu Mineu, Lucrezii Ricchiuti in Feliceju Cassonu, ker niso hoteli glasovati za Jobs Act (italijanski politiki in mediji so v svojih nastopih in poročilih prevzeli angleško oznako, s katero je Renzi skušal dati bolj svetovljanski prizvok zakonskemu predlogu) in se zato demonstrativno niso udeležili glasovanja o zaupnici. Morebitne kazni naj bi izzvenile tudi kot opomin nekaterim preveč kritičnim poslancem, ki trdijo, da takega zakona ne bodo podprli.

Renzi in ministru za delo Giuliano Polettiju se mudi, saj bi želela, da zbornica dokončno odobri zakon o reformi trga dela pred 25. novembrom, ker bo potem parlament zaseden z razpravo o proračunu in o gospodarkem in finančnem načrtu. V začetku prihodnjega leta pa naj bi vlada izoblikovala dekrete, ki bodo vsebinsko napolnili vsa poglavja, ki so v okvirnem zakonu samo nakazana.

Matteo Renzi je v teh dneh izbojeval pomembno zmago, ki sicer ni bila v dvomu, saj je teden prej pregazil strankino opozicijo tudi na seji direkcije DS. Z njegovega zornega kota pa je pomembno tudi dejstvo, da je v zgornjem domu vladna koalicija

glasovala strnjeno, saj so mu podporo odrekli samo trije zgoraj omenjeni senatorji. Zato ni potreboval prikritih pomoči Berlusconijeve Forza Italia, ki je bila baje pripravljena pomagati vladi, če bi oporečniki DS dejansko ogrozili njeno stabilnost.

Po mnenju mnogih komentatorjev pa zaupnica v senatu ni bila samo premierjeva parlamentarna zmaga, ampak nakazuje odločnejši politični zasuk v smeri neocentrizma, ki odpravlja posredovalno vlogo strank in temelji na močnejši povezavi med voditeljem in volivci. To naj bi potrjevale tudi javnomnenjske raziskave, po katerih naj bi Renzi kljub nesporodnim gospodarskim rezultatom še vedno imel veliko podporo volivcev.

Opozicija v DS in tudi Levice, ekologija in svoboda v sedanji fazi nimajo med ljudmi velike podpore. Delno zato, ker so nekdanji voditelji (Massimo D'Alema, Pierluigi Bersani in njihovi somišljeniki) veliko govorili o nujnih reformah, uresničili pa bore malo, delno pa tudi zato, ker niso več v sozvočju z družbenimi silami, predvsem pa z mlajšimi, ki jih sedanja kriza najbolj tepe. Levice bi potencialno lahko pridobila precej gla-

sov, vendar so njeni sedanji voditelji videti nemočni, predvsem pa ni na obzorju nikogal, ki bi znal kot Aleksis Cipras v Grčiji poenotiti levico in ji nakazati nove uresničljive cilje.

Renzi si je pridobil podporo nekaterih slojev, ki se doslej niso prepoznavali v tradicionalni italijanski levici. Izredna zmaga na evropskih volitvah, ko je za DS glasovalo skoraj 41 odstotkov volivcev, je tudi sad dejstva, da so mladega premierja podprli obrtniki, trgovci, podjetniki in tudi ljudje svobodnih poklicev, ki doslej niso bili zelo naklonjeni tradicionalni levici, pa tudi znatno število brezposelnih. Demokratska stranka je z Renzijem pridobila mnogo tistih centrističnih glasov, za katere so se pred njim zama potegovali Massimo D'Alema in Walter Veltroni, pa tudi z nasprotnega brega Silvio Berlusconi. Renzi naj bi jih pridobil predvsem zato, ker je z dodatkom 80 evrov manj premožnim, z napovedano reformo trga dela, s predlogom institucionalnih reform in tudi z zavezništvom z Berlusconiem, sistematično rušil tradicionalni sociološki in intelektualni okvir definicij leve in desnice. Vidni simbol tega zasuka pa je bila dejanska izvotlitev 18. člena delavske-

ga statuta, ki je bila po Renzijevem mnenju zadnjih tednov nujna, medtem ko se mu je še pred nekaj meseci zdel spopad okrog tega določila povsem brezpredmeten.

Renzi usmerja Italijo po novi neocentristični smeri, ki se zgleduje po napotkih Evropske unije, ki je leta 2011 s pismom ECB zahtevala korenito reformo trga dela; z željami italijanskih kapitalistov, ki so že dalj časa zahtevali bolj proste roke; pa tudi z željami tistih, ki se zavzemajo za penostavitev političnega sistema, ki je s svojo kompleksnostjo in obremenjen z dosedanjo shemo leve in desnice, onemogočil vse potrebne prevetritve. Ta načrt ima neocentristični značaj in se korenito razlikuje od pogledov tradicionalne leveice. Potem ko je pregazil nasprotnike in sklenil nova zavezništva, ima Renzi nov manevrski prostor, za katerega se je zavzemal. Lahko preseže dosedanjo fazo boja proti tistim, ki so po njegovih besedah zavirali reforme, lahko razvije svojo politiko in dokaže lastno učinkovitost.

Doslej je Renzi, ki je s svojimi nastopi in dinamičnostjo zasenčil ministre, z edino izjemo ministra za gospodarstvo Pier Carla Padoana, ve-

liko je obljubljal, uresničil pa ni veliko. Sedaj pa ima v novih razmerah možnost, da dokaže, da so njegovi predlogi pravilni: da ne bodo zaostri dosedanjih socialnih krivic in povzročili še nove, da naj bi Italija končno zajela sapo in se postopno povzpela na letvici uspešnih v Evropski uniji. Nikomur, tudi njegovim kritikom ne bo žal, če se bo število zaposlenih začelo večati in če bo proizvodnja narasla.

Uspešnost gospodarskih prijemov pa ne bo edino merilo za ocenjevanje Mattea Renzi, ker ima njegova uveljavitev tudi drugačno plat, za katero premier in sekretar DS sicer ni neposredno odgovoren, ker je za krmilom države slabih 8 mesecev, čeprav je s svojimi nastopi prispeval k zaostrovanju problema. Prav v dneh, ko je predsednik vlade premagel notranje nasprotnike, so podatki o vpisu pokazali, kako globoko krizo preživljajo italijanske stranke, vključno z Demokratsko stranko, ki je bila doslej še najbolj organizirana in zakoreninjena v družbi. Število članov DS letos naj ne bi preseglo 100.000, Forza Italia naj ne bi imela več kot 8.000 vpisanih, nekoliko bolje naj bi kazalo novi desni sredini NCD, ki naj bi imela 120.000 članov, čeprav je na evropskih volitvah skupaj s Casinijev CCD komaj presegla vstopni prag štirih odstotkov.

Negativni trend vpisovanja v stranke je vseevropski pojav, v Italiji pa je ob tem bolj izrazito kot drugje dejstvo, da o bistvenih problemih ne odloča več parlament, ampak se odloča drugje, parlament pa je samo poklican, da te sklepe potrdi. Primeri zadnjih mesecev so dogovor, ki sta ga sklenila Renzi in Berlusconi na sežu DS na Trgu Nazareno, sklepi direkcije DS, poletno premierjevo srečanje z Mariom Dragijem. Potrditev zunaj sprejetih sklepov ali pa tudi nedorečenih ukrepov, kot je okvirni zakon o reformi trga dela, je za parlamentarce obvezna, ker vlada veže odobritev svojih predlogov na zaupnico. Na ta način parlament, ki je zakonodajna oblast, prepušča vladi – izvršni oblasti vse več zakonodajnih pristojnosti.

V sedanjih razmerah (in najbrž tudi morebitna reforma volilnega zakona razmer ne bo bistveno spremenila) je neodvisnost parlamentarca omejena, ker mora biti vez z liderjem železna. Zato lahko glasuje po svoje samo v primeru tajnega glasovanja, ko se lahko tudi maščuje. To pa ima tudi negativne posledice kot v primeru ustavnih sodnikov, saj je parlament dokazal nesposobnost odločanja, saj sodnikov po 17 poskusih še ni izvolil.

Dosedanji parlamentarni sistem se zlasti v zadnjih 20 letih ni izkazal, sedaj pa se uveljavlja nov model, v katerem vlada prevladuje nad parlamentom. Drugod, kot je poudaril Antonio Polito, ni tako in parlamentarci imajo več pristojnosti. Tudi v predsedniškem sistemu, kakršen je ameriški, imajo parlamentarci možnost, da odločilno pogojujejo odločitve izvršne oblasti. Razni pristopi od konstruktivne nezaupnice, volilni sistemi, ki temeljijo na nemandatnih okrožjih, predsedniški sistemi z utežmi in protiutežmi, omogočajo sožitje uglednih vlad in svobodnih parlamentov. V Italiji pa so se – ali vsaj tako se zdi – razmere zasukale nekoliko drugače, ker palamentarna demokracija ne prenese predolgi obdobji paralize.

O sedanjih razmerah pa se je treba vsekakor zamisliti, ker je hitro in učinkovito odločanje sestavni del demokracije, prav tako bistvena pa je tudi možnost nadziranja oblasti. Praznina, ki je zazevala, je tudi posledica krize strank. Če se Italija neče pogrezni, mora vrniti ljudem možnost izbire in odločanja.

Tudi po tem, tudi po dejstvu, ali bo znal dati demokraciji novega zagona, bo treba oceniti delo Mattea Renzi.

Predstavniki jezikovne organizacije A Mesa na srečanju z delegacijo Sveta Evrope

Španija in dežela Galicija ne spoštujeta načel Evropske listine o manjšinskih jezikih

A Mesa, osrednja jezikovna organizacija v Galiciji, ki si že leta prizadeva za ohranjanje in promocijo galicijskega jezika, je v ponedeljek predstavnikom svetovalnega odbora Sveta Evrope za nadzor nad izvajanjem Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih izrazila svoje nezadovoljstvo in zaskrbljenost zaradi spreminjanja jezikovne politike s strani deželne vlade, v kateri ima večino španska Ljudska stranka, Partido popular (PP) Mariana Rajoya. Gre za kršitve načel na področjih izobraževanja, pravosodja, javne uprave, gospodarskih odnosov in kulturnih storitev. Predsednik te organizacije Marcos Maceira je še posebej poudaril, da je bilo treba opozoriti Svet Evrope, da španska država in deželna vlada Galicije sistematično kršita mednarodne pogodbe na področju jezikovnih pravic.

Srečanje s predstavniki svetovalnega odbora Sveta Evrope je bilo v ponedeljek v Santiagu de Compostale. Poleg predsednika Maceire je organizacijo A Mesa zastopal še odgovorni za jezikovna vprašanja Paulo Filgueiras.

Obisk predstavnikov svetovalnega odbora Sveta Evrope za izvajanje Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih pravicah sodi v okvir četrtega kroga preverjanja izvajanja listine, o katerem je država pripravila dolgo poročilo. Gre za obdobje od leta 2010 do leta 2013, torej za čas, ko je nova galicijska oblast začela krčiti jezikovne pravice in med drugim izzvala val ptetov, med temi množično demonstracijo več desetstotico ljudi na glavnem trgu v Santiagu de Compostela.

Predstavniki Sveta Evrope so v okviru svoje misije obiskali več regij v Španiji. Njihov namen je, da pripravijo poročilo o izvajanju Evropske listine v Španiji oziroma pripombe k uradnemu poročilu, ki ga je predložila madridska vlada. Na osnovi poročila svetovalnega odbora nato odbor ministrov Sveta Evrope sprejme priporočila vlad. Evropska listina, kot znano, ne predvideva sankcij za države, ki ne izpolnjujejo zavez, ampak samo sprejme priporočila oziroma navede probleme, ki jih morajo države članice rešiti.

Pod naslovom množična manifestacija za ohranitev dvojezičnega šolstva v Galiciji leta 2013. Spodaj nalepke v sardinščini, ki jih je pred leti pripravil urad za sardinjski jezik pri deželni vladi.

V prejšnjih sklepih je Odbor ministrov Sveta Evrope opozoril na pomanjkljivosti v izvajanju Evropske listine glede na galicijski jezik na več področjih. Med temi se je še zlasti zauzaval pri izobraževanju, kjer je zapisal, da »je treba zagotoviti izobraževalni sistem, ki bo večinoma v galicijskem jeziku«, opozoril pa je tudi na pomanjkljivosti na področju pravosodja in javne uprave.

Tokrat so predstavniki osrednje jezikovne organizacije v Galiciji opozorili člane svetovalnega odbora Sveta Evrope na dosledno nespoštovanje Evropske listine s strani španske države in galicijske deželne vlade in na neizvajanje opozoril, ki jih je Svet Evrope izrekel španskim oblastem v zvezi z ocenjevanjem prejšnjega poročila.

Predsednik Marcos Maceira je na srečanju poudaril, da »je zelo pomembno izpostaviti, da ne španska država in niti deželna vlada Galicije ne spoštujeta oziroma dosledno kršita mednarodne pogodbe, med katerimi tudi Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih in sta popolnoma gluhi na opozorila, ki jih je po prejšnjih poročilih posredoval Odbor ministrov Sveta Evrope z namenom, da se odpravijo številne pomanjkljivosti«. Pred-

sednik je tudi dejal, da »država in deželna vlada načrtno zanemarjata jezik, ki so različni od španščine, še posebej pa galicijsčino, ki je v zadnjih letih padla na najnižjo raven odkar obstaja deželna avtonomija v Španiji in to čeprav so mednarodne pogodbe o zaščiti manjšinskih jezikov sestavni del španske ustavne ureditve.«

Sicer pa so predstavniki te jezikovne organizacije izrazili obžalovanje, da na srečanje niso bile povabljene tudi druge organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito jezika in na tem področju opravljajo zelo dragoceno delo; te organizacije so bile pred leti povabljene na podobna srečanja s predstavniki Sveta Evrope, tokrat pa je vabilo izostalo. To so obžalovali, ker bi širši krog zagotovil predstavnikom Sveta Evrope še popolnejšo sliko o jezikovnem stanju v Galiciji.

Sicer pa sta predstavnika organizacije A Mesa izrazila veliko zaskrbljenost nad stanjem galicijskega jezika. Ključno vprašanje je izobraževalni sistem, ki ga je sedanja deželna vlada spremenila: prej je velik del pouka potekal v galicijsščini, sedaj pa so uvedli »trijezični« pouk, v katerem je galicijsčina izrinjena v ozadje, daleč za španščino in tudi za angleščino.

V Turčiji skupnost, ki ohranja staro grščino

V Trabzonu v Turčiji, ob črnomorskem obali, jezikoslovci preučujejo romejko, malo poznano obliko grščine, ki ima vrsto afinitet z grško koine, staro grščino iz časov helenistične države in rimskega cesarstva.

Za jezikoslovce je bilo odkritje te govornice edinstvena priložnost za preučevanje ne sanmo nepoznanega živega jezika, ampak narečja ki je bolj kot katerokoli drugo blizu govornice v času grškega gospodovanja v Mali Aziji pred dvemi tisočletji. To povezavo je odkrila Ioanna Sitaridou, predavateljica romanske filologije na univerzi v Cambridgeu in direktorica jezikoslovnih študij na tamkajšnji univerzi Queen's College. Svoja dognanja je objavila v univerzitetni znanstveni reviji, o svojih dognanjih pa je pripravila tudi krajši video posnetek.

»Čeprav bi romejko težko opisali drugače kot narečje moderne grščine, ohranja ta jezik zelo veliko število

slovnčnih značilnosti, ki mu dajejo priokus stare grščine, značilnostim, ki so jih druge inačice moderne grščine izgubile,« pojasnjuje Ioanna Sitaridou.

Območje Črnega morja je bilo do srednjega veka v središču grško-govorečega sveta. Grki so ga kolonizirali med 8. in 7. stoletjem pred Kristusovim rojstvom in ga ovekovečili v grški mitologiji. Čeprav sta dve tisočletji bistveno spremenili okolje, so ljudje na izoliranem območju še ohranili prvotni jezik. To je bilo mogoče tudi zato, ker so sprejeli islamsko vero in so bili torej izločeni iz množične selitve med Grčijo in Turčijo po sprejemu Lausanske pogodbe leta 1923. Takrat so na osnovi veroizpovedi prisilno preselili približno dva milijona ljudi; tako se je glavnina grško govorečih kristjanov z območja Črnega morja preselila v Grčijo in skupnost Romejka je ostala dokaj izolirana sredi turško govorečega sveta in odrezana od grške skupnosti.

Deželna vlada Sardinije zaradi proračunskih težav skoraj v celoti izničila sredstva za sardinjski jezik

Izničiti jezikovno politiko v korist sardinjskega jezika, ki jo je dežela s tako težavo vzpostavila v zadnjem desetletju in povrniti stanje pred deželno vladama, ki sta ju vodila Soru in

Mongiui: to je očitna volja deželnega odbora, ki ga vodi Francesco Pagliaru, izkazuje pa se z velikimi rezi v proračunu za leto 2014, prav postavke za sardinjski jezik. Giuseppe Carongiu, dol-

goletni direktor deželnega urada za sardinjski jezik, obtožuje deželno odbor-nico Claudio Firino, ki je pristojna tudi za manjšinske jezike in opozarja, da bo nanjo padla vse odgovornosti. Slednja pa se bramni, češ da je deželni urad zmanjkalo denarja za zdravstvo in je morala zato nameniti 3 milijone evrov, ki so bili prvotno predvideni za razvoj sardinjskega jezika, za kritje proračunskih lukenj.

Dejansko je iz gradiva, ki ga je deželna vlada vložila v deželni svet, razvidno, da so se sredstva za sardinjski jezik zmanjšala za 3 milijone evrov, to je za skoraj vsa sredstva, ki jih je deželni proračun namenjal za sardinjski jezik. Največji rez zadeva podporo medijem: televizijskim programom v sardinščini, radijskim sporedom, spletnim pšortalom in tiskanim revijam, več kot 2 milijona evrov, pol milijona pa predstavlja krčenje uradom za sardinjski jezik. Če bi svet potrdil to zmanjšanje, bi izgubilo službo 150 mladih z univerzitetno izobrazbo, ki so jih izobrazili in zaposlili

v teh letih. Za njih bi ostalo le skromno financiranje, ki ga zagotavlja država.

Veliko škode bi bilo tudi zaradi nekaterih drugih rezov. Tako bi morali prekiniti s pripravo jezikovnega atlasa, ki ga ureja Michele Contini, odpovedati letošnjo konferenco o sardinjskem jeziku, prekiniti s pripravo videoiger v sardinščini in drugih didaktičnih pripomočkov, pa tudi s programom računalniškega korektorja za sardinjski jezik. Odpadlo bi tudi nekaj drugih manjših pobud, med temi sodelovanje z univerzo v Edinburghu o dvojezičnem poučevanju.

Kaže, da bi bil tzaenkrat rešen deželni urad za sardinjski jezik s petimi zaposlenimi, pa še to zato, ker imajo vsi večletno pogodbo, ki je ne morejo razveljaviti.

Zaradi teh rezov je nesmiselno pričakovati od odbornice Firinove, da imenuje novega direktorja urada za sardinjski jezik (to mesto je prosto od 16. maja) ali da odobro nov triletni načrt. Ki je bil seveda vezan na predvidena

proračunska sredstva. Cilj te deželne vlade je po Carongiujevem mnenju izničenje dejavnosti dežele v korist sardinjskega jezika, čemur bo sledila ukinitve urada.

Odbornica Firinocva se je ob nastopu funkcije predstavila z vrsto pobud: napovedala je zakon o sardinjskem jeziku, televizijski kanal v sardinščini, sociolingvistično raziskavo, posvetovalni forum in vrednotenje jezikovnih okenc. V bistvu je kupila čas, zdaj pa se izgovarja, da je morala deželna vlada spremeniti proračun in nameniti sredstva za kritje finančnih lukenj. Ljudje, ki si prizadevajo za vrednotenje jezika, to tolmačijo kot politično izbiro, ker sardinjski jezik za novo deželno vlado ni več prioriteta. Še več, zmanjkalo je tudi denarja za pouk sardinščine na šolah, ker postavka v letošnjem proračunu ni bila ponovno financirana. In tako se postavlja vprašanje, kdo in zakaj ima interes, da se popolnoma izniči jezikovna politika, ki jo je dežela Sardinija v zadnjem desetletju vodila zelo uspešno.

PAHOR
HOTEL & RESTAURANT

Vabljeni na pokušnjo posebnih dobrot iz menija Okusov Krasa

Ul. 1. Maja 14, Jamlje - 34070 Doberdob, Italija
tel. +39 0481 410121 - mob. +39 335 8006548
www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com

Gostilna

la Lampara

Križ 144 - Tel. 040 220352
www.la-lampara.net

Lokanda Devetak

VRH SV. MIHAELA

OKUSNE DOBROTE DOMAČE ZEMLJE
četrtek, 30. oktobra
Gosta večera:

Mitja Juren - predstavitev nove knjige o prvi svetovni vojni
Stanko Kosič - razstava skulptur iz železnih vojni ostankov

Tel. 0481 882488 - info@devetak.com

PEKARNA

Čok

SLAŠČIČARNA

1871

DUNAJSKA CESTA, 3 OPČINE TS
TEL. 040213645

caffè
VATTA

STOPI V SVET RAZVAJANJA

Narodna ul. 38 Opčine Trst

Zaprto ob ponedeljkih

SVEŽE PECIVO • DOMAČI SLADOLED • HITRA KOSILA
APERITIVI • KOKTAJLI • TIPIČNI KRAŠKI PROIZVODI • VEČERJE

Trst - Ul. Coroneo 11
Tel. 040 634666

bar X

1914
saponi del carso
okusi krasa

100. obletnica prve svetovne vojne

Od 10. oktobra do 09. novembra 2014
(z rezervacijo tudi kasneje)

Poiščite kotichek tipičnih proizvodov v gostilnah, pekarnah in trgovinah, ki sodelujejo pri pobudi.

Gostilne	Trgovine in bari	Pekarne in slaščičarne
EL FORNEL Trst TS - Tel. 040 3220262	BAR LUKSA Prosek TS - Tel. 040 225286	ŽETKO LEO - GASPERI Trst TS - Tel. 040 636244
OŠTERIJA FERLUGA Conconello/Ferlugi - Tel. 347 1396133	BAR X Trst TS - Tel. 040 634666	ČOK Opčine TS - Tel. 040 213645
ALLA POSTA Bazovica TS - Tel. 040 911191	BON BON & CHOCOLATE Trst TS - Tel. 040 660380 Gorica GO - Tel. 048 1537430 Tržič GO - Tel. 0481 798512	SAINT HONORE Opčine TS - Tel. 040 213055
CAFFÈ VATTA Opčine TS - Tel. 040 215313	DESPAR KUKANJA Nabrežina TS - Tel. 040 200172	OROCOLATO Trst TS - Tel. 040 638193
VETO Opčine TS - Tel. 040 211629	ERNESTO CHERTI SNC Trst TS - Tel. 040 820190	
GOSTILNA KONTOVEL Kontovel TS - Tel. 366 1446272	IL FRUTTETO MARCHESICH CLAUDIO Trst TS - Tel. 040 360146	
KRIŽMAN Repentabor TS - Tel. 040 327115	SALUMERIA MEZGEC ERVINO Trst TS - Tel. 040 308878	
GUŠTIN Sgonico / Zgonik TS - Tel. 040 229123		
LA LAMPARA Križ TS - Tel. 040 220352		
BITA Križ TS - Tel. 040 2209058		
SARDOČ Prečnik - Devin Nabrežina TS Tel. 040200871		
PAHOR Doberdob GO Tel. 0481 410121		
DEVETAK Vrh sv. Mihaela GO Tel. 0481 882488		

sledite nam tudi na facebooku

Pobudo prireja:

SDGZ URES SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

S podpora:

FRULI VENEZIA GIULIA
SPIRIT SLOVENIA
Camera di Commercio Trieste
PROVINCIA TRIESTE

Meniji, naslovi ponudnikov in proizvajalcev, informacije o dogodkih:
Slovensko deželno gospodarsko združenje - SDGZ, Trst
tel.: +39 040 67248
www.okusikrasa.net - www.sdgz.it

Ošterija Ferluga od leta 1900

TIPIČNE DOMAČE, MORSKE IN KRAŠKE JEDI

Ferlugi (TS)
Ulica Bellavista 12
tel.: 347 139 61 33

urnik: 12.00 – 24.00
zaprto ob torkih

BAR
SLADOLEDI
POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO

Za Okuse Krasa
nudimo posebni
sladoled z okusom
jabolčnega štrudlja
in kremo s suhim
sadjem.

Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH

Prosek 140
Tel. 040 225286

TIPIČNA KRAŠKA GOSTILNA

Bazovica (TS) - Ulica Igo Gruden 56
Tel. 040 911191 - e-mail: info@trattoriaposta.it
Zaprto ob torkih

KULINARIČNA DOŽIVETJA KRAŠKIH OKUSOV

OKUSI KRASA 100. OBLETNICA PRVE SVETOVNE VOJNE

Letos se tudi pri enogastro-
nomski pobudi Okusi Krasa ob
100. obletnici prve svetovne
vojne spominjamo bridkih
časov, ki so prav na tej zemlji
najtežje in najgloblje zarezali
v življenje Kraševcev. Že itak
skromna kamnita kraška polja,
na katerih so komajda uspeli
pridelati dovolj pridelka za ljudi
in preživljanje živine, so prišla
še pod dodatni udar. In vendar
so morale skrbne gospodinje,
v večini primerov brez moške
pomoči, poskrbeti za preživetje
in obstanek. Jedi so pripravljale
z iznajdljivostjo, po domišljiji

ali receptih, ki so jih podedo-
vale od mater. Iz različnih se-
stavlin so znale ustvariti nove
jedi, kot na primer kašo, ki je
prej na Tržaškem niso poznali,
ali močnik, ki je do takrat bila
manjvredna hrana. Žitaric je
bilo zelo malo, zato so pšenični
moki dodajale tudi krompir
(krompirjev kruh) in mlet želod.
Slednjega so tudi pomešale z
ječmenom za kuhanje kave. Po
vojni pa so se začele uveljavljati
nekatero nove jedi, ki so jih v te
kraje prinesli vojaki kot tudi be-
gunci. Spomin na tiste čase naj
bo kot opomin, da se v še tako
hudih razmerah da preživeti in
da zna biti vsaka jed dobra, pa
čeprav skromna. Na mizah naših
gostiln se bodo letos zvrstile jedi
kraške kuhinje, ki jo je v obdobju
Prve svetovne vojne obogati-
la tradicija različnih narodov in
kultur, in nas bo popeljala v pre-
teklost, v spomin na naše nono-
te in na vse narode, ki so v tistih
časih tako ali drugače hodili po
tej zemlji.

Vesna Guštin

RECEPTI OKUSI KRASA 2014

Račji medaljoni, polnjeni z jurčki in hruškami, z jamarjevim fondijem in prelivom iz rdečega ribeza

Sestavine

½ razkoščičene race, 100 g
jurčkov, 1 hruška, 60 g sira Ja-
marja, 125 ml mlečne kreme,
300 g rdečega ribeza, 10 g ma-
sla, 5 g trsnega sladkorja, sol in
poper po okusu.

Postopek

Jurčke narežemo na debelejše
rezine in jih prepražimo na
manjši količini olja. Račje meso
potolčemo in ga solimo. Nato
narežemo debelejši del hruške
na tanke kolobarje. Račje
meso prekrijemo najprej s

hruškovimi in nato z jurčkovimi
rezinami ter ga nato zavije-
mo in zavežemo. Meso zatem
pečemo 20 minut pri 180 sto-
pinjah. Sir narežemo na koc-
ke in ga raztopimo v mlečni
kremi. Nato v ponvi raztopi-
mo maslo in pocvremo ribez
s sladkorjem. Sestavine nato
premešamo in ohladimo s ste-
palom ter jih precedimo. Ko je
račje meso pečeno, ga vza-
memo iz peči, ga odvežemo in
narežemo v obliki medaljonov.
Meso nato postrežemo s fon-
dijem in ribezovim prelivom.

Bleki s petelinom

Sestavine

Za bleke: 200 g bele moke, 2
jajci
Za omako: 2 petelinji bedri, 1
čebula, 1 strok česna, rožmarin,
timijan, poper, 1 žlica svinjske
masti, kozarec malvazije.

Postopek

Moko stresemo na podlago ali
širšo skledo, naredimo jamico
in vanjo ubijemo jajci. Z vilica-
mi ju malo razmešamo in pola-
goma primešamo moki. Testo
na pomokani površini mesimo
z rokami, dokler ni homoge-
no, elastično in se ne prijema
rok. Zavijemo ga v najlonsko

folijo in pustimo počivati pri
sobni temperaturi vsaj pol ure.
Zmes razvaljamo na tanko in
razrežemo na približno 3 cm ve-
like rombe. Sesekljammo čebulo
in česen ter ju popražimo na
vroči svinjski masti. Dodamo
petelinja bedra, ki smo jih prej
narezali, ter jih na obeh straneh
lepo popečemo. Dodamo ko-
zarec malvazije in kuhamo še
15 minut. Po potrebi zalivamo
z zelenjavno juho. V primernem
loncu zavremo slano vodo in v
njej kuhamo bleke 2-3 minute.
Bleke nato odcedimo in obilno
zabelimo s petelinjo omako in
koščki mesa.

Škampi na buzaro

Sestavine

škampi, paradižniki, česen, olje,
sol, poper, vino

Postopek

Paradižnike za kratek čas damo
v vrelo vodo, nato jih odcedimo
in olupimo. Zatem paradižnike
narežemo na kocke. Škampe do-
bro očistimo pod tekočo vodo in
jih na hrbtu zarezemo. Sesekljan
česen do zlatega popražimo
na olju v ponvi s prevleko pro-
ti prijetanju. Škampe položimo
nato s hrbtno stranjo v ponev,

jih solimo in popramo ter jih
kuhamo približno 3 minute.
Nato prilijemo vino. Ko bo vino
izhlapelo, lahko škampe vza-
memo iz ponve. V ponvi nato 20
minut na nizkem ognju kuhamo
paradižnike, nato spet doda-
mo škampe in jih s paradižniki
kuhamo še 7 minut, preden jih
postrežemo. Pomembno je,
da škampe vzamemo iz pon-
ve, preden začnemo kuhati
paradižnike. Ti se morajo kuhati
20 minut, medtem ko škampi
ne potrebujejo dodatnega
kuhanja, sicer se prekuhajo.

SARDOC
TRATTORIA GOSTILNA

PREČNIK 1/b

Tel. 040 200871 - Fax 040 201267 - info@sardoc.eu - www.sardoc.eu

Zaprto v
ponedeljek in torek

peč na drva

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA snc

**TIPIČNE DOMAČE JEDI
DIVJAČINA**

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. 040.211629 - ob torkih zaprto

**KUKANJA
MARKET**
DESPAR

Tel. 040 200172
Nabrežina
www.kukanja.it

Zraven starega trga vasi,
znane po starodavnih
kamnolomih, boste dobili
izbor delikates, medu in
tudi svežih kakovostnih
proizvodov, ki prihajajo z
obeh strani Krasa.

**BITA
GOSTILNA**

**V sredo, 16.10., ob 18.30 otvoritev fotografske razstave
Fiorentina Alessia "Skriti obrazi v gozdu" (Foto Trst 80)**

Križ 401-TEL. 040-2209058

URNIK:
11.00-14.00/18.00-23.00
ZAPRTO OB PONEDELJKIH IN TORKIH

ZAŽELJENA REZERVACIJA

il Frutteto

Kotiček "Okusov Krasa" vse leto, z barvami in
vonjavami vrtov in sadovnjakov s Trsta in okolice:
vino, med, olje in druge sezonske dobrote.

Il frutteto - Marchesich Claudio
Trst - Largo Piave 3, Tel. +39 040360146
e-mail: cmarchesich@yahoo.it

**SLAŠČIČARNA GASPERI
ŽETKO LEO**

sluščice **kruh**

Ul. Carducci 39 TS, tel. 040/636244

Krizman

Hotel Restavracija

Repen 76 - Tel. **040 327115** - Fax 040 327370
www.hotelkrizman.eu - info@hotelkrizman.eu

ZAPRTO OB PONEDELJKIH (ZA KOSILO) IN OB TORKIH (CEL DAN)

ErnestoCherti
snc

Prodaja na drobno visoko kakovostnih vin – Goriška Brda,
Istrska Malvazija, Veneto

Degustacije – Darilni paketi – Veleprodajno skladišče vin

 VINSKA KLET GORIŠKA BRDA

Ul. G. Di Vittorio 3/1 – Trst – Tel. +39 040 820190 - www.vinicherti.com
Odprto od ponedeljka do petka 08.00-13.00 16.00-19.00

DOBERDOB - Občutena svečanost na županstvu in pred Telarjevo domačijo

Poklon Otonu in vsem, ki se iz Nemčije niso vrnili

Natanko na današnji dan pred sedemdesetimi leti so nacisti iz Doberdoba odpeljali skupino domačinov. Med njimi je bil tudi 16-letni Oton Jarc, ki so ga nekaj dni zatem spravili na vlak za Nemčijo. Najprej so ga zaprli v koncentracijsko taborišče Dachau, naposled pa se je njegovo romanje iz enega taborišča v drugo zaključilo v Leonbergu, kjer je umrl 27. februarja leta 1945. Njegove posmrtni ostanke so v začetku leta po zaslugi raziskovalca iz Verone Roberta Zamboni našli na italijanskem vojaškem pokopališču v Münchnu, v četrtek pa so jih na željo svojcev pripeljali v rodni Doberdob, kjer se je včeraj cela vas poklonila njegovemu spominu.

Iz cerkve so žaro z Otonovimi posmrtnimi ostanki najprej ponesli na županstvo. Uvodoma je na violončelo zaigral Jurij Lavrenčič, zatem je spregovoril doberdobski župan Fabio Vizintin. »V koncentracijskih taboriščih je umrlo petnajst naših občanov, naš teritorij pa je bil priča strašnim zločinom. Zaradi vojnih ali z njimi povezanih dogodkov je umrlo nad stotino ljudi, več objektov je bilo zažganih, med njimi tudi županstvo z vsemi arhivi vred 13. septembra leta 1943. V vsaki hiši so bila žalovanja, na katere danes spominjajo plošče in spomeniki, ki so razpršeni po celi občini,« je poudaril Vizintin, po katerem si moramo danes prizadevati, da se kaj takega ne ponovi. »Ni dovolj le ohranjati spomina na preteklo trpljenje, ampak je naša dolžnost storiti vse, da se konča množično uničevanje človeških življenj v imenu ideologij, religij, nacionalizmov, imperialnih politik ali denarja,« je poudaril župan, ki je povabil, naj spregovori tudi načelnika opozicijske svetniške skupine liste Za Doberdob Daria Bertinazzija. Po njegovem pozdravu so se navzoči v spremstvu godbe na pihala Kras odpravili do Telarjeve domačije, kjer se je Oton rodil. »Za nas današnji dan ni žalosten. Resnično žalostni dan sta pred sedemdesetimi leti doživela naša nono in nona, ko se dva njuna sinova nista vrnila domov,« je v imenu Otonovih sorodnikov - še zlasti še živečih sester Marije in Helene - povedala Noemi Lakovič in se zahvalila vsem, ki so se udeležili oz. so sodelovali na včerajšnji svečanosti. V imenu sekcij VZPI-ANPI Doberdob in Dol-Jamlje je Mario Lavrenčič poudaril, da se je Oton kljub mladim letom pridružil partizanskemu gibanju, saj je bil član intendance Montes. V osvobodilni boj sta se vključila tudi Otonov brat Zvonko, ki je padel v partizanih, in sestra Helena, ki je bila kurirka. Pred Telarjevo domačijo je zapel moški pevski zbor Jezero, dve pesmi o trpljenju v taboriščih sta prebrali dijakinji nižje srednje šole Anika Tosolini in Alexia Ghini. Po položitvi venca pred spomenikom padlim v NOB so žaro z Otonovimi posmrtnimi ostanki ponesli na pokopališče, kjer jih je blagoslovil župnik Ambrož Kodolja in so jih položili v družinski grob. Oton končno počiva v domači zemlji. (dr)

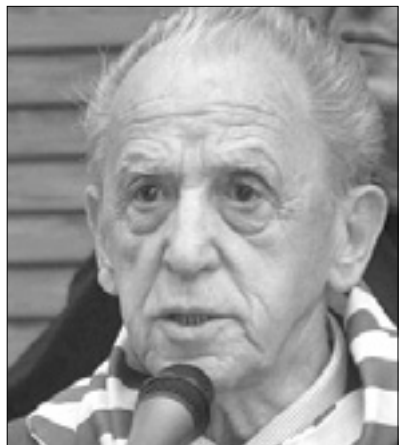
Mladi Andrej Lakovič polaga cvetje na novi grob svojega prastrca Otona Jarca (levo); svečanost pred Telarjevo domačijo, kjer so 12. oktobra leta 1944 Nemci pobrali Otona (desno zgoraj); sprevod do pokopališča, županov nagovor v občinski sejni dvorani (desno spodaj)

BUMBACA

DOBERDOB - Riccardo Goruppi pozval k negovanju spomina

»V Leonbergu je umrl tudi moj oče, njegovo truplo so vrgli v skupno grobišče«

Riccardo Goruppi

BUMBACA

»V Leonbergu je umrl tudi moj oče, njegovo truplo so vrgli v skupno grobišče.« Pred Telarjevo domačijo v Doberdobu je med včerajšnjo svečanostjo v imenu zveze političnih deportirancev ANED spregovoril bivši taboriščnik Riccardo Goruppi iz Trsta, ki se je z Otonom Jarcem v Leonbergu mogoče celo srečal. Tudi Goruppija so najprej zaprli v Dachau, nato pa je po raznih premestitvah končal v Leonbergu, kjer so nacisti uredili delovno taborišče - »SS Arbeitslager«.

»V dveh avtocestnih predorih smo delali dvanajst ur na dan in gradili krila reakcijskih letal, s katerimi je Hitler upal, da bo zmagal vojno. V predorih so bile razmere neznosne, bilo je zelo vlažno. Vseposvoda so bili stražarji, ki so nas tepili, njihovi psi pa so nas grizli. Na dan smo pojedli le skodelico mineštre, v bistvu vode z nekaj repe in krompirja. Februarja leta 1945 so v taborišču opravili dezinfekcijo. Vsi smo se na dvorišču slekli in več ur čakali na mrazu popolnoma goli. Na koncu so nam vrnili naša oblačila, vendar so bila še mokra. Zaradi tega so številni taboriščniki kmalu zatem zboleli in umrli. Tudi moj oče je zbolel; uspelo mi je ga obiskati, nasproti njega sta bila dva Slovenci, ki sta mi povedala, da je umrl. Mogoče je bil eden izmed njiju ravno Oton, vendar smo bili tako suhi in zmatrani, da tega ne morem z gotovostjo trditi, saj nisem uspel pre-

poznati niti svojega očeta,« se spominja Goruppi in pojasnjuje, da je nato uspel videti, kam so vrgli očetovo truplo - v skupno grobišče, v katerem so bila nagrmadena trupla preštevilnih taboriščnikov. Goruppijev oče je umrl 20. februarja leta 1945, imel je 49 let; Oton Jarc je umrl le teden dni kasneje.

»Z gotovostjo lahko trdim, da so posmrtni ostanke, ki so jih pripeljali v Doberdob, res Otonovi. Za to nosi zasluge francoski Rdeči križ. Po osvoboditvi so Francozi prekopali žrtve; Oton je bil med tistimi, ki so jih pokopali oblečene. Zato so ga prepoznali po številki, ki jo je imel zašito na prsih in ki ni zbledela,« je med svečanostjo poudaril Goruppi in pojasnil, da so Francozi našli tudi dokumente o pokopih žrtev, ki so bili skriti na županstvu v Leonbergu. Do podatkov o žrtvah je po vojni prišlo tudi italijansko obrambno ministrstvo, kar je v svojem raziskovalnem delu ugotovil tudi Roberto Zamboni. Italija je nato leta 1951 poskrbela za prekop posmrtnih ostankov žrtev na vojaško pokopališče v Münchnu, vendar o tem ni obvestila svojcev, ki so zato mislili - številni med njimi še vedno mislijo -, da so njihovi dragi končali v krematorijskih pečeh.

Goruppi je včerajšnji nagovor zaključil s pozivom k negovanju spomina na taboriščnike. »Tisti, ki se iz taborišč niso vrnili domov, so želeli le, da bi nanje ne pozabili.« (dr)

Planinska »kostanjada«

Vsakoletna družabnost ob kostanju, ki jo prireja SPDG, bo danes pri Štekarjevih na Valeriju v Števerjanu. Ob prazniku sta organizirana še pohodniški in kolesarski izlet z zbirališčem ob 9.45 pri športni hali v Podgori. Obvezni sta spremstva za mladostnike in čelada za kolesarje.

Živali v palači Coronini

V okviru dneva odprtih vrat za družine prirejo danes ob 11. in 15. uri v palači Coronini Cronberg na Vialu v Gorici voden oglede, med katerima bodo posebno pozornost namenili živalim, ki so upodobljene na slikah, vazah, pohištvu, stenah.

Kralj pastir

Na turistični kmetiji Gianmaria e Martha v Moraru bo v torek, 14. oktobra, ob 20.30 Claudio Dornik predstavil Mozartovo opero Kralj pastir, ki je bila letos vključena v operno sezono tržaškega gledališča Verdi. Spremljanje prireja združenje Par Morar.

Iz Sel v Jamlje in nazaj

Med Selami na Krasu in Jamljami bo v nedeljo, 19. oktobra, potekal 19. kraški krožni pohod, ki ga prireja športno-kulturno društvo Kremenjak in turistično društvo Dren. Od 9. ure dalje bo vpisovanje v Selah; ob 10. uri se bodo udeleženci podali proti Jamljam, kjer bo ob 11. uri malica na sedežu društva Kremenjak. Iz Jamelj se bodo udeleženci spet povzpeli proti Selam, kjer bo ob 13. uri kosilo; ob 14.30 se bodo začele družabne igre, sledil bo ples. Obvezen je veljavni osebni dokument. Pohod odpade ob slabem vremenu.

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Krožek
Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

DORICA MAKUC

Časnikarka, izobraženka, avtorica dokumentarcev in knjig.
S predvajanjem dokumentarca Spomini na Soško fronto (1988).
Večer bo vodil profesor Adrijan Pahor

Četrtek, 16. oktobra 2014, ob 20.00
KC Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Na Sloviku podelili diplome in začeli novo študijsko leto

Deset let izobraževanja

Ob navzočnosti goriških višješolcev, njihovih profesorjev, staršev, prijateljev, študentov in predavateljev se je včeraj slovesno začelo novo študijsko leto na Slovenskem izobraževalnem konzorciju - Sloviku, ki praznuje letos deseto obletnico delovanja. »Dan odprtih glav« je v malo dvorano Kulturnega doma privabil res lepo število mladih, ki so preživeli posebno jutro.

Program se je začel s pozdravom Slovikovega predsednika Borisa Perica. »Zavedamo se, da je sobota zjutraj nekoliko neobičajen termin za univerzitetne študente, na Sloviku pa smo v dodatno izobraževanje vajeni vlagati dodaten trud. Konzorcij deluje že skoraj deset let, v tem obdobju je šlo skozi naše vrste že ogromno študentov, ki se sedaj že uveljavljajo v svetu dela tako pri nas kot v tujini. V veliko zadoščenje nam je, da nam ravno oni potrjujejo, da se je začetna ideja Slovika zelo lepo razvila,« je povedal Boris Peric, ki je študentom zaželel mnogo uspehov v študijskem in poslovnem življenju, zahvalil pa se je tudi Matejki Grgič »duši, srcu in glavi Slovika«. Nato sta predsednik in znanstvena direktorica Matejka Grgič podelila priložnostne diplome študentom, ki so zaključili tri-

Začetek študijskega leta na Sloviku

BUMBACA

letni multidisciplinarni program, in diakom, ki so se lani preizkusili na enoletnem šolanju v Ljubljani. Ti so Johanna Milič, Maja Bole in Vedran Guštin, medtem ko so multidisciplinarni pro-

gram uspešno zaključili Karin Ota, Matija Grgič, Veronika Beuciar, Greta Beuciar, Francesca Iancig, Peter Lisjak in Mateja Clarici. Krajši slovesnosti je sledilo delovno jutro, saj so v mali dvo-

rani Kulturnega doma štirje Slovikovi stalni predavatelji poskrbeli za štiri krajša predavanja. Izvedenka za kadrovsko področje, ki se ukvarja tudi s pojavom bega možganov, Alenka Stanič je spregovorila o tem, kaj bo jutri vseč delodajalcem. Suzana Laporšek je predstavila portal Nuvolak, ki je namenjen sedanjim in predvsem bodočim podjetnikom, ki delujejo ali bodo delovali v obmejnem pasu med Italijo in Slovenijo. Anita Mirjanič je predavala o govorniških spretnosti, medtem ko je bilo predavanje Andreja Jurička namenjeno tiskemu delu, saj je v sodobnem svetu ekipno delo eden izmed ključev do uspeha. Po včerajšnjem uvodu bo prvo srečanje multidisciplinarnega programa že prihodnjo soboto, ko bo na Sloviku predaval ravno Andrej Juričko. Nato bodo študentje prisluhnili raznim predavateljem iz Gorice, Nove Gorice, Trsta in Kopra, udeležili pa se bodo tudi dvodnevne obiska podjetij v Ljubljani. Letošnji program je na kratko predstavila Matejka Grgič, ki je v letih študente tudi že »razvadila« s številnimi pozitivnimi in nepričakovanimi presenečenji, tako da lahko tudi letos pričakujemo pestro študijsko leto.

Albert Voncina

»Pokrajina ni bila pristojna«

Pokrajina nima nikakršne pristojnosti na področju priseljencev, zato je s postavitvijo šotorišča za begunce v goriškem mestnem središču zagrešila veliko napako. Tako pravi Massimiliano Fedriga, deželni tajnik Severne lige, ki se je včeraj srečal s somišljeniki na Verdijevem korzu v Gorici. Fedriga meni, da bi lahko ravnanje pokrajinske uprave preverjalo tudi računsko sodišče. »Prebežniki niso mogli ostati ob Soči, ravnanje pokrajine pa je bilo popolnoma zgrešeno,« pravi goriški občinski odbornik Stefano Ceretta. Medtem se šotorišče v Ulici Brass postopoma prazni. Možno je, da ga bodo zaprli že prihodnji teden: del afganistanskih prebežnikov naj bi odpeljali v Trzič, županja pa pravi, da je to za zdaj le hipoteza.

Drugo življenje filma

V mediateki na goriškem Travniku bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo Mojce Perše »Drugo življenje filma«. Umetnica uporablja VHS in filmske trakove namesto čopiča in barve in z njimi zapisuje občutke, ki jih doživlja ob gledanju filmov. Film se tudi večkrat poigrava z našimi čustvi, tako lahko tukaj vidimo 24 različnih zgodb.

»Latnik« odložen

Goriška kronika danes ne premore barvne strani, zato smo rubriko Alda Rupla »Od domačega latnika do ...« odložili na prihodnjo nedeljo.

ŠTMAVER - Obeta se pester vikend

Pohod na Sabotin, lutke in avtoštoparske zgodbe

Po sodelovanju na goriškem pouličnem prazniku Okusi na meji se kulturno društvo Sabotin iz Štmarva pripravlja na novo pobudo. V nedeljo, 19. oktobra, namreč prireja tradicionalni pohod na Sabotin, ki bo tokrat že 25. po vrsti.

Letošnji program bo nekoliko spremenjen in bolj pester, napovedujejo prireditelji. Pohodniki se bodo zbrali ob 8. uri, odhod bo ob 8.30. Za tiste, ki imajo težave s hojo, bo poskrbljen prevoz. Ob 10. uri bo maša sredi ostalin nekdanje cerkvice sv. Valentina na vrhu hriba. Po pohodu bo ob 11.30 v bivši štmarški osnovni šoli lutkovna predstava Žabe. Uprizorila jo bo koroška lutkovna skupina Mi smo

mi - Navihanci SKD Celovec. Po ogledu lutkovne predstave bo kosilo, ob 12.30 bosta na voljo hrana in pijača, udeleženci pohoda bodo dobili »pašto«.

V okviru pohoda bo že v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri v bivši osnovni šoli v Štmaru kulturni večer. O svoji knjigi Avtoštoparske zgodbe bo spregovoril Miran Ipavec iz Kanala ob Soči. Sam označuje avtoštop ne le kot način potovanja, temveč kot pravi konjiček, kakor je lahko plezanje v gore, igranje šaha itd. Pester večer bo obogaten tudi z glasbeno točko, ki jo bosta izoblikovala domači moški pevski zbor in pevski zbor iz Benečije.

SOVODNJE - Lutkovna predstava

Iz Ajdovščine sta prišla Ljubica in Arpit

Lutkovna predstava v Sovodnjah

V Kulturnem domu v Sovodnjah je bila prejšnjo nedeljo uprizorjena lutkovna predstava Ljubica in Arpit. Kulturno društvo Sovodnje je gostilo lutkovno skupino Žar iz Ajdovščine, ki deluje v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje. Predstavo je zrežirala izkušena Ada Bačar, ki je tokrat priredila ljudsko pravljico iz Benečije. Pobuda je bila speljana v okviru tedna otroka, ki v Sloveniji poteka vsako leto v prvem tednu oktobra.

Kljub topli in sončni nedelji je bila dvorana polna. Večer je popestril nastop otroškega pevskega zbora kulturnega društva Sovodnje, ki je zapel venček slovenskih ljudskih pesmi. Otroci so konec septembra že pridno začeli z vajami. Zborček sestavljata dve skupini: otroci iz vrtca vadijo vsako soboto od 10.45 do 11.30 pod vodstvom domačih učiteljic Valentine Nanut in Erike Tomsich. Jana Drassich, ki že od nastanka zborčka uspešno vodi skupino osnovnošolcev, pa vodi otroke od sedmega do desetega leta starosti ob sobotah od 11.30 do 12.30. Vaje potekajo v prostorih sovođenjskega Kulturnega doma. Kdor bi se želel priključiti mladim pevcem, bo dobrodošel.

DOBERDOB

Na Gradini filmi, glasba in osmica

Enkratni razgledi naravnega rezervata Doberdobskega jezera niso vir navdihla le za ljubitelje narave. V letih je več režiserjev, tako domačih kot tujih, izbralo te kraje za scenarij svojih filmov. Družba Rogos v sodelovanju s Transmedio, Arch-om, Starogaro in Kinemaxom se je odločila, da bo tem filmom dala zaslužno vidljivost, saj nekateri izmed njih še niso bili na razpolago širši publiki. Sprejemni center Gradina se bo torej od srede, 15. oktobra, za tri večere spremenil v mali kinoatle, kjer si bo mogoče ogledati filme posnete na območju rezervata in v njegovi okolici. Pri vseh projekcijah bodo prisotni tudi režiserji filmov, ki bodo spregovorili o svojih delih. V sredo, 15. oktobra, bodo začeli s priznanim filmom »Zoran, moj nečak idiot« režiserja Mattea Oleotta, dobitnikom lanskoletne prve nagrade na tednu kritike na beneškem festivalu. V četrtek, 16. oktobra, bo na vrsti domačin Ivan Gergolet, tudi sam svež iz beneške avanture, ki bo predstavil kopico svojih prvih del: »Quando il fuoco si spegne-Ko plamen ugasne«, »Polvere-Prah«, »Making Archeo film« in nazadnje še napovednik svojega najnovejšega izdelka »Dancing with Maria«. Nazadnje se bo v petek, 17. oktobra, predstavil slovenski režiser Jan Cvitkovič, ki je prav na območju doberdobskega rezervata posnel svoj film »Archeo«. Vse projekcije se bodo pričele ob 20, sledila pa jim bo glasba v živo. Ob priložnosti majhnega film-festivala bo v sprejemnem centru Gradina, v popolnem stilu filma Zoran, vsak dan od 11. ure do večera odprta »osmica«. Da bo žur popoln, bo v soboto, 18. oktobra, s svojimi balkan ritmi poskrbela skupina Radio zastava.

V prejšnjih dneh so sicer nekatere zmotili letaki, ki so jih pripravili za promoviranje pobude, saj je na njih slovenščina le za vzorec.

Letniki 1954 iz sovođenjske občine so v krasnem oktoberskem dnevu skupno praznovali svojih prvih 60 let. Odpravili so se na izlet in obiskali Kobarid, nato Idrijo, kjer so okusili odlične žlikrofe ter si ogledali rudnik An-

tonijev rov in mestni muzej Gewerkenegg. Veselo druščino so na izletu spremljali glasba, petje in kup veselja - že z misljjo na prihodnje druženje. Jubilanti so se fotografu nastavili v gostilni pri Miljotu pri Devetakih.

GORICA - Nova glasbena akademija »Città di Gorizia«

Del gojencev »pobegnik« na slovenski glasbeni šoli

V centru Komel jih bodo sprejeli vsaj 50, na GM le tiste, ki obiskujejo slovenske šole

Goriška glasbena akademija »Città di Gorizia«, ki je nastala na pogorišču istoimenske glasbene fundacije, bo v prvih dneh novembra zagrnala svojo dejavnost. Uvod v novo šolsko leto, ki je bilo še prejšnji teden pod vprašajem, bo koncert ob stoletnici začetka prve svetovne vojne v Verdijevem gledališču, že dan kasneje naj bi v palači De Grazia stekli prvi tečaji. Gojencev, ki jih bodo obiskovali, pa bo veliko manj kot lani: zaradi finančne negotovosti in nedorečenosti projekta akademije se je namreč skupina profesorjev italijanske glasbene šole odločila, da odide drugam. Profesorjem so sledili tudi učenci. Velika večina izmed njih bo v tem šolskem letu obiskovala slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, kar nekaj zanimanja pa so zabeležili tudi na Glasbeni matici, kjer pa so - vsaj za zdaj - sprejeli le peščico otrok.

Ravnateljica centra Komel Alessandra Schettino pravi, da so v zadnjih tednih doživeli pravi naval. »V letošnjem šolskem letu bosta k nam prišla dva profesorja, ki sta doslej poučevala na italijanski glasbeni šoli: to sta Daniela Brussolo in Riccardo Radivo. V stiku smo še z dvema drugima glasbenikom, ki bi rada poučevala na naši šoli. Po informacije je ob profesorjih prišlo tudi veliko staršev, ki niso imeli nobenega zagotovila, da bodo tečaji v palači De Grazia spet stekli in so bili zaradi tega zaskrbljeni,« pravi Schettino. Po njenih besedah bo center Komel letos pridobil vsaj 50 novih gojencev, »med katerimi je tudi več otrok, ki pripadajo slovenski manjšini,« veliko

Palača de Grazia

BUMBACA

več pa jih ne bodo mogli sprejeti, saj so šolski prostori polno zasedeni. »Vrata naše šole so odprta vsem. Kar se vprašanja slovenščine tiče, naj povem, da so tako novi profesorji kot starši pokazali veliko zanimanje za slovenski jezik, zato nameravamo prirediti tečaje slovenščine, tako za odrasle kot za gojence. Prihod novih profesorjev je tudi priložnost za razvoj ponudbe,« izpostavlja Schettino in v isti sapi pojasnjuje: »Pri nas poteka seveda pouk večinoma v slovenščini. Izjema so razredi nekaterih profesorjev, ki slovenskega jezika ne obvladajo, ter priprave na izpite. Lete potekajo v obeh jezikih, odvisno je od instrumenta in konservatorija, na katerem bodo gojenci polagali izpite. Dobro je vsekakor, če obvladajo snov tako v slovenščini kot v italijanščini, da se lahko pred komisijo bolje znajdejo. S tem v zvezi ostaja aktualno vprašanje slovenske sekcije na konservatoriju Tartini, o katerem se z Glasbeno matico še vedno pogovarjamo.«

Profesorji in gojenci bivše glasbene šole »Città di Gorizia« pa ne trkajo le na vrata centra Komel. Kot je za Primorski dnevnik potrdila predsed-

nica Nataša Paulin, se je kar nekaj ljudi pojavilo tudi pred pragom Glasbene matice. »Drži, prišli so tudi k nam, zaenkrat pa smo sprejeli le nekaj gojencev, ki obiskujejo slovenske šole v Gorici. Menimo namreč, da je javni denar, ki ga naša šola prejema, namenjen slovenski manjšini oz. otrokom, ki so vključeni v slovensko okolje,« pravi Paulinova, po kateri bi morala goriška uprava po propadu goriške glasbene fundacije ravnati drugače: »Vse ustanove, ki delujejo na področju glasbe, bi bilo treba povabiti na razgovor. Vsi skupaj bi se morali pogovoriti. Ne zdi se mi prav, da začnemo množično vpisovati otroke, ki so obiskovali goriško glasbeno šolo. Tako se bo namreč porušil sistem glasbenega izobraževanja, ki smo ga doslej imeli v Gorici. Iskati bi morali rešitev, ki bi bila dobra za vse.«

Predstavniki akademije, ki so večeraj predstavili program ob navzočnosti goriškega župana Ettoreja Romolija, predsednika Fundacije Goriške hranilnice Gianluigija Chiozze in nekaterih staršev, po drugi strani pravijo, da »bega« profesorjev ne morejo preprečiti, z družinami gojencev pa bodo v kratkem stopili v stik. Predsednica združenja Gabriella Bon in profesor Carlo Grandi sta napovedala, da bo uvodni koncert - nastopil bo orkester International Class Youth Orchestra - predvidoma potekal v torek, 4. novembra v mestnem gledališču Giuseppeja Verdija. 5. novembra naj bi se začela didaktična dejavnost, sledil pa bo niz številnih koncertov, javnih srečanj in pobud v sodelovanju z drugimi ustanovami. (Ale)

GORICA - Od 19. do 26. oktobra

Koroški kulturni dnevi na Primorskem

V organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Slovenske prosvete iz Trsta in Krščanske kulturne zveze iz Celovca bodo od 19. do 26. oktobra potekali 16. Koroški kulturni dnevi na Primorskem. V tem terminu se bodo kulturniki pri Krščanski kulturni zvezi predstavili z vrsto pobud in prireditvev. Kulturna izmenjava med Koroško in Primorsko traja že več kot trideset let. Kultura in umetnost sta pomembna dejavnika identitete in samozvesti in s tem preživetja narodne skupnosti. Iz te zavesti se je svojčas porodila zamisel žive kulturne izmenjave, ki naj bi pomagala uresničiti del skupnega kulturnega prostora tudi prek državnih mej. Prva sodelovanja med Slovenci iz Koroške in Primorske pa so se začela kmalu po vojni, sadovi teh izmenjav pa so prisotni še danes. »Naši Zvezi posvečata veliko pozornosti kulturnemu sodelovanju s Koroško. Dobro se zavedamo pomembnosti takega sodelovanja, ki utrjuje naš zamejski prostor in istočasno obogati medsebojno sodelovanje. Ob takih srečanjih pride do skupne izmenjave informacij, novih spoznanj in utrjevanja že obstoječih prijateljstev,« poudarjajo prireditelji.

Letošnje kulturno srečanje se bo na Goriškem pričelo v nedeljo, 19. oktobra. Na sedežu kulturnega društva Sabotin v Št mavru bo ob 11.30, po maši, ki bo ob priliki Pohoda na Sabotin, med ruševinami cerkve sv. Valentina, nastopila lutkovna skupina SKD Celovec Mi smo mi - Navihanci z lutkovno predstavo Žabe. Igra Žabe, ki jo je po motivih Maxa Velthuisa napisala režiserka in scenografka Breda Varl, je izjemno primerna za otro-

ško publiko, ker vsebuje vse elemente, ki pritegujejo pozornost: lutke, privlačno glasbo (napisala jo je Katarina Hartmann), dojemljivo vsebino z ustreznim besedilom in seveda dobro podane vloge.

V torek, 21. oktobra, ob 18. uri bo v galeriji Ars na Travniku odprte razstave del akademskega slikarja iz Celovca Kristijana Sadnikarja. Umetnika bo predstavil Jože Kopeinig, za glasbeni okvir bodo poskrbeli Glasbeniki iz Šentprimoža. Soprireditelj je društvo Ars. Akademski slikar Kristijan Sadnikar se je rodil leta 1964 v Celovcu. Po maturi na Slovenski gimnaziji v Celovcu je v letih 1984 do 1986 opravil Mojstrsko šolo za slikanje v Gradcu, nato je od leta 1986 do 1992 obiskoval Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je junija 1992 tudi diplomiral. Kot likovni pedagog je zaposlen na Zvezni gimnaziji in realni gimnaziji za Slovence v Celovcu. Živi in ustvarja v Nagelčah pri Št. Primožu.

V sredo, 22. oktobra, ob 17. uri bo v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž srečanje glasbenih šol. Sodelujejo gojenci SCGV Emil Komel, Koroške glasbene šole in Glasbene matice. Soprireditelj srečanja je Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice.

V nedeljo, 26. oktobra, bodo nastopili gledališčniki KPD Planina iz Sel s komedijo Bolje tič v roki kot tat na strehi, avtorja Matjaža Zupančiča. Za režijo je poskrbel Franci Končan. Predstava bo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu s pričetkom ob 17. uri in je vključena v gledališki abonma prosvetnega društva Štandrež, ki je soprireditelj večera.

POMNIKI MORIJE - Lokvica

Tudi iz Karlovca jih je veliko padlo na Krasu

Pred nekaj tedni smo v rubriki »Pomniki morije« opisali spomenik, ki so ga nad Lokvico na Krasu zgradili pripadniki 34. regimenta z nabornim mestom Karansebes, danes v Romuniji, pred sto leti pa na Madžarskem. Kak kilometer stran, na kolovozu, ki od omenjenega spomenika pelje proti Kostanjevici na Krasu, se nahaja še en pomnik morije. V naših krajih so se v letih krvave morije borili pripadniki številnih evropskih narodov, od katerih so mnogi pustili znake svoje prisotnosti. To je bil tudi 96. Pehotni polk, ki so ga v veliki večini sestavljali vojaki iz Karlovca in okolice. Takrat sta Karlovac in večina Hrvaške spadala pod ogrsko krono, omenjeni polk pa je bil ustanovljen leta 1883. Ob izbruhu 1. svetovne vojne se je polk najprej boril na ruski fronti, ob vstopu Italije v vojno pa so ga premestili na Kras, kjer se je zelo izkazal, posebno še v obrambnih položajih med drugo, sedmo in enajsto soško bitko. Pomembno vlogo je polk odigral tudi v znamenitem »Strafexpedition« - kazenskem pohodu v Tirolah konec spomladi 1916. V 2. soški bitki, ki je divjala okrog vrhovske Debele grize, je polk uspešno odbijal napade številno močnejših italijanskih enot. Padlo je veliko Karlovčanov, ki so svoj zadnji dom našli na vojaškem pokopališču pri Vižintinih v Dolu. Nanje spominja spominska plošča v nemščini in hrvaščini na enem od spomenikom nekdanjega pokopališča. V 7. bitki, ko so se po italijanskem zavzetju doberdobske planote boji preselili na Komensko planoto, je 96. polk branil pomembne odseke fronte pri Opatjem selu in Novi vasi, v 11. ofenzivi pa je enota zasedala položaje na Markovem hribu nad Šempetrom.

Spomenik v skriti dolinici med Lokvico in Kostanjevico, spominja na padle v 7. bitki, ki se je razplamtela v septembru 1916. To tudi piše na spominski tabli na sicer majhnem, vendar pomenljivem spomeniku, ki je očitno bil postavljen sredi manjšega vojaškega pokopališča.

Podobno kot spomenik nad Lokvico, so tudi to obeležje iztrgali pozabi in propadu prizadeti člani dru-

Spomenik
96. polku
na Lokvici in
napis na njem

FOTO VIP

štva SVIT iz Lokvice. Očistili in obnovili so vse spomenike in obeležja okrog Lokvice, navezali pa so tudi stike s Karlovcem in s sorodnimi društvi s planote Asiago v Venetu, kje so tudi potekali hudi boji med italijanskimi in avstroogorskimi silami. Od časa do časa pripravijo skupne proslave, da o vsakoletnih obiskih in izletih niti ne govorimo. Velikokrat so Kraševci že bili pri prijateljih v Asiagu, pred kakim mesecem pa se je delegacija odpravila tudi na obisk v Karlovac. Večja proslava ob spomeniku 96. polku je bila leta 2010, ko se je kljub izredno slabemu vremenu v Lokvici zbralo veliko ljudi z delegacijami, ki so po kulturnem programu na Lokvici ponesli spominske vence v skriti in težko dostopno krasko dolinico. Naključje je hotelo, da bo podobna proslava z udeleženci iz Karlovca, Asiaga in tudi s Češke potekala prav danes v prijetni vasi le streljaj od Opatjega sela. (vip)

OSLAVJE - V gozdu je dolga leta samevala

Obnovljena piramida

Pod njo je pokopanih deset avstroogrskih in osem italijanskih vojakov

Samotni oslavske gozd Hrušca je včeraj predpoldne oživel. Kar lepo število ljudi se je zbralo ob obnovljenem avstroogorskem spomeniku, ki ga je dolgo let skrivala in ob tem tudi ohranila odmaknjenost od glavnih prometnih poti. Nahaja se namreč na kar strmem in zelo poraščenem pobočju, ki se z Oslavja spušča proti Pevmici. Kot smo v našem dnevniku že poročali, so visoko kamnito piramido temeljito obnovili. Za ureditev zgodovinskega objekta so se zavzeli združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje in včlanjena društva, ki so se prijavi prijavili na razpis pokrajinske

uprave in prejeli finančni prispevek za obnovo spomenika. Dela, pri katerih je sodelovala večja skupina mladih članov društva Naš prapor, so se zaključila že med poletjem, vendar so slovesnost ob njihovem zaključku odložili zaradi izredno slabega vremena. Včeraj pa se je vreme le usmililo prirediteljev in poskrbelo je, da je bilo vzdušje na slovesnosti kar prijetno. Po uvodnem pozdravu predsednika Krajevne skupnosti Lovrenca Persoglie sta kulturni program oblikovala moški pevski zbor Štmaver in Robert Cotič, član Tik-tak teatra. Štmavski zbor je pod vodstvom Nadije Kovic zapel tri skladbe (eno italijansko), ki so primerne za tovrstne prireditve, pa tudi poezije Roberta Cotiča so lepo izzvenele. O zgodovini spomenika in vsem, kar se je okrog njega dogajalo, je spregovoril Vili Prinčič, ki je na koncu izrazil željo, da bi se ogled obeležja vklopil tudi v razne programe obiskov turistov iz drugih držav, ki jih bo v naslednjih letih prav gotovo veliko. Navzoče so nagovorili tudi Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ki je podprla pobudo,

Svečanost na Hrušci

FOTO LOREDANA PRINCIC

pokrajinski odbornik Federico Portelli in goriški občinski svetnik Franco Hassek. Ob zaključku sicer kratke, a zelo občutene svečanosti, so ob minuti molka položili venec, domači župnik Marjan Markežič pa je blagoslovil obnovljeni objekt, ki je edinstven v svoji sporočilnosti. Zagotovo so ga zgradili avstrooogrski vojaki na začetku leta 1918, ko se je vojna preselila k reki Piave. Takrat so posebne avstrijske enote začele čistiti ostanke vojne in pobirati tudi okostja padlih vojakov. Na tistem oslavskega mestu so jih našli 18 (10 avstroogrskih in 8 italijanskih vojakov), jih skupaj pokopali in nad njimi zgradili spominsko piramido.

Družabnost za udeležence slovesnosti je potekala na dvorišču kmetije Fiegl na Oslavju, vsi domači vinogradniki pa so prispevali po nekaj steklenic domače kapljice, ki je na tem predelu goriških Brd še posebno kakovostna. Omeniti gre tudi, da so za to priložnost izdali tudi zgibanko, ki v dvojezični obliki razloži zgodovino spomenika v Hrušci. (vip)

KOGOJEVI DNEVI - V sklopu Glasbenega abonmaja Kulturnega doma Nova Gorica

Hrvaški ansambel Cantus tudi z nekonvencionalnimi skladbami

Na sporedu med drugim skladba 4'33" Johna Cagea ter deli dveh sodobnih hrvaških skladateljev

Hrvaški ansambel Cantus pod vodstvom Berislava Šipusa je bila prva gostujoča zasedba 34. sezone Glasbenega abonmaja Kulturnega doma Nova Gorica. Ansambel, ki se od leta 2001 uveljavlja kot prepoznavna hrvaška zasedba, specializirana za sodobno glasbo, je gostoval na povabilo maestra Antona Nanuta. Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju s Festivalom Kogojevi dnevi vrsto let sooblikuje otvoritveni dogodek abonmajske sezone.

Ansambel Cantus je predstavil uravnotežen program. V prvem delu se je spogledoval z ustvarjalnostjo hrvaških skladateljev mlajše generacije, v drugem pa je izvedel priredbo Mahlerjeve 4. simfonije Klausa Simona. Nastop je hrvaški ansambel začel z izvedbo skladbe 4'33" Johna Cagea – skladbo, ki se jo izvaja brez zvoka. Ključni del kontroverzne skladbe provokativnega ameriškega skladatelja, ki je živel in ustvarjal v 20. stoletju, je tišina. Delo opredeljujejo le zvoki iz prostora. Vključitev 3'44" je bila drzna poteza Cantusa, ki je vtisnila svojevrsten pečat nastopu.

Cantus je z nekonvencionalnostjo nadaljeval tudi s skladbama sodobnih hrvaških skladateljev. Deli sta pritegnili pozornost s svojimi izraznimi posebnostmi polnimi izvornih rešitev sodobne glasbene izpovednosti. Mirela Ivičević in Krešimir Seletković sta večkrat nagrajena skladatelja. Mirela Ivičević je za Dominoso FF00FF prejela nagrado Ministrstva za kulturo. Krešimir Seletković je DISorder napisal po naročilu Ansambela Cantus, s katerim je sodeloval kot rezidenčni skladatelj v letu 2006. Če skladba Dominosa FF00FF izkazuje v izraznosti in tematskem razvoju gradiva več tradicionalno koncipiranih linij, se DISorder giba med rezkim in raziskuje skrajne meje zvočnih možnosti glasbil. Temeljna celica DISorder izhaja iz neubranosti, nepovezanosti, rušenju harmoničnega tako v izrazu kot tudi obliki. Poigrava se z iskanjem mejnikov neurejenega gibanja med glasbo in šumom. Skladbi sta predstavljali, s pogostim menjavanjem ritma in težko discipliniranimi disonancami, zahteven interpretativni zalogaj. Člani Cantusa so nastop moistrojsko izpeljali in potrdili sloves "vodilnih in najaktivnejših izvajalcev novoglasbene scene".

Ansambel v svoj repertoar vključuje tudi dela genijev prve polovice 20. stoletja, kot so Hindemith, Stravinski ali

Mahlerjevo 4. simfonijo je v zadnjem stavku okronala, z odlično izvedbo, mlada nadarjena sopranistka Ivana Lazar

MATEJ VIDMAR

Mahler. Z Mahlerjevo 4. simfonijo so poskrbeli za nekaj "klasičnega". Umetnina sodi med simfonije, ki jih je Mahler napisal na besedila iz zbirke Dečkov čudežni rog. Središčno vlogo ima part roga. Mahlerjeva prepoznavnost se kaže v spretni nadgradnji glasbe z začetka 20. stoletja in domiselnimi kompozicijskimi izhodišči. Izrazno je glas-

ba šaljiva, lahkotna in z brezbrzišnim razpoloženjem, ki pa je izpovedno globoka in umetniško tehtna. Cantus se je pogumno podal na pot odkrivanja Mahlerjevih plasti parodije in filozofskih spoznanj. V skoraj uri trajajoči simfoniji je pokazal svoje odlike. Člani so v homogeno igro pristopali z zbranostjo. S potrebnim zagonom so dajali glasbi

dramatičnost. S spontanostjo potrebno dinamiko, da je Mahler zazvenel v značilnem tonu. Mahlerjevo izpovednost je v zadnjem stavku okronala, z odlično izvedbo, mlada nadarjena sopranistka Ivana Lazar. Z jasnim glasom in suverenim nastopom je zaokrožila obsežno Mahlerjevo mojstrovino.

Metka Sulič

KOGOJEVI DNEVI - Sklepni koncert prihodnjo soboto v Trstu

Danes v Bardu nastopi Trobilni ansambel Slovenske filharmonije

35. sezona Festivala Kogojevi dnevi, ki poteka od začetka septembra, se postopno približuje svojemu sklepnemu dejanju. Zadnja dva glasbena dogodka bosta potekala v Benečiji in na Tržaškem. Danes bo ob 15. uri v cerkvi svetega Jurija v Bardu v Terski dolini nastopil Trobilni ansambel Slovenske filharmonije (TASF).

Ansambel sestavljajo solisti in člani orkestra osrednje slovenske koncertne hiše Slovenske filharmonije. Ustanovili so ga ob koncu leta 2002. V tem času se je razvil v povsem samostojen komorni ansambel. Sestavlja ga večina trobilcev matičnega orkestra: trobentači Tibor Kerekes, Franc Kosem, Roman

Podlesnik in Dejan Glamočak, hornista Justin Felician, Jože Rošar in Maja Burger, pozavnisti Žan Tkalec, Wolf Hagen Hoyer in Domen Gantar ter tubisti Janez Žnidaršič. Za tokratni nastop se jim bo pridružil še tolkalet Matevž Bajde. Po številnih koncertih z izvirnimi in prirejenimi skladbami v Sloveniji in tujini ansambel posega po delih sodobnih slovenskih skladateljev, baroka in jazza ameriških avtorjev. S tako oblikovanim programom se bo ansambel predstavil tudi v Bardu. Na sporedu bodo dela sodobnih slovenskih skladateljev Janija Goloba, Lojzeta Kranjčana, Marka Mihevc, poleg njih pa še mojstri baroka Bacha, Händla in Mozarta, za zaključek pa

še Gershwin in nekaj jazzovske glasbe.

V soboto, 18. oktobra, pa se bo ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu festival sklenil z nastopom STOP-a, Slovenskega tolkalnega projekta. Koncert bo nastal v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem. STOP sestavljajo člani orkestra Slovenske filharmonije. Ansambel pa je v minulem letu dobitnik nagrade Prešernovega sklada. Na sporedu bodo zlasti dela sodobnih slovenskih skladateljev, kot sta Tadeja Vulc in Vinco Globokar, pa dela Rossinija in drugih mednarodno priznanih tujih skladateljev. Zazvenela pa bo tudi krstna izvedba novitete Patrika Quaggiata.

M.S.

»Slovenski Ray Charles«

Uroš Perič v Gorici

V sklopu letošnjega festivala Jazz & Wine of Peace Festival se bo v četrtek, 23. t. m., s pričetkom ob 20.30 prvič v zamejstvu predstavil v Kulturnem domu v Gorici, »slovenski Ray Charles« Uroš Perič – Perry. Pobudnika svojevrstnega glasbenega doživetja sta Kulturni dom v Gorici in Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju z združenjem Controtempo, občino Krmin in tržaškimi sedežem televizije RAI – slovenski program.

Uroš Perič – Perry je postal znan po svojih odličnih interpretacijah skladb iz zlate dobe bluesa, soula, ter jazza. Med glasbeniki, ki so nanj najbolj vplivali, je prav gotovo legendarni Ray Charles. Uroš Perič je s svojimi nastopi do zdaj razgrel občinstvo že kar na treh kontinentih v Evropi, ZDA in Afriki. Njegova ljubezen do glasbe se zrcali tako v interpretiranju Charlesove glasbe kot v ustvarjanju lastnih skladb. Pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20) – tel. 0481.33288 – info@kulturnidom.it) je že v teku predprodaja, oz. rezervacija vstopnic (po redni ceni 12,00 €, po znižani 10,00 €).

43. nagradni literarni natečaj revije Mladika

Tržaška revija Mladika razpisuje 43. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi. Za prozo prva nagrada znaša 500 €, druga nagrada 300 €, tretja nagrada pa 250 €. Za pesmi prva nagrada znaša 300 €, druga nagrada 150 €, tretja nagrada pa 100 €. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov Mladika, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, do 1. decembra 2014. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani (oziroma 25.000 znakov), ciklus poezije pa naj predstavlja samo izbor najboljših pesmi (največ deset). Tekste in šifre lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov: redakcija@mladika.com.

Ocenjevalno komisijo sestavljajo: pisateljica Vilma Purič, prevajalka prof. Diomira Fabjan Bajc, pisateljica Evelina Umek, prof. Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu – na javni prireditvi in v medijih. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajena dela bodo objavljena v letniku 2015. Objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo. Rokopisov ne vračajo.

DOBRE PRAKSE IN NOVE PERSPEKTIVE. NOVO PROGRAMSKO OBDOBJE PRP

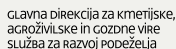
SESLJAN, DEVIN (TS) - PONEDELJEK, 13. OKTOBRA OB 16. URI
CENTER ZA PROMOCIJO TERITORIJA POKRAJINE TRST - VEČNAMENSKA DVORANA - SESLJAN 56/B

PROGRAM

ore 16.00 Registracija udeležencev
ore 16.30 Uvodni nagovor in institucionalni pozdravi
ore 16.45 Predstavitev projekta Dobre prakse
Prof. Paolo Fedele - Univerza v Vidmu
ore 17.00 Predvajanje institucionalnega posnetka

ore 17.15 Pričevanja in primerjave
ore 17.30 Predstavitev PRP 2014-2020
ore 17.45 Razprava
ore 18.00 Zaključki
Sergio Bolzonello

Obiščite spletno stran o Dobrih praksah: www.bestpracticesprvfg.it
Za informacije in akreditacije: segreteriaorganizzativapr@blum.pomilio.com

Formula 1 premierno v Sočiju

SOČI - Britanski dirkač formule 1 in vodilni skupnega seštevka Lewis Hamilton (Mercedes) si je privozil prvo startno mesto na premierni dirki za veliko nagrado Rusije v Sočiju. Z drugega startnega mesta bo na današnji dirki, ki se prične ob 13. uri, startal Nemec Nico Rosberg (Mercedes), s tretjega pa Finec Valtteri Bottas (Williams). V primeru, da bo na nedeljski dirki zmagal eden od Mercedesovih voznikov, ki sta včeraj zasedla prvi mesti, si bo nemški konstruktor predčasno zagotovil naslov svetovnega prvaka.

Marquez predčasno prvak?

MOTEGI - Italijan Andrea Dovizioso (Ducati) (na sliki ANSA) je bil v razredu motoGP najhitrejši v včerajšnjih kvalifikacijah pred dirko motociklističnega svetovnega prvenstva za veliko nagrado Japonske v Motegiju. V prvi startni vrsti bosta dirko začela še rojak Valentino Rossi (Yamaha), ki je bil drugi, in Španec Dani Pedrosa (Honda), ki je bil tretji. Marquez (startal bo iz druge vrste) bi si z zmago v Motegiju predčasno zagotovil naslov svetovnega prvaka.

ODBOJKA - V polfinalu svetovnega ženskega prvenstva so bile Kitajke boljše

Italijanke brez finala

MILAN - Američanke in Kitajke so finalistke odbojgarskega svetovnega prvenstva v Italiji. Američanke so v prvem polfinalu s 3:0 (18, 27, 20) porazile Brazilke, ki do te tekme niso klonile, Kitajke pa so si finale zagotovile z zmago proti domačinkam s 3:1 (21, 20, -20, 28). Američanke so tekmicam vrnila za poraz v drugem krogu. Južnoameričanke so na zadnjih dveh SP vselej osvojile srebro, dvakrat so jih v finalu po petih nizih premagale Rusije. Igralke ZDA so nazadnje igrale v finalu leta 2002, takrat so naslov osvojile Italijanke, danes ob 20.00 pa bodo napadale prvi naslov svetovnih prvakinj.

Kitajke bodo skušale osvojiti tretji naslov, skupno pa peto medaljo na SP. Pred štirimi leti so prišle do 10. mesta, zadnjo odličje pa so osvojile leta 1998, ko so bile srebrne. Azijska reprezentanca je pred polnim Forumom Assago že vodila z 2:0. Nato so »azzurre«, ki sinoči niso blestele, zmanjšale zaostanek. V četrtem setu so po maratonskem dvoboju (28:30) morale priznati premoč Kitajk.

Današnji finale (20.00) bo Kitajska - Zda, za tretje mesto se bosta ob 17.30 pomerili Italija in Brazilija.

Italija - Kitajska 1:3 (21:25, 20:25, 25:20, 28:30)

Italija: Del Core 16, Centoni 15, Diouf 15, Chirichella 9, Costagrande 8, Arrighetti 5, Folie 4, Lo Bianco 1, De Gennaro, Ferretti, Piccinini, Bosetti.

Kitajka Ting Zhu
je proti Italiji
dosegla celih
32 točk

ANSA

V onesnaženem Pekingju Mezgec zapravlil vodstvo

PEKING - Luka Mezgec po zmagi v uvodni etapi kolesarske dirke po Pekingju v drugi etapi ni ohranil stika z najhitrejšimi. Slovenski kolesar je tako moral prepustiti vodstvo v skupni razvrstitvi Belgijcu Philippu Gilbertu (BMC), ki je bil najhitrejši na skrajšani preizkušnji v okolici Pekinga. Drugo mesto je osvojil Južnoafričan Reinardt Janse van Rensburg, Mezgečev klubski kolega pri ekipi Giant Shimano, tretji je bil Portugalec Rui Da Costa (Lampre-Merida). Mezgec je zasedel 41. mesto. Drugi Slovenec na tej dirki Jan Polanc (Lampre) je bil 50. Mezgec je v skupnem seštevku 26. z 17 sekundami zaostanka za vodilnim, Polanc pa je 94. Zaradi onesnaženega zraka so za 36,5 kilometra skrajšali traso druge etape, tako da so kolesarji prevozili 111 km.

Bertoncelj četrti

NANNING - Telovadec Sašo Bertoncelj je v finalu gimnastičnega svetovnega prvenstva v kitajskem Nanningu na konju z ročaji pristal tik za zmagovalnim odrom. Tretji iz kvalifikacij je uspešno izvedel težjo sestavo na konju z izhodiščem 16,700 točke, a po manjši napaki pri seskoku, ko je za hip zastal, je za 67 tisočink točke zaostal za kolajno. Zmagal je olimpijski prvak Madžar Krisztián Berki (16,033).

PORAZ PORDENONEJA - V nogometni ligi C (Lega Pro) je Pordenone izgubil v Arezzu z 1:0 in ostaja zadnji na lestvici (5 točk). **Liga B:** Pro Vercelli - Spezia 1:0, Modena - Brescia 1:1.

SKUPINA D

Izidi: Irska - Gibraltar 7:0, Škotska - Gruzija 1:0, Poljska - Nemčija 2:0

Poljska	2	2	0	0	9:0	6
Irska	2	2	0	0	9:1	6
Nemčija	2	1	0	1	2:3	3
Škotska	2	1	0	1	2:2	3
Gruzija	2	0	0	2	1:4	0
Gibraltar	2	0	0	2	0:14	0

PRIHODNI KROG (v torek): Nemčija - Irska, Poljska - Škotska, Gibraltar - Gruzija

SKUPINA F

Izidi: Romunija - Madžarska 1:1, Finska - Grčija 1:1, Severna Irska - Ferski otoki 2:0

Sev. Irska	2	2	0	0	4:1	6
Romunija	2	1	1	0	2:1	4
Finska	2	1	1	0	4:2	4
Madžarska	2	0	1	1	2:3	1
Grčija	2	0	1	1	1:2	1
Ferski o.	2	0	0	2	1:5	0

PRIHODNI KROG (v torek): Ferski o. - Madžarska, Finska - Romunija, Grčija - Sev. Irska

SKUPINA I

Izidi: Armenija - Srbija 1:1, Albanija - Danska

Danska	1	1	0	0	2:1	3
Albanija	1	1	0	0	1:0	3
Srbija	1	0	1	0	1:1	1
Armenija	2	0	1	1	2:3	1
Portugalska	1	0	0	1	0:1	0

PRIHODNI KROG (v torek): Danska - Portugalska, Srbija - Albanija

NOGOMET - Kvalifikacije za EP 2016

Slovenija v Litvi za šesto točko

Branilec
Slovenije in
Chieva
Boštjan Cesar
na tekmi proti
Švici (desno
Haris Seferović)

ANSA

VILNIUS - Slovenska nogometna reprezentanca bo drevi ob 20.45 v Vilniusu igrala tretjo kvalifikacijsko tekmo za evropsko prvenstvo 2016. Po porazu v Estoniji in domači zmagi proti Švici si v slovenskem taboru želijo še poln izkupiček proti Litovcem. Izbranci Srečka Katanca opozarjajo, da naloga nikakor ne bo lahka, ne nazadnje ima Litva po dveh

tekмах šest točk. Če je bila zmaga proti San Marinu samoumevna, pa so Litovci na svojem stadionu pokazali, da lahko točke osvajajo tudi proti (vsaj malo) močnejšim tekmečem. V četrtek so tako ekipo ugnali Estonijo z 1:0. »Upam, da bomo tudi v Litvi zmagali, kar bi pomenilo dober začetek kvalifikacij, zbrali bi šest točk s treh tekem. Ampak bo zelo težka tekma, drugačna kot proti Švici. Litva ne bo tako odprto igrala, ne bo toliko prostora. Treba pa ga bo najti. Prav veliko priložnosti po mojem ne bo, zato bo treba izkoristiti ponujeno in doseči gol,« meni eden junakov slavlja proti Švici Kevin Kampl. Ta bo zagotovo spet v prvi postavi, v kateri se mu bodo brččas pridružili vratar Samir Handanović, branilci Mišo Brečko, Branko Ilić, Boštjan Cesar in Andraž Struna, vezisti Jasmin Kurtić, Aleš Mertelj, Andraž Kirm, Valter Birsa ali Nejc Pečnik ter napadalec Milivoje Novaković.

V skupini E imata Anglija in Litva 6 točk, Slovenija in Estonija 3, San Marino in Švica 0. Estonija bo danes gostila Anglijo, Švica pa bo igrala v San Marinu.

Italija bo v jutrišnjem 3. krogu gostovala na Malti (20.45).

ROKOMET - V državni ligi A

Južnotirolska previsoka ovira

Bozen - Pallamano Trieste 31:23 (18:8)
Pallamano TS: Zaro, Radojkovic 3, Ovegilia, Dapiran 4, Anici 2, Pernic, Cunjak 4, Bellomo 3, Bozic, Di Nardo 4, Carpanese, Dovgan 1, Visintin 2. Trener: Ovegilia.

BOCEN - V četrtem krogu v skupini A lige A so tržaški rokometarji izgubili v Bocnu. Gostitelji so zmagali z 31:23. Tržačani so se skozi vso srečanje solidno upirali in so se večkrat skušali približati močnim domačinom. Na koncu pa so jim zmanjkale moči. V soboto bodo tržaški rokometarji doma gostili Cassano Magnago.

Ostali izidi: Eppan - Cologne 27:23, Pressano - Brixen 30:20, Cas-

sano Magnago - Meran 22:24. **Vrstni red:** Bozen 12, Pressano 9, Cassano Magnago 6, Pallamano TS 5, Brixen 4, Cologne 3, Meran 3, Mezzocorona 0.

V SLOVENIJI - Izidi: Ivančna Gorica - Loka 33:31, Velenje - Slovan 41:30, Krško - Sevnica 28:23, Ormož - Krka 31:25, Izola - Trebnje 23:32.

ODBOJKA - V Sloveniji, moški: Ach Volley - Fužinar 3:1, Maribor - Šoštanj 0:3, Calcit - Triglav 3:1, Pomgrad - Krka 3:0, Go Volley - Salonit 1:3. **Ženske:** Go Volley - Vital 1:3, Aliansa - Formis 0:3, Puconci - Braslovče 2:3, Slovenj Gradec - Koper 0:3.

KOŠARKA - Včeraj se je začela nova sezona

V ligi A vsi proti milanskemu EA7

Z včerajšnjo vnaprej igrano tekmo med Cremono in Milanom (Milano je zmagal 68:61) se je začela nova košarkarska sezona v ligi A. Glavni favorit za osvojitve naslova državnega prvaka bo Milano, ki je »scudetto« zmagal že v lanski sezoni. Milančanom se bodo skušali zoperstaviti košarkarji Sassarija, Cantuja in Reggio Emilie. Sassari je letos že osvojil eno lovriko: superpokal. Prvih osem na lestvici se bo po koncu regularnega dela prvenstva (10. maja) uvrstilo v play-off. Prvih osem po koncu prvega dela sezone pa bo igrali Final 8 državnega pokala (od 20. do 22. februarja 2015). V ligo A2 Gold bo izpadla le zadnjeuvrščena.

Danes: 18.15 Roma - Caserta, Brindisi - Pesaro, Avellino - Venezia, Trento - Reggio Emilia, Capo d'Orlando - Pistoia, 19.00 Sassari - Bologna, 20.30 Varese (trener je Tržačan Pozzeco) - Cantu (Rai-Sport2).

LIGA A2 GOLD - Izid: Verona - Barcelona 83:60, danes 18.30 Pallacanestro Trieste - Basket Veroli.

ŽENSKA LIGA A2 - Izid: Biasono - Querciambiente Muggia 42:38.

LIGA ABA - Izidi: Cedevita - Partizan 70:50, Crvena zvezda - Olimpija 73:65, Olaj - Igokea 63:60. **Liga Telekom** - Izidi: Zlatorog - Polzela 85:78, Tajfun - Šoštanj 88:78, Portorož - Helios 59:64.

Virus ebole resno ogroža Afriško prvenstvo

RABAT - Maroko bo od 17. januarja do 8. februarja 2015 gostil Afriški nogometni pokal. Maroško vlado pa resno skrbi vse bolj nevarna širitev epidemije ebole in zahteva ukrepanje oziroma celo odložitve Afriškega nogometnega prvenstva. Afriška nogometna zveza (CAF) si bo vzela nekaj časa za premislek: odločitev bo padla novembra. V Liberiji, Gvineji in Sierr Leone, kjer je virus ebole najbolj razširjen in je največ smrtnih žrtev, so že prekinili državna prvenstva. V začetku novembra bodo obenem odločili, ali bo svetovno klubsko prvenstvo (od 10. do 20. decembra) v Maroku ali pa kje drugje.

V INDIJI - V Indiji se je začela nogometna Indian Super league (Isl). V indijski prvi ligi letos igrata tudi Alex Del Piero (New Delhi) in Marco Materazzi (Chennai) ter Davide Colomba (PuneCity), ki je soigralec FRancoza Davidaja Trezeguet. Indijski prvo ligo sestavlja le osem ekip in prvenstvo se bo končalo že 20. decembra.

46. BARCOLANA - Danes start ob 10. uri, vpisanih 1877 jadrnic

Višek bo tudi konec

Pred nami je 46. izvedba jadrnega jesenskega pokala, ali bolje poznane kot Barcolana. Kot po tradiciji bo start točno ob 10. uri naznanil strel topa. Katere pa so številke 46. Barcolane?

1877 kot število vpisanih. To je namreč zadnja številka, ki so jo posredovali iz press centra ob 20. uri. Rekord iz leta 2001, in sicer 1968 vpisanih ni padel, kot tudi ni padla magična številka 2000 vpisov. Gneča na nabrežju in porast prijav glede na lanske izvedbo (lani jih je bilo 1593, letos so to število dosegli že v petek ob 20. uri) pa potrjuje, da se le nekaj spreminja, da je zapihal nov veter, ki ga je s seboj prinesel nov odbor.

99 kot 99% možnosti, da bo Barcolana 46 zadnja Barcolana projekta Esimit Europa, saj v letu 20. obletnice, torej v letu 2015, čakajo Esimit novi izzivi (več lahko preberete v sosednjem članku). Igor Simčič upa, da bo kljub vremenskim napovedim vseeno letošnja izvedba hitrejša od lanske: »Kot kaže po zadnjih napovedih bo tudi letos zelo malo vetra. Osebnostno upam, da ga bo vsaj malo več kot lani, ker z izredno šibkim vetrom lahko pride do presenečenj. Startna linija je pač tako široka, da se vse spreminja izredno hitro in je skoraj nemogoče izbrati pravo stran. Tudi najboljši taktiki na svetu se tu v Trstu znajdejo vedno v težavah. Vsekakor zgleda, da bo počasna Barcolana, ampak vseeno upam, da ne tako počasna kot lanska«. Regata po vsej verjetnosti je torej že odločena, kot v zadnjih 4 letih, ko je ciljno črto kot prva prečkala prav velikanka Esimit Europa 2. Presenečenje lahko pripravi posadka No Borders team Furia Benussija, ki je letos najela slovenski maxi Maxi Jena, na katerem bo kot taktik slovenski jadrlec Mitja Kosmina.

26 kot 26. leto zapored bo uradni glas Barcolane tržaški Slovenec Berti Bruss (neposredni prenos na valovih radia RadioPuntoZero), ki nam je razkril: »Vsako leto si rečem, da je napočil čas, da mesto prepustim komu drugemu, a vsako leto me znova pokličejo in zaradi ljubezni do Barcolane, oziroma do tega športa, ne morem odnehati«. Tudi Berti je zaznal, da letos se na nabrežju diha popolnoma drugačen zrak: »Vidi se, da se stvari spreminjajo, da si je nov odbor zavihal rokave. Mladi so in veselji me, da se zaznavajo določeni premiki.« Kaj pa iz športnega vidika? »Že vemo, kako se bo končalo, čeprav če se bodo uresničile napovedi, kaka manjša jadrnica ne presenetiti. Pričani sem, da se je Mitja lani kesal, da je nastopil z Mini Jeno, saj bi lahko z Maxi Jeno pripravil prijetno presenečenje. Bomo videli, kakšen bo razplet letos.«

1. kot prvič na Barcolani tudi Tina Maze (gost na stojnici Generali, ki je tudi Tinin pokrovitelj), ki pa žal danes je ne bo na jadrnici, ker: »Danes si bom znova nadela smučke, saj gremo ponovno na sneg. Bila sem kar nekaj časa brez smuč, tako da je napočil čas, da zamenjam teniške copate za pancerje. Vsekakor je Barcolana nekaj izrednega. Lepo je, ko vidiš, da amaterji in profesionalci skupaj uživajo. Veter, seveda če ga znaš izkoristiti, ti lahko da velike užitke. Žal jutri me ne bo tu, ampak mogoče prihodnje leto me pa le spravijo na kako jadrnico.«

Rado Šušteršič

Na tržaškem nabrežju se bo tudi danes zbrala množica ljudi. Na sinočnji večerni regati Barcolana by Night Jotun Cup (za jadrnice ufo 28) je slavil zmago Cattivik (kmar Lorenzo Bressani) pred Baraimbo

FOTODAMJ@N

IGOR SIMČIČ Esimit Europa zadnjič na Barcolani?

»Verjetno nas na Barcolani 2015 ne bo.«

S temi besedami nas je na tržaškem nabrežju presenetil Igor Simčič, duša projekta Esimit Europa. Kot kaže, govorice, da Esimit ne bo praznoval svoje 20. obletnice tam, kjer se je vse začelo, torej na Barcolani, so realne.

»Naslednje leto se bomo namreč posvetili predvsem Azurni obali, torej dogodkom, ki se odvijajo v Monaku in v Saint Tropeju. To pa zato, ker tekmujemo tudi za Yacht club Monaco in nas je predsednik tega kluba prosil za nekoliko bolj intenzivno sodelovanje, tako da v letu 2015 se bomo posvetili temu teritoriju.«

Ali morebitna odsotnost na Barcolani 2015 in obenem tudi jubilejna 20-letnica projekta Esimit Europa sovpadata mogoče z morebitnim začetkom novega projekta?

»Vedno je treba razmišljati v naprej, vsaj 3 do 5 let, tako da v predalu imamo že izdelan projekt, ki ga bomo predstavili javnosti, ko bodo še zadnje stvari domenjane. Vsekakor 20. obletnico bomo obeležili tudi s knjigo, ki bo nekako orisala pot 20 let, in sicer od začetka projekta v letu 1995 med Gorico in Novo Gorico, vse do današnjih dni, ko plujemo pod evropsko zastavo.«

Obstaja možnost, da bi nov projekt slonel na katamaranih, čeprav vi niste velik privrženec tega razreda?

»Katamarani so zelo zanimiv razred, vendar tu govorimo o dveh različnih stvarih. To je, kot če bi primerjali formulo 1 in relly. To sta dva razreda zase, ki nikakor ne morata startati skupaj, ker imata različne tehnične značilnosti. Če pogledamo vsakega posebej, tudi katamarani so zelo zanimivi.« (RAS)

V OSPREDJU - Gostja Generali olimpijska zmagovalka Tina Maze

Z vetrom se moraš igrati

Spregovorila je o prihajajoči sezoni in o tem, da si bo po sezoni vzela premor

Dvakratna olimpijska zmagovalka Tina Maze je bila včeraj gostja sponzorja Generali, ki podpira tudi Barcolano. V stojnici Generali je delila avtograme predvsem najmlajšim navijačem

FOTODAMJ@N

Vetra ne poznajo samo jadranci, ampak tudi smučarji. In to je dvakratni olimpijski prvakinja v Sočiju Tini Maze, ki je bila včeraj gostja Barcolane in njenega sponzorja Generali, dobro znano. »Z njim se pač moraš znati igrati,« pravi Mazejeva, ki se je v Trst pripeljala z vodjo ekipo Team to aMaze Andreo Massijem. Slovenski šampionki je sicer bolj všeč jadrnalna deska: »Znajdem se, vendar ne znam dobro jadrati, saj nisem nikoli imela dovolj časa, da bi se naučila, z jadrnicami pa nimam veliko izkušenj. Za to pa je še čas.« Kraljica belih strmin se je kljub temu na Barcolani hitro znašla. Smučanja si namreč ne predstavlja brez morja in jadrnanja. In ta binom zelo dobro združuje tudi Tržačani, je poudarila. Trst ji je všeč tudi zato.

Seveda je najboljša slovenska smučarka, za katero je vladalo ničkoliko zanimanja – pred srečanjem z novinarji so jo dobresedno obkolili navijači in otroci, ki jim je delila avtograme pod šotorom sponzorja Generali –, spregovorila tudi o prihajajoči sezoni. Tokrat ob morju. Na začetek sezone, pravi, je dobro pripravljena. Odklop v pomladanskim mesecih, ko se je posvetila študiju in se preizkusila tudi v delu z otroki, je nanjo posebno dobro vplival. Nova izkušnja ji je napolnila baterije, predvsem pa je tam dobila motivacijo za letošnjo sezono in svežino. Vrhunec sezone bo svetovno prvenstvo v Vailu, je potrdila pred mikrofonom Radia Slovenije, »to pa ne pomeni, da bodo ostale tekmovanja manjvredna.« Vsakega tekmovanja se bo lotila stoodstotno, saj želi vsakič iztržiti čim več. »In mislim, da sem tega zmožna.« Visoke cilja ima Črnjanka tudi v svetovnem pokalu, kjer bo po sezoni 2012/13 spet

ciljala na veliki kristalni globus. Vse bo dosegljivo, če bo čim manj napak, še poudarja. 31-letnica si letos namreč želi čim manj črnih dni. »Lani je bilo veliko napak, letos pa želim še napredovati. To me vleče naprej.« Dodatna motivacija za uspešne nastope pa bo tudi Lindsley Vonn, saj ji povratnica na bele strmine vselej daje željo po napredku in dodatno vztrajnost.

Kaj pa bodočnost? »Razmišljam o SP, o naslednji sezoni pa ne več. Potrebujem pavzo,« je Mazejeva pod šotorom Barcolane potrdila, da si bo po sezoni 2014/15 vzela leto premora, ki pa še ne bo pomenil zanesljivega konca kariere. Na naše vprašanje, ali morda razmišlja tudi o materinstvu, kot je že napovedala pred časom, je prav tako prikimala: »Nič se ni spremenilo.« In se nasmehnila.

Zdaj pa je pred vrati nova smučarska sezona. Čez dva tedna bo na vrsti prva preizkušnja v Söldnu, na kateri je Mazejeva trikrat zmagala, doživela pa je tudi nekaj razočaranj, med drugim tudi lani, ko je bila 18. Letos pa odhaja na prvo tekmo brez pričakovanj. »Vzela bom, kar bo. Želim pa čim bolj narediti svoje delo,« še napoveduje. Zaradi odhoda na smučarske priprave na avstrijski ledenik, se regate za Jesenski pokal, vrhunca tržaškega jadrnega praznika, ne bo udeležila. Prav zato je včeraj Mazejevo pozdravil marsikdo. Ob predstavnikih sponzorja še predsednik SVBG Mitja Gialuz, odbornik Občine Trst Edi Kraus, predsednik tržaškega pokrajinskega sveta in tudi odbornik NK Kras Maurizio Vidali, ki se je pred fotografiji nastavil tudi s Tino in majico nogometnega kluba Kras. (vs)

Christian Slavec je za Breg prispeval 16 točk

FOTODAMJ@N

Bor Radenska - Breg 69:87 (16:21, 36:38, 54:60)

Bor: Basile 10 (2:4, 4:10, -), Kocijančič 3 (-, -, 1:2), Daneu 6 (-, 3:4, 0:3), Scocchi 5 (2:2, 0:2, 1:6), Meden 16 (2:2, 1:2, 4:6), Bonetta 19 (4:5, 3:4, 3:5), Devčič 5 (-1:2, 1:1), Albanese, Favretto (-0:2, 0:1), Pizziga 4 (-, 2:9, 0:1), Doz 1 (1:2, -, -), trener Oberdan. Breg: Pigato 22 (1:3, 6:10, 3:6), Slavec 16 (5:6, 1:5, 3:8), Coretti, Semec 6 (-, 3:4, 0:1), Spigaglia 16 (8:10, 4:7, 0:2), Cigliani 20 (5:5, 3:7, 3:6), Mattiasich (-, 0:3, -), A. Grimaldi 8 (2:2, 3:6, -), trener Krašovec.

Breg je zaslužen osvojil prvi letošnji derbi deželne C lige proti Boru in tako vknjižil prvi prvenstveni točki po odločitvi košarkarske zveze, ki je dolinskemu moštvu v prvem krogu odvzela točki, čeprav je na igrišču premagalo Don Bosco. Brežani so si torej kaj kmalu opomogli, čeprav so sinoči na Prvem maju nastopili spet okrnjeni, brez Marca Grimaldija, Gorija in Sterleta, Alberto Grimaldi pa se je med sinočnjim tekmo poškodoval in ni stopil več na igrišče. V isti sapi pa moramo dodati, da so bili borovci močnim gostom, ki sijojo med glavne kandidate za osvojitve prvega mesta, enakovredni tri četrtine, kar kažejo tudi delni izidi. Prva četrtina se je namreč končala s petimi, druga z dvema in tretja s šestimi točkami razlike. Tekma je bila torej povsem izenačena.

V zadnji četrtini pa so gostitelji povsem popustili. Brežani so s consko po-

stavitvijo zajezili napade borovcev in si obenem »odpočili« v obrambi. Borovci so v šestih minutah dosegli le pičli dve točki, gostje so se razigrali v napadu in s trojkami Pigata, Slavca in Ciglianija povedli za 17 točk (75:58). Če dodamo še, da so Oberdanovi varovanci nerodno izgubili nekaj žog (na koncu kar 22) pri prenosu le-te v napad, potem je jasno, da je bila tekma že v 35. minuti zapečaten. Izkušeni gostje so brez težav ohranili visoko prednost in na koncu zasluženo zmagali.

»Po tretji četrtini, ko smo vodili le za nekaj točk, sem se bal, da bomo v zadnjem delu popustili. Nastopili smo z okrnjeno postavo in tudi naši igralci niso več rosno mladi. Zgodilo pa se je prav nasprotno: borovci so nepričakovano popustili, kar smo izkoristili in zmagali,« je zadovoljen po tekmi dejal načelnik Bregove košarkarske sekcije **Boris Salvi**.

»Derbi je bil kar lep in zanimiv tri četrtine, ko smo bili Brežanom povsem enakovredni. Potem pa smo nehali igrati. Namesto da bi vsilili nasprotniku, ki je tehnično in taktično boljši od nas in tudi izkušenejši, hitro igro, smo popustili, izgubili vse preveč žog in tudi met nam ni šel od rok. Na tem derbiju pa sem tudi pogrešal tisto borbenost, ki je bila značilna na dosedanjih tekmah teh dveh ekip,« je bil kratek komentar Borovega športnega direktorja **Lucia Martinija**. (lako)

KOŠARKA - Derbi Bor Radenska - Breg v deželni ligi C

Prevladali so bolj izkušeni

Liga D: Sokol se je solidno upiral

Sokol - Monfalcone 47:66 (7:22, 17:34, 35:46)

Sokol: Daneu 0 (-, -, -), Pertot 0 (-, 0:1, 0:1), Štokelj 14 (3:4, 4:6, 1:3), Sardoč 0 (-, 0:2, -), Coloni 0 (-, 0:2, -), Doljak 5 (3:4, 1:2, -), Babich 11 (3:4, 1:2, 2:7), Sossi 3 (1:2, 1:5, 0:1), Carcich 12 (7:11, 1:2, 1:5), Hmeljak 0 (-, -, 0:3), Kojanec 0 (-, -, -), Hrovatin 2 (-, 1:1, -). Trener: Lazarevski.

Sokol je sezono začel s porazom v Lignanu proti solidni ekipi iz Tržiča, varovanci trenerja Lazarevskega pa niso igrali slabo. Usodna jim je bila prva četrtina, ko jih je spravila v težave nasprotnikova agresivna obramba, ki je Štokelju in soigralcem dovolila zgolj sedem točk. Tudi obramba Sokola je delovala precej dobro, saj je tržiške strelce omejila na 34 točk ob polčasu. V tretji četrtini so sokolovci odreagirali in se z odličnim Carcichem na čelu (dvojni dvojček z dvanajstimi točkami in štirinajstimi skoki) približali na šest točk zaostanka. Nato pa so varovancem trenerja Lazarevskega pošle moči, tako da je Pallacanestro Monfalcone ponovno zbežal in zaslužen osvojil srečanje. Po tekmi so se iz Sokolovega tabora želeli zahvaliti odboru KK Bor za pomoč pri organizaciji gostovanja v Lignanu. (av)

ODBOJKA - Memorial Sergia Veljaka v Repnu

Kakovostni turnir

Sloga Tabor Televita premagala Šempeter in tržaški FerroAlluminio

V Repnu je bil včeraj na sporedu 7. Memorial Sergia Veljaka, ki ga je v spomin na prerano preminulega odbojkarja priredilo AŠD Sloga Tabor v sodelovanju z ZŠSDI. Troboja sta se poleg Sloge Tabor Televita udeležila še slovenski drugoligaš (in najresnejši kandidat za napredovanje) OK Šempeter iz Savinjske doline ter tržaški tretjeligaš Ferro Alluminio. Prva sta na igrišče stopila Sloga Tabor Televita in Šempeter. Slogaši so začeli slabo, veliko so grešili in omilili poraz le v drugi polovici prvih dveh setov. Čeprav so izgubljali z 0:2, tekme, kot smo pri slogaših že navajeni, še ni bilo konec. Od tretjega niza dalje so naši igralci izboljšali sprejem, kar se je seveda poznalo pri vsej nadaljnji igri in so po dolgem boju srečanje povsem zaslužen obrnili v svojo korist.

Tekma med Šempetrom in Ferro Alluminio je bila dokaj enosmerna, saj so Tržačane slovenski odbojkarji prekašali prav v vseh elementih. Ferro Alluminio (ki je na turnir sicer prišel v nekoliko okrnjenem sestavu), niti Slogi Tabor Televita ni nudil enakovrednega odpora.

Tekmam je sledilo nagrajevanje (v nagradni sklad so pri-

spevali ZŠSDI, deželni in tržaški pokrajinski odbor FIPAV). predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin je orisal vrhunsko odbojgarsko pot Sergia Veljaka. Nagrajevanju je prisostvovala Sergiova vdova, gospa Bruna, ki je s predsednikom Sloge Tabor Andrejem Maverjem tudi nagradila najboljše. Pokale so prejele vse nastopajoče ekipe, nagrajeni pa so bili tudi najboljši posamezniki in sicer branilec Klemen Hrastovec, podajalec Marko Bojinovič (oba Šempeter), napadalec Cristian Zorat (Ferro Alluminio) ter najbolj kompletan igralec Marco Bolognesi (Sloga Tabor Televita).

Izidi: Sloga Tabor Televita - OK Šempeter 3:2 (21:25, 23:25, 25:20, 25:19, 15:12), OK Šempeter - Ferro Alluminio 3:0 (25:16, 25:22, 25:15), Sloga Tabor Televita - Ferro Alluminio 3:0 (25:12, 25:14, 25:19).

Sloga Tabor Televita: Bolognesi, Cettolo, Iaccarino, Ivanovič, Jerončič, Kante, Ambrož in Matevž Peterlin, Princi, Sirch, Sošič. Trener G. Jerončič. *OK Šempeter:* Robida, Sarocraini, Bojinovič, Markovič, Vrhunc, Javornik, Hirci, Hrastovec. Trener S. Čilenšek. *Ferro Alluminio:* Zanolin, Zorat, Improta, Blasi, Flego, Paron, Mosetti, Gerdol. Trener L. Butelli

ATLETIKA - Deželno prvenstvo

Atletinje Bora odnesle dve kolajni

Na atletski progi na Rojcah v Gorici je bilo pred kratkim deželno prvenstvo za naraščajnice in deklice. Med naraščajnicami so v različnih disciplinah tekmovala atletinje Bora Lara Betocchi, Tina Busan, Martina Debelis in Meta Sterni, ki so na koncu osvojile dve kolajni. Prvo je osvojila Martina Debelis, ki je bila peta v metu diska (18,63 m) med osmimi nastopajočimi, drugo pa Lara Betocchi v suvanju krogle (7,62 m), ki je bila prav tako peta v konkurenci devetih deklet. Največ smole je imela Meta Sterni, ki je v skoku v daljino dvakrat odlično skočila, a so ji sodniki dosodili prestop, ki je bil prvič res očit, drugič pa neviden. Morala se je zadovoljiti z razdaljo 4,32 m, kar pa je precej manj od njenega rekorda. Osvojila je končno 16. mesto med 33 nastopajočimi. S svojim nastopom pa je bila zelo zadovoljna Tina Busan, ki je v teku na 1000 metrov izboljšala osebni rekord. Razdaljo je pretekla v času 3,33; bila je 7. med 12 tekmovalkami. Lara Betocchi je nastopila še v teku 300 metrov (48,22), kjer je bila najhitrejša Mara Lavrenčič, sicer tekmovalka tržaškega Fincantieri, ki je razdaljo pretekla v času 41,56.

Na deželnem prvenstvu deklic je nastopila samo Sophie Aniak (nastopila je

za Bor, a ne trenira več pri slovenskem klubu) in zmagala v teku na 60 metrov (8,53).

V sredo pa so na Koloniji tekmovali najmlajši na pokrajinski tekmi za Trofejo Primavera. Omeniti velja prvo in drugo mesto tekmovalk AK Bor v triatlonu, v katerem so se morale deklice pomeriti na 60 metrov z ovirami, v metu vortexa in v teku na 1000 metrov. V konkurenci dvanajstih deklic je bila v triatlonu najboljša Mara Tavčar, druga pa Gaia Gregori. Med začetnicami sta v biatlonu nastopili Sofia Belinello (5.) in Caterina Sedmak (6.), med začetniki pa Theo Giulio Bonanno (10.).

Borovke Tina Busan, Lara Betocchi in Meta Sterni

Davide Battisti (Polet)

FOTODAMJ@N

HOKEJ NA ROLERJIH - Prvi krog

Polet Kwins okusil ritem lige A1

Polet ZKB Kwins - Sportleale Monleale 1:5 (0:5)

Strelec: Mariotto.

Polet: Gallessi, Biason; Battisti, G. Cavalieri, Fabietti, Mariotto, Poloni, Hdidou, De Wonderveid, Degano, Deiaou, P. Cavalieri, Grusovin. Trener: Rusanov.

Povratak v najvišjo državno ligo A1 v hokeju na rolerjih je bil za Polet Kwins boleč: varovanci trenerja Dejana Rusanova so visoko izgubili proti močni ekipi Monleale. Gostje so že v prvem polčasu vodili 5:0. Poletov vratar Gallessi sinoči ni bil v najboljši formi. V drugem polčasu ga je zamenjal Biason, ki se je boljše odrezal in ubranil vse strele. Za Polet je častni zadetek dosegel Carlo Mariotto v drugem polčasu.

»Na prvi tekmi smo videli, koliko je ura. Liga je zahtevna in vsaka tekma bo poglavje zase: boriti se bo treba do zadnje sekunde. Treba se bo več potruditi,« je dejal Poletov odbornik Mojmir Korovec.

Poletovci bodo v prihodnjem krogu gostovali v Cittadelli. »Čaka nas še ena težka tekma. Za nas bo

NAMIZNI TENIS Kras v Asoli, Yuan Yuan, Ridolfi, Bržan ...

Namiznoteniške igralkke Krasa v ligah A2 in B bodo danes opravile krstni nastop v novi sezoni. V prvem krogu lige A2, ki bo - kot se dogaja že nekaj sezon - v obliki turnirja, bodo Katja Milič, Tjaša Kralj in Claudia Micolaučich v Asoli igrale proti domači ekipi (ob 10.00), Traminu B (ob 12.30) in Zeusu (14.30). Kras, ki se bo letos boril za obstanek v ligi, bo skušal v Asoli osvojiti vsaj eno zmago. Drugi krog bo na sporedu šele 23. novembra. V ženski ligi A2 bo letos igrala tudi tržaška Slovenka Ana Bržan (13. na državni jakostni lestvici), ki brani barve ekipe Cascina-Valdera v skupini C. Danes bodo gostovale v Molfetti. V najvišji ligi A bo Nabrežinka Lisa Ridolfi letos igrala za ekipo Polisportiva Bagnolese, pri kateri igra tudi nekdanja dolgoletna igralka Krasa Yuan Yuan. V današnjem 1. krogu bo Bagnolese (iz kraja Bagnolo San Vito pri Mantovi) gost ekipe Quattro Mori.

V ženski ligi B bodo krasovke danes v Zgoniku igrale proti Gemoni in Sistani.

Obvestila

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini, s pričetkom v četrtek, 6. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. novembra. Za ostale info na tel. št.: 3470473606.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Začetek 2. izmene v soboto, 1. novembra 2014, od 15. do 17. ure. Informacije na info@skdevin.it ali na tel. 3358416657 - 3358180449.

ŠD SOKOL sporoča da se bo jutri, v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 v šolski telovadnici v Sesljanu začel tečaj zumba. Za informacije kličite številko (3474347604, Giancarlo).

19. POHOD »Na Krasu je krasno« bo danes, v nedeljo, 12. oktobra, z zbirališčem od 9.00 do 9.45 v Praprotnu.

prej do novice

www.primorski.eu

LIGA B - Po prvi domači tekmi

Jadran Franco še ni prebil ledu

Odločilna za poraz slaba igra v tretji četrtini - Mura: »Ni vse črno«

Jadran Franco - Urania Milano 58:69 (18:18, 34:33, 47:60)

Jadran: D. Batich (8 (-, 1:4, 2:8), Ban 10 (1:1, 3:11, 1:4), De Petris 8 (-, 4:9, -), Franco 3 (-, -, 1:3), Malalan 12 (4:4, 4:5, 0:1), M. Batich 4 (1:2, 0:2, 1:2), Ridolfi 5 (1:2, 2:4, 0:1), Marusič 8 (-, 4:10, -), n.v. Zobec in Gelleni. Trener: Mura. Pridobljene žoge: 9, izgubljene žoge 12; podaje 7, skoki 29 (19 v napadu in 19 v obrambi). Milano: prosti meti 20:27, 2 točki: 14:34, 3 točke: 7:20, skoki 41 (13 v napadu in 28 v obrambi), pridobljene žoge 2, izgubljene žoge 16; podaje 8.

Jadran Franco v prvem domačem nastopu pred približno 170 gledalci še ni prebil ledu, nikakor pa ne dviguje bele zastave. Kot na prvi tekmi je tudi v dvorani PalaRubini trpel predvsem v obrambi. Zmanjkala pa je v bistvu ena četrtina, poudarja tudi trener Mura. Odločilna za poraz je bila namreč tretja četrtina, v kateri je Jadran povsem popustil. Milano je namreč izkoristil vsako napako in tako z delnim izidom 0:8 povedel na 9 točk (38:47). Met za tri točke Daniela Baticha (41:45), ki pa z Borutom Banom tokrat ni dal svojega običajnega doprinosa, je bila le kratka variacija na temo, saj je Milano nadaljeval svoj samospev. Ohlapna obramba Jadrana je namreč dovoljevala odprte mete, ki jih je

Milano trikrat uspešno zadel in tako hitro prevzel 13 točk prednosti (43:56), v začetku četrte četrtine pa dosegel maksimalno prednost 16 točk (47:63). Jadran se je nato predramil, z borbenostjo in boljšo obrambo zaustavil nalet Milana, a je bilo za kakršen koli preobrat prepozno. ni bilo pa vse slabo. V prvih dveh četrtinah se je Jadran povsem enakovredno kosal z nasprotnikom. Najlepšo igro je pokazal v začetku, ko je s čvrsto obrambo in hitrim kroženjem žoge znal pridobiti odprte mete, jih tudi uspešno izvedel in ušel na pet točk (16:11). Največjo prednost si je nato priigral v drugem delu (30:24), v obeh četrtinah je tudi boljše skakal, vsega – vključno s hitrejšim ritmom – pa ni uspel zadržati. Milano je pred glavnim odmorom šest točk razlike nadoknadil s prostimi meti, ki jih je imel do konca tekme na razpolago 21, Jadran pa samo 5. »V taki ligi ne smeš grešiti, saj te vedno kaznujejo. Vselej pa ni vse črno. Zadovoljen sem, da smo se bori do konca, da sta igrala tudi Matija Batich in Ridolfi, da smo med tednom dobro trenirali,« je še povedal trener Mura.

Ostali izid: Tramec Cento - TFL Garcia Moreno 80:63; liga C: Centro Sedia Basket - Rucker Sanve 66:62; Falconstar Basket - Pall. Montebelluna 82:75.

Carlo De Petris

FOTODAMJ@N

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi promocijske in 1. amaterske lige

Juventina tesno, Breg gladko

NOGOMET

Poraza mladincev Krasa in Vesne

DRŽAVNI MLADINCI

Kras Repen - Montebelluna 1:5 (0:3)

Strelec: Poiani (61.)

Kras: Karan, Costa (Elleni), Selakovič, Poiani, Petrich, Košuta, Zetto (Sgorbissa), Fachin, Kocman, Vascotto (L. Gregori). Trener: Pahor. Rdeč karton: Karan.

Mladinci Krasa ostajajo v državnem prvenstvu na dnu lestvice brez osvojene točke. Včeraj so v Repnu visoko izgubili proti Montebelluni, čeprav so bili v drugem polčasu povsem enakovredna ekipa gostom. »Žal smo hudo plačali tri napake, ki so jih storili branilci in vratar. Vsekakor v drugem polčasu nismo igrali slabo,« je ocenil predsednik Goran Kocman. Gostje so po prvem polčasu vodili s 3:0. Kras je v drugem polčasu zmanjšal zaostanek s Poianijem, pred tem bi se lahko med strelce vpisal tudi Ivan Kocman. V drugem polčasu je sodnik izključil vratarja Karana, ki je zakrivil najstrožjo kazen. Slednjo je nato ubranil Luka Gregori.

DEŽELNI MLADINCI

Vesna - San Luigi 0:1 (0:1)

Vesna: Skabar, Dorca, Rebula, Renar, Pietro Belli, Piras (Ursulescu), Tarable (Gatto), Arduini, Bovino, Disnan, Pizzardi. Trener: Toffoli.

San Luigi je sinoči zadel že v uvodnih minutah in tesno vodstvo so tržaški gostje ubranili vse do trikratnega sodnikovega žvižga. Skabarja so premagali s pomočjo enajstmetrovke, ki so jo zakrivil domaći branilci. Nato so nogometaši Vesne skušali na vse načine izenačiti, toda pri zaključkih v vrata niso bili najbolj uspešni. Proti koncu tekme je San Luigi zgrešil najstrožjo kazen. Pravzaprav lepo jo je ubranil vratar Vesne Skabar.

Prvič (tudi) doma

Juventina - Cormonese 1:0 (0:0)

Strelec: Stabile (62.)

Juventina: Ciroi, Zanutto, Zucchiatti (od 68. Morsut), Racca, Popovič, Antonutti, Dragosavljevič (od 50. Dornik), Stabile, Marchioro (od 46. Don-da), Palermo, Predan. Trener: Sepulcri.

Po prvih treh točkah na prejšnji tekmi proti Sangiorgini, je Juventina prebila led tudi na domačih tleh. Tesno je premagala trdoživni Cormonese, kjer igrajo kar trije bivši nogometaši belordečih (slovenski vratar Sorci in branilec Beltrame sta še lani igrala v Štandrežu, vezist Favero pa je zadnjič oblekel dres Juventine v sezoni 2011/2012). S to zmago so Štandrežci na lestvici prehiteli prav ekipo iz Krmina.

Začetna postava, ki jo je trener Sepulcri poslal na igrišče, ni povsem zadovoljila, saj je moral po 50. minutah že opraviti dve menjavi: od teh dveh je najbolje opravil nalogo Novogoričan Jan Dornik, ki je poživljal igro soigralcev. Slednji je dejal: »Tekma je bila težka. V prvem polčasu smo bili pod pritiskom, v drugem smo dvignili ritem igre in lahko bi zadeli še kakšen gol. Zmaga je zelo pomembna za moralo in upam, da bomo še naprej nizali zmage.«

Končno je tudi sreča spremenila smer in tokrat bila na strani domačinov, saj si je v začetku drugega polčasa Cormonese zapravil najlepšo priložnost tekme, ko je nasprotnikov napadalec poslal žogo v vratnico pred praznimi vrati. To je poskušalo gostitelj, ki so takoj opogumili s Predanom, v 62. minuti pa je Palermo iz levega boka podal v sredino, kjer je nasprotnikov branilec slabo odbil žogo do Stabileja, ki je s prve zadel v polno. Po vodstvu se Juventina ni pustila presenetiti in dobro upravljala rezultat. V zadnji minuti bi lahko podvojila s Palermo, kateremu je nasprotnikov vratar odbil strel z nogo. Bila je tudi zadnja priložnost. Juventina bo sedaj imela kratek premor, vendar jo že v sredo čaka pokalna tekma osmine finala proti Valnatisoneju (ob 20.30 v Štandrežu). (M.F.)

Ostala izida: San Luigi - Costalunga 1:1, Seveglano - Sangiorgina 2:1.

»Poker« z dvema enajstmetrovkama

Nogometaši Brega so brez večjih težav v Dolini premagali Muglio

FOTODAMJ@N

Breg - Muglia 4:0 (2:0)

Strelci: Braini (7.), Martini (31./11m); Braini (67.), Belladonna (88./11m) Breg: Daniele Daris, Marturano, Messi, Braini (Denis Daris), Latin, Omari, Vianello (Puzzer), Arslani, Martini, Cramesteter (Belladonna), Nigris. Trener: Cernuta.

Nogometaši Brega so v šestem krogu 1. amaterske lige potrdili nepremaganost in so, v pričakovanju drugih tekem današnjega kroga, sami na vrhu lestvice. Zmaga varovancev trenerja Lorenza Cernute je bila lahka. »Mogoče prelahka, saj se nam nasprotnik v drugem polčasu sploh ni upiral,« je potrdil predsednik ŠD Breg Valter Mocor. Muglia se je upirala le do drugega gola, nato so gostje dvignili belo zastavo v znak predaje. Breg je povedel že v 7. minuti z Brainijem, ki je bil natančen s prostega strela. Za drugi zadetek je poskrbel Martini, ki je uspešno izvedel najstrožjo kazen. Gostujoči branilci so v kazenskem prostoru s prekrškom zaustavili Cramesteterja.

V drugem polčasu so gledalci v športnem centru Silvana Klabiana v Dolini videli še dva zadetka. Obakrat je žogo iz svoje mreže pobral vratar Muglie. Za tretji gol je poskrbel še enkrat Braini, ki je bil v gneči najbolj spreten. V zadnjem delu so nogometaši Brega napadali z vseh strani. Gostujoči vratar je ubranil nekaj

nevarnih strelav. Dve minuti pred iztekom regularnega dela so gostitelji zadeli v polno še z Belladonno, ki je bil natančen z bele točke (prekršek nad Martinijem).

Ostala izida: Pro Romans Medea - Mariano 0:0, Terzo - Isonzo 0:1.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: Tricesimo - Lumignacco 3:2.

Jadran Franco v Športelu

Rdeča nit pogovora v jutrišnji oddaji Športela na TV Koper Capodistria bo članska ekipa Jadrana. V studiu se bosta z voditeljem Malalanom pogovarjala Borut Ban in Saša Malalan. Pred mikrofonom bo sodelavec Andrej Marušič povabil tudi nekdanjega košarkarja, danes natakara, ki bo jadrancem podal nekaj nasvetov. Med prispevki bo najprej zadišalo po Barcolani, sodelavci bodo pripravili še prispevek o prvi domači tekmi Jadrana Franco, o derbiju med Borom Radensko in Bregom ter tekmi nogometašev Juventine.

Rai Ferianija Julijska krajina

3. polčas: o SP v odbojki in medijih

V jutrišnji športni oddaji Radia Trst A Tretji polčas bomo med 9. in 10. uro prostor odmerili tudi kolegom iz drugih medijskih hiš. Najprej se bomo dotaknili konca svetovnega prvenstva v ženski odbojki, ki je potekalo tudi v Trstu. Pri organizaciji je sodeloval tudi dolgoletni športni delavec in novinar Mario Šušteršič. Potem bomo preverili, kaj novega nam v novi športni sezoni ponujajo kolegi v športnem uredništvu Primorskega dnevnika. Z nami bo urednik Aleksander Koren. Za konec bo novo sezono edine tematske športne oddaje o zamajskem športu čet mejo, na TV Koper-Capodistria, predstavil ustvarjalec Športela Igor Malalan. Beseda bo tekla tudi o njihovih pogledih na trenutno športno stvarnost.

Domači šport

DANES

Nedelja, 12. oktobra 2014

NOGOMET

LIGA D - 15.00 v kraju Boscherai-Pedavena: Union Ripa la Fenadora - Kras Repen

ELITNA LIGA - 15.00 v Carlinu: Cjarlins Muzane - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Trebčah: Primorec - Aquileia; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Domio

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Zarja; 15.00 pri Domju: Roianese - Mladost

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Rudi: Ruda - Gaja NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras Repen - Alabarda

NAJMLAJŠI - 9.00 pri Domju: Fani Olimpia - Kras Repen

KOŠARKA

LIGA D - 16.00 v Lignanu: Kontovel - Alba

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA LIGA A2 - V Asoli: 10.00 Asola - Kras; 12.30 Kras - Tramin B; 14.30 Kras - Zeus

ŽENSKA LIGA B - V Zgoniku: 12.30 Kras - Gemonia; 14.30 Sistiana - Kras

JUTRI

Ponedeljek, 13. oktobra 2014

KOŠARKA

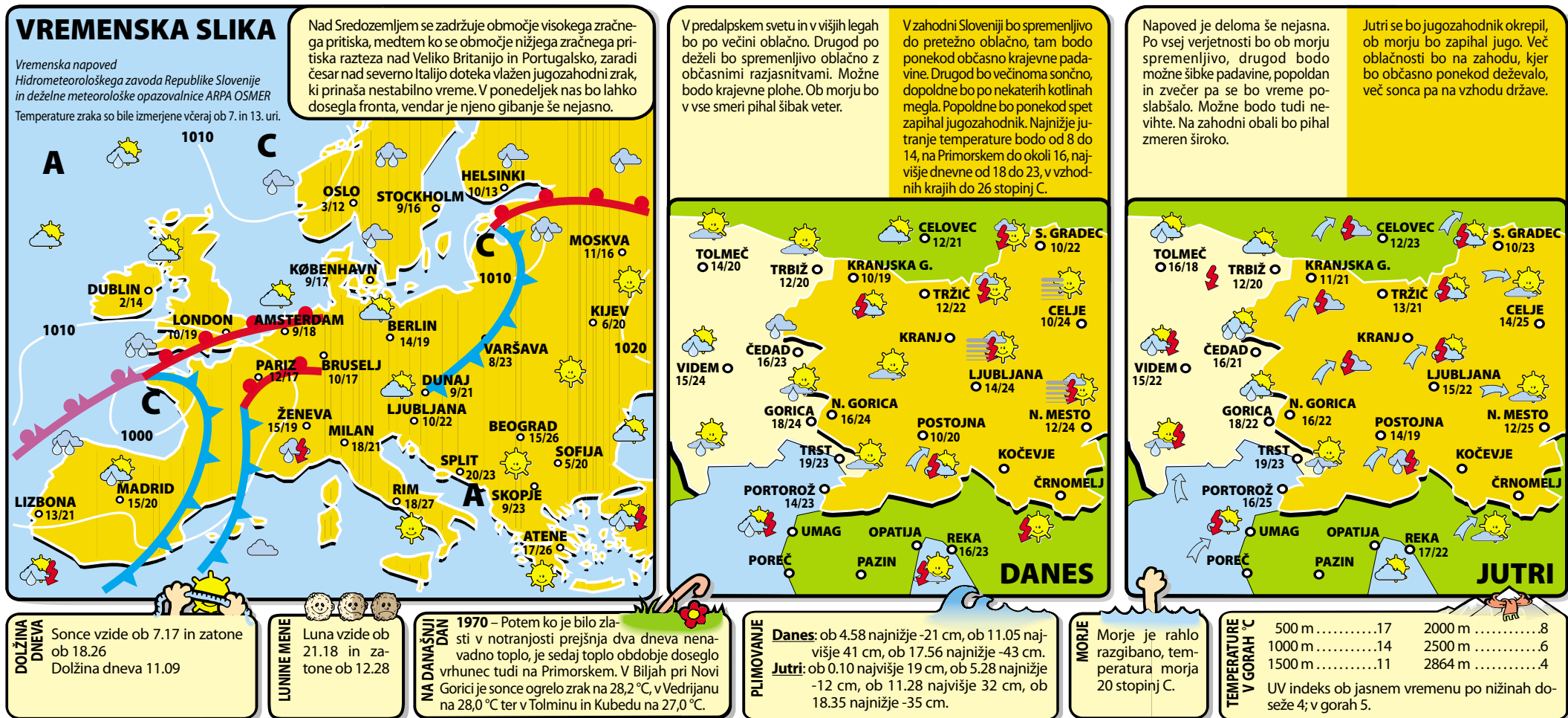
UNDER 19 ELITE - 19.30 pri Briščikih: Jadran ZKB - Fogliano

primorski_sport

primorski_sport

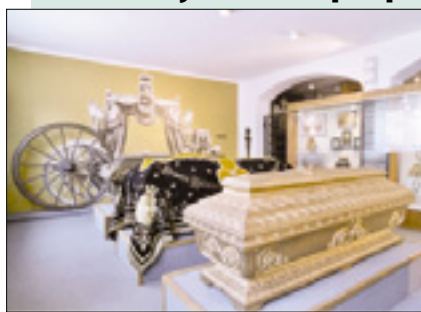

Policija o smrti sina obvestila napačne starše

WASHINGTON - Policija v majhnem mestu v ameriški zvezni državi Aljaska je poskrbela za veliko zmešnjavo in predvsem veliko solz, ko je o smrti sina, ki naj bi umrl v prometni nesreči, obvestila napačne starše. Srečanje s ponovno najdenim sinom nekaj ur kasneje je bilo toliko bolj veselo, a ne tudi za starše, ki so dejansko izgubili sina. Potem ko je policija v mestecu Palmer v četrtek obvestila starša Karen in Jay Priest, da je njun 29-letni sin Justin (na sliki) umrl v prometni nesreči, sta se skrušena odpeljala do Justinovega dekleta, da bi jo obvestila o tragediji. A ko sta pozvonila na vratih njenega doma, jima je odprl nihče drug kot njun sin. Kasneje se je izkazalo, da je v prometni nesreči umrl moški z enakim imenom, le z drugačnimi rojstnimi podatki. (STA)

Na Dunaju bodo odprli prenovljeni Pogrebni muzej

DUNAJ - Na Dunaju bodo prihodnji teden odprli prenovljeni Pogrebni muzej, ki so ga preselili na osrednje pokopališče. Na ogled bo več kot 250 eksponatov, od posmrtnih mask do krst iz različnih časovnih obdobj. Muzej, ki se razprostira na 300 kvadratnih metrih, dokazuje, da imajo Dunajčani prav poseben, srhljiv in hkrati zabaven odnos do smrti. Nikjer drugje v Evropi niso uprizarjali tako razkošnih pogrebov in nikjer niso pri pogrebi uporabljali bolj groteskni predmetov kot prav v avstrijski prestolnici. V muzeju bodo predstavljene tako zgodovinski kot sodobni eksponati. (STA)

ZDRAVJE - Podobni ukrepi tudi na drugih letališčih Na newyorškem letališču začeli preverjati potnike za ebolo

V newyorški bolnišnici Bellevue Hospital so pripravljene sprejem morebitnih okuženih z ebolo

ANSA

NEW YORK - Na letališču v New Yorku so včeraj začeli preverjati potnike, ki prihajajo v ZDA iz treh z epidemijo ebolo najbolj prizadetih afriških držav, za morebitnimi simptomi okužbe s tem smrtonosnim virusom. Preverjanje potnikov bodo v prihodnjih dneh začeli tudi na nekaterih drugih večjih ameriških letališčih.

Pristojni mejni organi bodo na letališču JFK potnikom iz omenjenih treh držav merili telesno temperaturo, prav tako pa bodo morali odgovoriti na vrsto vprašanj, povezanih z njihovo potjo pred prihodom v ZDA, in če so bili morda v stiku z osebam, okuženimi z virusom ebolo, poroča britanski BBC.

Ameriška vlada se je za ta ukrep odločila pred dnevi, potem ko je za ebolo v zvezni državi Teksas v sredo umrl 42-letni Američan, ki se je septembra vrnil iz Liberije.

Postopek preverjanja bo potekal na skupno petih letališčih, kamor prispe 94 odstotkov vseh pot-

nikov v ZDA iz omenjenih držav. V prihodnjih dneh se bo začel še na letališčih Newark (New Jersey), Atlanta (Georgia), Chicago (Illinois) in Dulles (prestonica Washington).

Za podoben ukrep se je v četrtek odločila tudi Velika Britanija. Z Downing Streeta so sporočili, da bodo potnike pregledovali na londonskih letališčih Gatwick in Heathrow ter na vlakih Eurostar.

Zadnja epidemija ebolo je izbruhnila na zahodu Afrike. Doslej se je z virusom po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) okužilo več kot 8000 ljudi, umrla pa jih je približno polovica. Najhuje prizadeta je Liberija, kjer je bolezen terjala že nekaj več kot 2300 življenj.

Hemoragična mrzlica ebola se širi s telesnimi tekočinami, v več kot polovici primerov je smrtna, zanjo pa za zdaj ni učinkovitega zdravila niti cepiva. (STA)

PLANETTUŠ
FEST>>>>

SUPER
POPUSTI

ZABAVA
za vse generacije

Planet tus KOPER

SOB, 18/10

DO POLNOČI!

planet.koper
www.planet-tus.si

ZARA
HERVIS
Deigial

H&M
intimissimi
20%
popusta na vse artikle
(akcije se med seboj izključujejo)

MARELLA PENNYBLACK
tuš HIPERMARKET
40%
popusta na označene artikle

Bershka
s.Oliver
40%
popusta na vse artikle, ki niso v akciji;
50%
popusta na izdelke za nego obraza;
70%
popusta na posebej označene izdelke

C&A
CALZEDONIA
Bottega Veneta